Danskernes Historie Online
Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliserings-projekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: https://slaegtsbibliotek.dk
Danske Slægtsforskere: https://slaegt.dk

Personalhistoriske, sognehistoriske og statistiske bidrag

til

EN DANSK PRÆSTE OG SOGNEHISTORIE

(Kirkelig Geografi)

1849–1949 (1972)

Samlet og udgivet af

PAUL NEDERGAARD

Sognepræst

(Efter pastor Nedergaards død fortsættes udgivelsen af Ribe stift
af fru Nedergaard i samarbejde med provst Juul Sørensen)

IX B

(2. halvbind)

RIBE STIFT

Hefte 17

Meddelelserne paa bagsiden bedes venligst læst!

KØBENHAVN 1972

set skole i R. Den daværende lærer og degn, *Rolfs* rejste til Holsten, og man valgte lærer *Georg G. Korsemann,* Hostrup (* paa Amrum) til leder af den tyske skole her. Da der 1923 indviedes en ny dansk skole i R, overlod man den gamle danske skole fra 1908 til tyskerne, hvor lærer og lærerinde virkede som kommunalt ansatte. Lærer K var af sind og væsen tysk, tog afsked 1933. Den danske lærer havde 2 timer ugtl i den tyske skole, og den tyske lærer havde 2 timer ugtl i den danske skole. Efter Korsemanns død kom lærer *Arthur Chr. Lessow* hertil 1933. Han var * 1911, købmandssøn fra Højer, tyskerne her var grebet af nazismen, især de yngre, og lærer Lessow var under besættelsen absolut Hitlers mand, afholdt ugtl militærøvelser med de unge, og hans undervisning foregik under devisen: Heim ins Reich!. Elevantallet var ret stort. Tyskerne ansaa ham for at være en dygtig lærer. 1945 blev den tyske skole ophævet, skolebygningen kom under kommunen, og børnene kom til dansk undervisning.

Lærere, som havde vist sig danskfjendtlige kom i Faarhuslejren. Omkr 1947 begyndte man at bygge et privat tysk friskolevæsen op i R. Miderne til de ret store skolebygninger skaffedes især ved indsamling i tyske skoler, og tyske aviser nævnte store summer. Til skolen kommer der ogsaa børn fra Højst og Bjolderup. Lærer Lessow blev udnævnt til tysk skoleraad og leder af det private tyske skolevæsen i Sønderjylland. Hans efterfølger er *Heinrich Sievers.*

Verdenskrigen 1914–18: 30 danske og 21 tyske faldne.

Besættelsestiden 1940–45. Nazisterne vandt i 1930erne hurtig og stor tilslutning i R. Baade blandt hjemmetyskere og de »blakkede«. Deres leder her var smedemester *Jes Asmussen,* Fogderup (* 02 i Holbøl), han blev 1935 valgt som nazistisk medlem af amtsraadet og virkede som saadan til sin bortrejse fra R 1944. 1939 afgaves 86 nazistiske stemmer i R, ved siden af 199 stemmer paa det slesvigske (tyske) parti. Naar der afgaves saa mange ikkedanske stemmer, kan det skyldes, at der var en nedgangsperiode med stor arbejdsløshed og økonomisk utilfredshed, gældsforøgelse, tvangsauktioner osv, de tyske raabte højt om grænseflytning (»Heim ins Reich!«). Efter Hitlers overfald paa Polen blev der røre, og saa kom 9. april 1940 med de mange overflyvninger og tysk besættelse. Tysk militær af alle arter marcherede mod nord, og der var kamp ved Bredevad. Hjemmetyskerne troede, at det først kun gjaldt besættelse af Nordslesvig, og de blev lidt skuffede, da de opdagede, at det gjaldt hele landet. Mange hjemmetyske og nazister samlede sig i R 9. april og modtog de tyske tropper med jubel. *Jes Asmussen* arrangerede samme aften en bustur til nazisternes fører, dyrlæge *Fritz Clausen* i Bovrup. En del unge meldte sig til frivillig krigstjeneste under de tyske faner, 6 af dem faldt, 1 døde i Faarhuslejren. Det blev trange tider, men endelig kom 4. maj 1945, og 5. maj holdtes en takkefest i Fogderup mh og søndag 6. maj var kirken tæt fyldt.

De tyske kirkelige forhold.

Pastor Riisberg Jensen skriver:

»Pastor Bruhn, Bjolderup, betjente folkekirkens tysksindede medlemmer efter 1920 og holdt de 15 aarlige tyske gudstjenester. Han var modstander af den tyske frimenighed, som han overfor mig beskyldte for at være et stykke tysk politik. Af den grund foreslog han mig forud for sin afgang, at jeg overtog den tyske betjening af sognet og han saa trak sig tilbage. Saavidt jeg husker, svarede jeg pastor Bruhn, at det næppe lod sig gennemføre uden modstand fra en stor del af mindretallet, og at jeg i det hele taget ikke var ynder af de tyske gudstjenester. Indtil genforeningen var de tyske gudstjenester daarligt besøgt, men derefter kunne flertallet af det tyske mindretal ikke længere være med i det kristne fællesskab og love, prise og takke Gud paa deres modersmaal. Fra da af skulle det ske paa tysk, og det fandt jeg var at slæbe det, man har imod sin broder, med ind foran alteret og vanære Gud. Naar jeg gerne ville være præst for alle i Ravsted, var det ikke paa den maade. Da pastor Bruhn ophørte med den tyske betjening af mindretallet oprettedes en tysk frimenighed for Ravsted og Burkal sogne og som præst ansattes A. Schau (* 14. juni 1911 i Tønder) med bopæl i Ravsted. I 1943 udnævntes han til sognepræst i Højer og efterfulgtes i Ravsted af pastor Stephan Wienberg, hvis far havde været godt kendt paa egnen som følge af sit kirkelige arbejde i Brecklum-missionens tjeneste. St. W hentedes fra et embede i Meklenborg. Da han efter kapitulationen ikke nøje fulgte politimesterens betingelser for at kunne fortsætte som frimenighedens præst i Ravsted, overførtes han til en flygtningelejr og virkede dér som præst for de internerede. Sammen med flygtningene sendtes ogsaa han tilbage til Tyskland og fik embede i nærheden af Altona.«

Ravsted kirke ligger paa sletten ml Løgumkloster og Tinglev og ses videnom. Interessante lave, murede porte (den sdr, som baade er gang- og køreport, kaldes »Dødeporten) i det gamle stendige fører ind til kirkegaarden, hvor gravstenene fortæller om kampen ml dansk og tysk, og et stort mindesmærke fortæller om de faldne. En lige gang fører til præsteindgangen, foran hvilken der 1769 blev bygget en lille tilbygning. Kirken er 40 m lang, hvidkalket og blytækt, kor og skib er romansk, skibet er forlænget mod vest, koret er unggotisk forlænget, sengotisk vaabenhus mod syd. Lille vindfang foran præstedøren ved korets sydside, taarn med trappehus. De romanske dele er opført af raa kamp med let tilhugne hjørner og skraasokkel, forlængelserne er opført af kamp og munkesten. Det anselige taarn, med sadeltag, er af munkesten, murede bænke i vaabenhuset. Kirken er overhvælvet i 1400t, korbue med kragbaand, spidsbue ml taarnrum og skib. Kun eet oprind vindue i brug i koret. Sengotisk fløjaltertavle, rektangulær, uden topstykke, i midten treenigheden (naadestolen) flankeret af Maria med barnet og Sct Laurentius, i sidefløjene ses apostlene, figurerne angives i smalfelterne med navne. Under midtskabets figurer staar: Imperialissima virgo Maria, Sanctissima trinitas – Sanktus Laurencius. I bræmmen paa Laurentius klædebon: Ora pro nobis, og en forkert opmalet tysk fortsættelse: »For din døds skyld staa os bi i vort arbejde!« Den brogede staffering er fra 1856 og 1922. Jævne malerier paa yder- og inderfløjenes bagsider, som ses naar tavlen lukkes (Moses, Johs. døber, Getsemane osv). Kalk fra 1635, den sekskantede fod, skaft og knop dog fra ca 1500, samtid disk med slidt cirkelkors, 2 oblatæsker fra 1700t, to sæt stager, fra ca 1625, 41 cm høje, og fra 1701, 52 cm høje, paa 3 kugleføddер. Præstestol i korets NV hjørne samlet af paneldele fra et gl orgel fra 1636, m m, degne-

stolen er en tidl præstestol fra 1600t, i koret 3 præstetavler og to degnetavler. Romansk granitfont af arkadetype. I skibet nyere korbuekrucifix, prædikestol af Tøndertypen i 7 fag og med karnap, fra 1605. Tilføjelser fra Ringerincks værksted, i arkaderne m muslingeskal reliefscener fra Kristi liv og dommedag. Retkantet samtidig himmel. Stoleværk fra ca 1750 med trekløverafsluttede gavle. De svære egeplanker med bueudskæringer, der ligger langs væggene under stolene i midten af skibet, kan stamme fra et nedrevet klokkehus. I Skibets syddør en gotisk dørfløj. I taarnet et sejerværk fra 1646. To klokker fra 1892. Paa skibets nordvæg et stort epitafium fra 1622 for præsten Johs. Thomsen, indrettet i et tidligere alterskab. Flere større gravsten. Kirken blev 4. juni 1967 genindviet efter en større restauration: nyt teglstensgulv, nyt varmeværk i en toiletbygn paa kirkegaarden. Stoleværket, som naaede helt op i det ret store kor, blev malet smukt op, og stolene i koret fjernedes, kirkens inventar blev nymalet og midtergangen udvidet, et gl orgelhus fra 1636, et korbuekrucifix og to pengeblokke fra 1717 blev fremdraget, den femkantede tværgaaende alterskranke fra 1923 blev erstattet med en ny og mindre dominerende, altertavlen lukkes i fastetiden, men den blev desværre ikke restaureret, hele restaureringen kom op paa 435.000 kr. Nyt taarnur fra 1965, skænket af R sparekasse. 250 sd. Orgel paa vestpulpitur.

Danm kirker XXI, Tønder a, s 1584–1605, M. Kamphøvener: Meget sjældent epitafium i R, Sdj mdskr, 1947, 11–14, Menighedsraadenes bl, 1968, s 5–6.

Folketal: 1860: 976, 1910: 1095, 1925: 1055, 1965: 1195.
Altergæster (v dsk gudstj): 1922: 424, 1935: 235, 1942: 150, 1954: 200, 1966: 614.
Menighedsraad: 1922: 5 dsk, 2 ty, 1934: 5 dsk, 2 ty (2 IM, 1 Lt Mf, 1 gr, 3 u p), 1942: do, 1953: 3 IM, 1 soc, 2 n gr, 1 ty, 1965: 3 IM, 3 n gr, 1 soc.

Sognepræst

Indt: 1907: 5996 rmk, 1922: 1 kl, 1931: 2 kl, 1958: 12 kl. Pgd opf 1885. Ny bolig 1964. Pgd havde 1922: 121 ha, deraf 85 ager, 34 eng, 1967: 24 ha.

14. 31. dec 1847–14. jan 67 (sp Ensted 32): **Johann Heinrich Carl Meyer,** * 14. dec 00 Rendsburg. Forældre: Amtsforv Christian Frederik M og Abel Sofie Margrethe Henriette Foss. Stud Kiel 23, c Glückstadt 26, † 14. jan 67. ~ 15. juni 31 Pouline Frederikke Julie Jensen, * 1. aug 10, † 15. jan 67.

15. 1867–21. sept 78: **Svenne Schmidt,** * 29. juni 22 Hoptrup. Forældre: Landmd Niels Hansen S og Anna Cathrine Marcusdatter. Stud Haderslev 46, c Flensborg 53, rektor Segeberg 56, compastor Læk 64, † 21. sept 78. ~ 30. dec 56 Ingeborg Cathrine Hansen, * 23., † 18. marts 93. Forældre: Gaardmd Anders H og Anna Bothilla Asmussen. – Broder: Svenstrup, Als.

16. 2. juli 1879–1909 (sp Brarup 68): **Eduard August Friederich Jessen,** * 22. sept 39 Nibøl. Forældre: Sp Nibøl Otto J og Christina Hinrichsen. Stud Flensborg 60, c Kiel 67, afsk 09, † 18. sept 20. ~ 30. juni 73 Marie Wilhelmine Jacobsen, * 12. aug 50, † 14. juni 16. Forældre: Sp Gustav Ferdinand J og Sophie Dorothea Charlotte Lewan.

17. 10. dec 1909–20 (diakon Løjt 07): **Theodor Wilhelm Tiedje,** * 28. maj 78 Skrydstrup. Forældre: Sp Dethlef Peter Wilhelm Theodor T og Wilhelmine Marie Caroline Baxen. Stud Haderslev 99, c 07, flyttet til tysk præst Gøteborg 20, † 18. juni 33. ~ 29. sept 08 Johanne Elisabeth Grønning, * 6. febr 86. Forældre: Sp Hermann Heinrich G og Maria Knuth.

18. (kst 13. aug 1920) 21. sept 21–21. juni 32 (hjpr Ansgar k, Odense 14. juli 15): **Niels Peter Nielsen,** fl t sp Sct Catharinæ k, Ribe, se der.

19. 25. okt 1932–31. juli 62: **Kaj Aage Riisberg Jensen,** * 10. sept 04 Kbhvn. Forældre: Fabrikant Adolf Peter J og Margrethe Arp. Stud Haslev 25, c 31^1 (h_1) afsk 31. juli 62. ~ 21. nov 32 Oda Henriksen, * 1. juni 04 Kværkeby. Forældre: Malermester Karl Oluf Peter H og Emmy Kristine Larsen.

20. 28. febr 1963–25. febr 70 (hjpr dsk mgh Aabenraa 61): **Erik Jacob Stidsen,** * 9. marts 26 Baastrup, Ø Snede s. Forældre: Indremissionær Peter S og Susanne Jensen. Missionseksamen ved Kbhvn univ 51, ungdomssekr DMS 53, missionær under DMS i Aden 54. ~ 4. juli 53 Edel Johanne Andersen, * 19. april 26 Hundborg. Forældre: Rentier Niels A og Maria Andersen. – Broder: Kkp Odense, Fredens k. Søstre ~ Jacobsen, rkp Grøndalslund og Aaberg-Jørgensen rkp Herlufsholm. 25. febr 70 udn til sp dsk menighed Aabenraa.

21. 5. aug 1970 (sp Asmild-T 61): **Knud Ejner Kjølbæk,** * 12. maj 10 Timring. Forældre: Forpagter Erik Jensen K og Ane Marie Davidsen. Stud Herning 30, c 36^2 (h_1), sp og skolelærer Venø 37, sp Ejerslev-J 46. ~ 1. okt 40 Cicilie Chrestense Sørensen, * 7. maj 01 Tiset, Gram. Forældre: Gdjr Søren S og Mikka Marie Lorentsen.

Litt: J. Brodersen: Fra gl dage, 1912, Carsten Petersen: Slesvigske præster, 1938, Kirke og sogn, 1953, Hejs P 167 f, F. Thomsen: R kirkes formue i 18. aarh, Danskeren, 1945, 6 f. Udførlige medd fra Amtsraadsmedl, sognefoged **Jes Kjer,** R.

TINGLEV

Tinglev sogn, 7291 ha, langs rigsgrænsen, fra grænsepæl nr 112 til nr 129, ved Skelbækken, er ganske fladt, midt i Tinglev-sletten, højest mod SØ, store moser, T sø er udtørret, smalle enge langs vandløbene, megen afvanding har været i gang, store ufrugtbare arealer med fygning og indlandsklit, den sydlige del hører til de mest øde og folketomme dele af Sdj, ogsaa moserne nord for T er faktisk ubebyggede, her har været en del tørveproduktion. – Byerne Tinglev, trafikcentret, hvor 4 landeveje og baner mødes, ligger yderst mod NØ i en krog af det store sogn, bymæssig bebyggelse, ca 1400 indb, centralskole fra 1966, realafd, tysk privatskole, tysk efterskole, civilforsvarets tekniske skole indrettet 1956 i tidligere tysk højskole, opf 1908, ombygget 1961, bibl, (8000 bd), fh »Tinglevhus« opf 1960 (et fh fra 1924 nedrevet) med hotel og teatersal, mh »Bethania« fra 1926, politistation, alderdomshjem fra 1963, 32 pladser, dsk og tysk børnehave, biograf, sportspl, lystanlæg m friluftsscene, flere restaurationer, flere fabrikker m.m. – Terkelsbøl med orgelbyggeri, kro, Kravlund, Eggebæk, Broderup, med fh, Bajstrup, med kro, Gaardeby, bebyggelser: Skelbæk, Gerrebæk, Rødebæk med kro, Sofie-

dal med fh, Stoltelund m.m. Blandt større gaarde: Søbjerg Krusgd, Østergd, Kogsbølgd, Søndergd, Klostergd, osv. Mange arbejdere, smaakaarsfolk, mange jernbanefunktionærer.

Genforeningssten og mindesten for frihedskæmpere, der døde i Neuengamme.

Oldtidsminder: 8 høje, de 5 i en gruppe, hvoraf 3 ret store, ved Højumgd, 34 høje er sløjfet. I oldtiden store egeskove, jordvolden »Olmerdiget« ved den udtørrede sø er et forhistorisk befæstningsanlæg. Stoltelund, (gl adelsgods), der udparcelleredes allerede 1785, skænkedes 1741 af etatsraadinde **Grund** til en stiftelse for præsteenker. Et afvandingsselskab fra 1910 har afvandet ca 900 ha mose, selskabet nedlagt 1964. – 1923 dannedes et plantningsselskab i tilslutning til Hedeselskabet, Lundbæk plantage 103 ha, plantet 1937–53, Eggebæk pl, 127 ha, plantet 1928–49, flere mindre plantager.

Under den tyske administration bestod sognet af 8 kommuner: Tinglev, Terkelsbøl, Kravlund, Eggebæk, Sofiedal, Broderup, Stoltelund godsdistrikt, og Bommerlund, der er lagt under Bov kommune.

Afstemninger: 1871: 111 dsk, 66 ty, 1920: 448 dsk (61 tilrejs) 582 ty (124 tilrejs), 1964: 1016 dsk, 425 ty.

Af den ældre præstehistorie

I middelalderen hørte en del af Uge sogn til T sogn, medens en anden del indtil 1550 hørte under det forlængst nedbrudte kapel i Bjerndrup, og kolonien Sofiedal blev først anlagt i Fr. V's tid. Dette forklarer, at T kirke kun ligger 4–500 meter fra Uge sogneskel, mens der er 6 km til sognets nordgrænse, og ca 12 km til det sydvestlige hjørne, ved landegrænsen. Sognet hørte under Slesvig stift til 1920.

Der er uklarhed om, hvem der var den første lutherske sp. Der nævnes en hr *Severinus,* ca 1552–1605 var *Jacob Nielsen (Nicolai)* sp her, han efterfulgtes af sin søn, *Johs. Jacobsen Brun* (1605–18), der var gift med en præstedatter Johannsen fra Bjolderup; en søn blev sp i Kliplev, en datter blev gift med eftm *Broder Nissen,* (1619–50), vist af Klægsbøl. Hans datter blev gift med *Joh. Rathenburg* (1651–79) af Braderup. Sognet plagedes af krigens indkvarteringer og røverier. Johs. R efterfulgtes af sin søn, *Nicolaus Rathenburg* (1680–1707), der var gift med en datter af herredsfoged Caspergaard, Nr Rangstrup. En søn blev sp i Fredericia. *Eschel Andreas Lohmann* (1708–43) giftede sig med fmds enke. Lohmann kæmpede mod sognefolkets synder; en søndag før pinse oplevede han, at den ugudelige Jes Jepsen kom ind i kirken, ganske beruset, mens L prædikede. Jepsen stillede sig op lige foran præsten modsagde med gudsbespottelige ord præsten, udførte sælsomme fagter saa groft, at præsten midt under prædikenen maatte gaa ned fra prædikestolen. Da han var kommet lidt til sig selv, mens man sang en salme, og ville begynde katekisationen, forstyrrede manden ham igen i saadan en grad, at præsten maatte afbryde. Da præsten var bange for, at manden atter skulle forstyrre ved pinsefesten, meldte han Jepsen og forlangte ham straffet (C. P 359). Lohman stod pietismen nær og talte over sin ven, den pietistiske pastor *Ambders* i Burkal. Men der var ikke pietistisk liv. »Folk levede et forfærdeligt liv i T sogn, svir, dans og al slags gøgl var deres lyst« (J. Br 382). – Pastor *Joh. Helgonius Hoeck* (1744–62) havde været apotekerlærling i Norge, hvor han var født, senere feltpræst. Han var ikke bedre end sine sognefolk, han »svirede, til han laa i rendestenen, alligevel var hans gudstjenester godt besøgt«. Han blev afsat p gr a sit uheldige liv.

Ulrich Anton Petersen (1763–1805) var født i Sønderborg, han tog afsked 1805 og døde 1807, 74 aar gammel. Han begyndte saa godt, ville forbedre forholdene, med efter ham blev forholdene ikke bedre«. (J. Br. 382).

Fra anden side skrives, at Ulrich Petersen »var gift ind i Brorson-slægten og førte pietismens tanker til sognet. Han var en stille, stuelærd mand, som blev lærer for adskillige unge mænd, der senere kom til at staa paa landsdelens prædikestole. Han er vel den af sognets præster, som har haft størst betydning for landsdelen«. (K o S 80).

Om Ulrich Anton Petersen kan iøvrigt tilføjes:

I de første mange aar af sin præstegerning havde han privatundervisning i præstegaarden, hvor han underviste begavede børn fra byen og egnen. Enkelte var kostelever i et nærliggende bondehus. Flere unge mænd fik en saa vidtgaaende undervisning, at de gik direkte til universitetet. Blandt eleverne var præsten og sprogmanden Nicolaus Outzen, Breklum, der var født i Terkelsbøl, samt den senere biskop Boisen, Lolland.

I en bedømmelse af en kollegas prædiken kommer pastor Petersens egne tanker frem: Efter min formening maa man ikke blande magtsprog, ydre anseelse og menneskelig autoritet ind. Naar Jesu ord i al enfold, med al tydelighed, al vished, med al ydmyghed, kærlighed og beskedenhed bliver baaret frem for tilhørerne, finder de langt snarere indgang uden at efterlade ugunstigt indtryk«.

Kirketaarnet ramtes en sommernat 1783 af lynet og brændte ned, samme nat som den i 1762 afsatte pastor *Hoeck* døde i Flensborg. Myndighederne ville ikke have en saadan brandkatastrofe gentaget, og provsten fik sat igennem, at taarnet afsluttedes med en kuppel, men sognefolket kunne ikke glemme det gamle, høje kobbertækte spir og forlangte taarnet som før. Efter pastor *Hans Chr. Petersen* (* i Burkal), som kun var her 3 aar, 1805–08, han blev kun 28 aar gammel, kom pastor *Fr. Wilh. Schmidt* (1809–20), degnesøn fra Bylderup, havde studeret i Kbhvn. Han støttede sognefolket i ønsket om at faa et smukkere kirketaarn, og ved visitats 15. maj 1809 blev der skrevet i protokollen: »Naar kirkeværgerne forebragte, at en del af menigheden ønsker et ordentligt taarn i stedet for den nuværende kuppel, saa skal denne ændring være dem forundt. Dog maa de inden 14 dage indlevere en bestemt beslutning derom fra alle menighedens medlemmer. Ellers bliver det ved reparationen«. Flertallet stemte for et stateligt taarn, men paa forslag af ottemændene, der var mere sparsommelige, androg man om at faa lov til at bygge »et simpelt taarn«, men provsten ville gerne følge menighedens ønske om et mere anseligt taarn, og 1810 blev saa det nuværende taarn opført.

Med pastor *Johann Martensen Zoega* (1821–37) fik rationalismen en kraftig repræsentant i Tinglev. Han var født i Ravsted af en gammel præsteslægt, som stammede fra Italien, cand fra Gottorp, kom hertil fra Ensbøl. Der var nogle faa vakte, men de søgte til

pastor *Schmidt,* Uge. Zoega var udpræget embedsmand. Han var begavet og fremsynet og arbejdede bl a med planer om afvanding af T sø.

Pastor *Peter A. Beyer* (1837–76) var født i Brede sogn, han blev siddende her baade efter 1848–50 og 1864, havde været sp i Uge, var en ret dygtig prædikant, udpræget tysk, ville nødigt bede for det danske kongehus, 1848–50 stillede han sig helt paa oprørernes side. Han var til sidst helt svækket og havde hjælpepræst. Fra disse aar huskes den unge lærer *Jes Schmidt,* født i T, lærer ved domskolen i Slesvig, han blev kun 25 aar, døde 1852, han vandt et navn som historiker og topograf, er begravet i Tinglev. (DBL XXI, 245).

De nationale rørelser var stærke her i disse aar, men der var dansk flertal 1864.

Tiden indtil 1920

Fortyskningen tog til, ikke mindst p gr a de mange tyske tjenestemænd, og 1920 var der tysk flertal. Den tyske rigsbankchef og rigsøkonomiminister, dr *Hjalmar Schacht* blev født i T 1877, søn af T kirkes første organist.

Pastor *P. Møller Johannsen* (1876–1909) var fra et dansk hjem i Abild, men levede sin barndom i Møgeltønder, hvor pastor *H. C. Sonne* var hans lærer. *Johannsen* var en kraftig skikkelse, som paa mange maader kom til at præge sognet. Man sagde, at hvis han og amtsforstanderen var enige om en sag, var den vedtaget. Han drev selv præstegaarden og var stærkt interesseret i plantning, hvad præstegaardens plantage og byens lystanlæg vidner om. Trods sin danske oprindelse var han absolut tysk orienteret, men han holdt dog fast paa de danske gudstjenester her. En stor historisk indsats har J ydet med sin »sognekronik«, der udførligt fortæller om det gamle T samt kirkens og præsternes historie op gennem tiderne.

Pastor *M. Lauritzen* (1910–14) kom fra Rømø hertil og flyttede til Varnæs. Han var absolut dansk og fik derfor ikke lette kaar. Han skriver hertil:

Tinglev var før genforeningen et af de faa landsogne i Nordslesvig, som havde afgjort tysk flertal baade i sogneraad og menighedsraad. Men der var her tillige et bevidst dansk mindretal i udvikling. Da nu saa godt som alle sognefolk den gang tilhørte folkekirken, var det baade for en tysk- og en dansksindet sognepræst uhyre vanskeligt at gøre ret og skel til begge sider, saa ingen **behøvede** at føle sig stødt og tilskyndet til at bryde det hævdvundne kirkelige fællesskab. Det var ogsaa vel kun muligt paa grund af befolkningens nedarvede stærke sognebevidsthed med ærbødighed for og kærlighed til den fædrene kirke, som hverken vil udslette gudgivne personlige og folkelige forskelligheder eller splitte og sprede, men slaa bro over modsætninger og samle et folk af alle slags tunger. Det lykkedes virkeligt for pastor **Johannsen,** som var sognepræst i Tinglev i en menneskealder og i al den tid var vokset saaledes sammen med sin menighed, at ingen kirkelige forandringer mod hans vilje syntes tænkelige. Men efter hans død 1909 begyndte oppositionen snart at røre paa sig. Den udgik fra tysk side. Man ønskede flere gudstjenester paa tysk. I og for sig maatte dette krav kun være glædeligt, forudsat det udsprang af aandelige motiver. Men var det tilfældet?

Svaret herpaa var ikke saa ligetil. Vel var hus- og omgangssproget ogsaa i den tyske del af sognet langt overvejende dansk, men dansk i betydning af dansk **folkemaal;** og i skolerne blev der kun undervist paa tysk, ogsaa i religion. Desuden blev der i mange hjem kun holdt tyske aviser. Paa denne maade blev en stor del af den opvoksende ungdom slet ikke gjort bekendt, endsige fortrolig med det danske **skriftsprog.**

Jeg har selv gang paa gang overbevist mig derom i konfirmationsundervisningen. Den foregik ogsaa paa tysk. Hvor der ikke gaves dansk religionsundervisning i skolen, maatte der heller ikke holdes dansk konfirmation i kirken. Men jeg ønskede selvfølgelig, at konfirmanderne ogsaa skulle besøge de danske gudstjenester ifølge med deres forældre og faa noget ud af dem. Derfor gennemgik jeg forinden med dem de salmer, der skulle synges, og den tekst, der skulle prædikes over den følgende søndag. Men da viste det sig, hvad der vel var helt utænkeligt i den nordligere del af Nordslesvig, at – ikke alle, men langt de fleste konfirmander hverken kunne læse eller forstaa danske salmer og tekster. Dog – hvor skulle de ogsaa kunne det, hvis de ikke havde lært det hjemme? Børn fra hjem med plattysk hussprog maatte jo ogsaa først lære det tyske skriftsprog for at forstaa det til gavns.

Forstanderinden paa den tyske højskole i Tinglev, daværende frøken **Reuter,** gjorde akkurat samme erfaring med sine piger. Hun ønskede, at de af dem, som stammede fra Nordslesvig og efter al sandsynlighed ville blive boende her i hele deres liv, skulle lære saa meget af det danske skriftsprog, at de ikke blot saa nogenlunde kunne forstaa sproget, men ogsaa med udbytte kunne deltage lejlighedsvis i kirkelige handlinger som bryllupper og begravelser og overhovedet i sognets gudstjenstlige liv ogsaa paa dansk. Men det var de fleste piger efter eget sigende ikke uden videre i stand til. Jeg erklærede mig da rede til ogsaa at forberede dem som selv ønskede det, paa de danske gudstjenester i Tinglev kirke. Det blev ganske vist hurtig forpurret af skolens bestyrelsesmedlemmer, men det er en anden historie.

Ogsaa paa sygebesøg hos ældre stødte jeg gang paa gang paa det samme. Det kunne i førstningen aldrig falde mig ind at læse eller synge tyske salmer for dansktalende patienter, men saa bad engang en udpræget dansksindet mand mig paa sit dødsleje om at læse en salme paa tysk, som han kendte saa godt fra sine drengeaar og derfor havde lettere ved at forstaa. Det gav mig noget at tænke paa.

Selv efter genforeningen har man undertiden betroet mig, at man i grunden fik mere ud af en tysk end en dansk gudstjeneste, men at man af nationale grunde vel hellere maatte holde sig til de danske alene for ikke at støtte de tyske. Mit svar har altid været: »Gaa rolig derhen, hvor De foreløbig faar mest ud af det, og lad saa tiden og udviklingen om resten!«

Under saadanne forhold var det i tysk tid ikke uforstaaeligt, at man i et saa udpræget kirkeligt sogn som Tinglev ønskede flere gudstjenester paa tysk, da der indtil 1913 kun var tyske gudstjenester den 1. søndag i maaneden og paa 2. jule-, paaske- og pinsedag om formiddagen samt paa langfredag og bededag om eftermiddagen.

Men i det andragende, som indgik til kirkeforstanderskabet i december 1912, ønskede man ikke blot en forøgelse af de tyske gudstjenester, men ogsaa en formindskelse af de danske, idet man foreslog, at der fremtidig skulle holdes dansk og tysk gudstjeneste skiftevis. Det var et urimeligt forlangende, da de danske gudstjenester bevisligt blev besøgt af gennemsnitlig 200 mennesker paa ganske almindelige søndage, men jeg erklærede mig villig til **ved siden af** den danske gudstjeneste paa 3. søndag i maaneden ogsaa at holde en tysk gudstjeneste, dersom besøget viste, at der var trang dertil.

Dette forslag tiltraadtes af hele kirkeforstanderskabet. Ingen havde noget imod, at der holdtes en tysk gudstjeneste mere om maaneden, men alle var imod, at en godt besøgt dansk gudstjeneste af den grund skulle stryges. Derved blev det dog, men kun en føje tid. Det viste sig nemlig snart, at medens den tyske gudstjeneste paa 1. søndag, da der **kun** var tysk gudstjeneste, stadig var godt besøgt, gennemsnitlig af 140, gik det store flertal den 3. søndag, da der var **valg** mellem dansk og tysk gudstjeneste, til den danske. Naar eleverne fra højskolen var paa ferie, var den tyske parallelgudstjeneste kun kummerligt besøgt. Det var en af de kendsgerninger, som er haarde krabater.

Ikke desmindre blev der samlet underskrifter til et nyt andragende, denne gang til konsistoriet i Kiel, gaaende ud paa, at den (godt besøgte) danske gudstjeneste paa 3. søndag skulle slettes til fordel for den (daarligt besøgte) tyske gudstjeneste; og

nu stemte flertallet i kirkeforstanderskabet i modsætning til foraaret for andragendet. Før jeg sendte materialet videre til Kiel, forelagde jeg det ogsaa for menighedsrepræsentanterne (et udvidet menighedsraad), og her blev andragendet nedstemt. Da jeg naturligvis maatte gøre mit yderste for at forhindre, at den politiske røvermoral blev indført i det kirkelige liv, lod jeg desuden foretage en hemmelig afstemning blandt de dansk- og tysksindede, som besøgte den danske gudstjeneste, om de var tilfredse med den foreslaaede nedskæring. Der blev kun afgivet 110 stemmer, men af dem lød 102 paa »nej« og 8 paa »ja«. Men trods alt bevilgede konsistoriet andragendet. Da denne afgørelse dog stred for aabenbart mod ret og billighed, bad jeg konstistoriet om en mundtlig forhandling, som ogsaa blev mig tilstaaet. Biskop Kaftan var tydeligt nok mod den stedfundne afgørelse, men det samlede konsistorium henholdt sig i det skriftlige svar til selve andragendet, som efter sigende var underskrevet af 285 stemmeberettigede menighedsmedlemmer, og til kirkeforstanderskabets godkendelse deraf. Ja, det blev mig endog udtrykkelig forbudt at holde ordinære danske gudstjenester den 3. søndag om maaneden, saafremt der ikke kom et andragende desangaaende fra sognet og kirkeforstanderskabet anbefalede det. Det sidste var vel paa forhaand udelukket, da kirkeforstanderskabet ellers havde maattet gøre en ny kovending.

Saaledes havde den ubehagelige affære efterhaanden ligefrem udviklet sig til en samvittighedskonflikt. Hvad skulle man gøre? Aabent overtræde forbudet og rolig tage mod følgerne? Eller frivillig nedlægge embedet som protest? Maaske! Men blev det bedre af det - saglig set? Næppe! Jeg nøjedes derfor med i »Apenrader Tageblatt« offentlig at erklære, at jeg af kirkelige grunde stadig holdt den nye ordning for yderst beklagelig. Desuden lod jeg den 3. søndag i maaneden afholde et kristeligt møde paa dansk i konfirmandsalen i stedet for den danske gudstjeneste i kirken.

Og dermed var denne sag foreløbig ude af verden. Men en lille embedsmandsklike med major **du Plat** i spidsen gik i deres nationale iver videre.

Paa grund af en ny lov krævede amtsforstanderen, at jeg skulle anmelde alle de møder, som jeg lod afholde uden for kirken paa dansk - hvad jeg imidlertid nægtede, uden at der skete mig noget. Ved et afholdsmøde, som den politisk neutrale, men alligevel mislibige **afholdsforening** havde arrangeret i kirkekroen med mig som taler, mødte mod al sædvane politibetjente op »efter ordre« - som man undskyldende tilhviskede mig. Endvidere klagede man til mine foresatte over, at jeg drev politik i kirken og talte respektløst om kejseren. Man ville derfor »laane« kirken af kirkeforstanderskabet til en gudstjeneste paa kejserens fødselsdag ved en fremmed taler. Og endelig angreb man mig ikke blot i den lokale presse, Apenrader Tageblatt, »Tondersche Zeitung« og »Flensburger Nachrichten«, men ogsaa i de store tyske aviser som »Hamburger Fremdenblatt«, »Landeszeitung Braunschweig« og »Vossische Zeitung« med overskrifter som: »Dänische unverfrorenheit«, efter sigende for at gøre vide tyske kredse opmærksomme paa de uholdbare tilstande i »der Nordmark«.

Den eneste tyske avis, som - saa vidt jeg ved - forstod rummelen, var »Flensburger Volks-Zeitung«. I anledning af en prædiken over salmistens ord: »Im Reiche dieses Königs hat man das Recht lieb« skrev avisen bidende vittigt: »Selvfølgelig vil det tyske krigerforbund give det paagældende ministerium de fornødne anvisninger, og de krænkede patrioter i Tinglev tør vente, at der enten bliver bygget en ny kirke til krigerforeningsformaal, eller at pastor Lauritzen faar anvisning om i sine fremtidige prædikener at betone, at salmisten i det gamle Testamente stedse og altid kun har ment kongen af Prøjsen« (oversættelse).

Men hvad kom der saa sluttelig ud af al den hurlumhej?

Det kirkelige liv syntes slet ikke at blive berørt af postyret. Kirkebesøget blev ingenlunde ringere. Baade i kirken og ved de kirkelige møder i kroen, præstegaarden og andre hjem sad dansk- og tysksindede trods al deres forskellighed side om side i broderlig forstaaelse og fordragelighed. Kirken samlede ligeledes baade kristne uden retningspræg og venner af Indre Mission, Lt Mf, ja selv baptister og anderledes tænkende. Og jeg ved aldrig om at have mødt andet end venlighed rundt omkring i de mange danske og tyske hjem, vel fordi man forstod, hvad sandt var, - at jeg ikke var imod forøgelse af tyske gudstjenester efter behov, men mod fortrængelse af livskraftige danske gudstjenester, - at jeg ikke var imod gudstjenester paa kejserens fødselsdag, men mod kejsertaler i kirken til menneskers forherligelse og endelig, at jeg ikke var en modstander af de enkelte medlemmer af den tyske krigerforening, men af **krigen** som et udueligt og umenneskeligt **magtmiddel** til at afgøre retsspørgsmaal - kultiverede og fremfor alt kristne folkeslag ganske uværdigt, da Jesus Kristus netop vil stifte et rige med retfærdighed, fred og glæde **for alle folkeslag**, saa Guds vilje kan komme til at ske i smaat og stort paa jorden som i Himlen.

Men da saa verdenskrigen brød ud 1914, følte jeg, at jeg i alt fald **selv** ikke mere var den rette mand paa dette sted, og søgte bort. **M. Lauritzen**

Pastor L var en dygtig prædikant. Saa sent som i sommeren 1967 prædikede han frisk og livsnært ved »Guldkonfirmationen« i T kirke, skønt han var næsten 88 aar (død 5. dec 1969).

Pastor *H. Burmester* (1915–21) ville ligesom pastor *Chr. Andersen*, Løgumkloster, gerne være blevet som tysk andenpræst her, men de danske myndigheder var betænkelige ved at ansætte netop den tidligere præst med alle hans forbindelser som tysk præst i sognet, hvilket ville vanskeliggøre det for den ny danske præst. Burmester søgte derfor embede sydpaa ved Pinneberg i Holsten, hvor han døde som blind.

En mindre kreds, præget af Luthersk Missionsforening og Brødremenigheden samledes fra slutningen af 1800-tallet i Sofiedal. En ugift kvinde, Sine Marie Thomsen, søster til gdjr Søren Thomsen har efter opfordring begyndt en dagbog 28. maj 1883. Gennem dagbogen møder vi en medlevende skildring af livet i denne kreds. Glæden over besøg af prædikanter, f eks Jonas Brodersen, er ægte. Men dagbogsskriversken har det ikke let. Kredsen føler sig ensom og hun selv anfægtes meget: »Ak, endnu altid svær indre strid, ynkelig strid. Jeg har svært ved at hvile paa Guds tilsagn i sit usvigelige sandheds ord. Djævelen vil indbilde mig, at det ikke er for saadanne som jeg«. Dagbogen slutter 6. august 1888:

»Kære Herre Jesus! tak fordi du har bevaret mig som en due i klippens rifter, jeg lever endnu paa din fortjeneste, svømmer i naadens flod og drikker af dine vellysters bæk, o, bevar mig altid i dig, og giv mig mangetilfold paa denne salige plads, Amen«. – Dagbogens sprog og indhold har hentet meget hos opbyggelsesskrifterne. Sine Thomsen døde 24. juni 1892.

Betegnende er det, at ordet kirke slet ikke forekommer i løbet af dagbogens 5 aar. For denne kreds – og stort set for Luthersk Mission i Nordslesvig – gælder det, at den hentede sin væsentligste opbyggelse udenfor kirkerummet med dens gudstjeneste og nadverbord. – Langt op i tiden fortsattes med møderne i Sofiedal og Eggebæk mark. Pastor Schwartz, Burkal var ofte taler. Nogle af dem, der var med ved disse møder glemte dem aldrig. Deres øjne straalede, naar tankerne gik tilbage til møderne. Det gaar vel an at sige, at kredsens samling om Gudsordet for en del mennesker var eventyret i en hverdag, der ofte var fattig og slidsom.

Ogsaa andre steder i sognet begyndte vakte kredse at samles til offentlige møder eller samtalemøder i hjemmene, f eks hos Jespersens, Kravlund mark og i Gaardeby hos gdjr

Andreas Thomsen, broder til ovennævnte Sine Thomsen, Sofiedal. Hos »dødgraveren« Hans Jessen kom mest talere fra IM. Baptister talte mest hos Jørgen Grejsen, mens Gemeinschaftsvereins »Sendboten« kom hos Johan Boysen fader til pastor Johs. Boysen, V Ulslev. Men ellers var de fleste udsendinge fra Luthersk Mission. Adskillelsen mellem grupperne var dog ikke stærkt markeret. Var der møde eet sted, kom de andre ogsaa. »Det er mit indtryk at var der ting, som man ikke saa ens paa, blev det liggende til fordel for det, man var fælles om«. (Mathias Schmidt).

Efter 1920 kommer der mere samling over arbejdet, idet 3 rigsdanske, som havde deres klare staasted i IM, kommer til sognet. Det drejer sig om førstelærer Holger Christensen, Terkelsbøl, missionær Jens Thunbo og pastor J. Chr. Nielsen. Nogle familier, der hidtil havde sluttet sig til »Bornholmerne«, gled nu langsomt ind i IM. I modsætning til Burkal havde Luthersk Mission herefter næsten ingen indflydelse i sognet.

Tiden efter 1920

Der var stærk spænding om valget af den første danske sp. Præsenteret var pastor *R. B. T. Baden* (KC), den grundtvigske pastor *J. C. Knudsen*, Gerrild-H (der kort efter blev valgt i Bylderup) og pastor *J. C. Nielsen* (IM), Ørum-VV.

Pastor *J. C. Nielsen* blev udnævnt og var sp her til 1941 under »interessante, brogede og spændende forhold« som han skrev.

Forholdet til den tyske del af bef skulle jo ordnes. Dec 1921 indsendte den tyske vælgerforening i T andragende om en særlig tysk præst i T (og Uge), men kirkekollegiet afviste det med 9 stemmer mod 5, og henviste til, at den af kirkeministeriet foreslaaede ordning med 15 tyske gudstj aarligt maatte være tilstrækkelig. Der kunne ikke være rimelig grund til flere tyske gudstj nu end før 1920, da der kun var 15 tyske gudstj i T (dog ca 30 fra 1913). De mange tyske tjenestemænds bortrejse fra T viste ogsaa, at det ikke var paakrævet. Iøvrigt blev de tyske henvist til at benytte sig af lovens bestemmelser om at tilkalde andre af folkekirkens præster eller danne valgmgh eller til at faa ansat en andenpræst. I sept 1922 dannedes saa en *tysk frimenighed* med pastor *F. Gottfriedsen* som præst og med ca 70 medlemmer, plus en del fra nabosogne. Gottfriedsen blev først ordineret febr 1923 og indsat 29. april 23 i T kirke af generalsuperintendent *Petersen*. Samtidig organiserede de tyske sig i *»Nordschleswigsche Gemeinde der evg lt landeskirche Schleswig-Holsteins«* med hovedsæde i *Tinglev*, og med rektor *Koopmann* og løjtnant kbmd *J. Nissen* som ledere. Sammenslutningens navn viste at man ville have hel og direkte forbindelse med den Schlesw-Holst landskirke; man ville ikke nøjes med den frihed, som de danske kirkelove gav inden for folkekirkens rammer. Man ville afsondre de tyske menighedsmedlemmer fra den fare for paavirkning, som kunne ligge i for nært fællesskab med de danske menigheder. Man ønskede at bringe dem under bevidst tysk paavirkning.

Pastor *Gottfriedsen* afslog i en samtale med provst *Erik Christensen* at benytte den danske kirkelovgivning. Andragende om andenpræster kom fra den tyske vælgerforening, kravet om frimenigheder kom fra de tyske kirkefolk, der ville bevare forbindelsen med deres gamle sognekirke, (der var i den første tid tale om at bygge selvstændige tyske frimenighedskirker ligesom de danske frimenighedskirker). – Erik Christensen s 78). Pastor *Gottfriedsen* afløstes 1925 af pastor *P. Hansen Petersen*, der 1931 afløstes af pastor *E. Nissen* som tysk frimghpræst.

Pastor *J. C. Nielsen* (IM) skriver (Kirk Hb 1939, s 198): Kkg 7 pct, kirkeligsindet bef, en del aandeligt liv, overalt ærbødighed for kirkens arbejde, ogsaa ligegyldighed. Velvilje, men præget af de nationale modsætninger. Tysk frimgh (445 medl), IM smf (130) 2 sdsk, KFUM og K, 2 dsk, 1 tysk fh, alle skoler tvesprogede.

Pastor Nielsen omtales som en af de betydeligste præster, der har været i T, han var fra sine tidligere embeder kendt som en dygtig præst, afgjort IM, og han havde alle steder haft stor kirkegang. Han var en rolig, besindig mand, ville gerne være hele sognets præst. Han blev meget afholdt og anset af alle, men de nationale brydninger øgedes, ikke mindst efter nazismens fremkomst sydpaa, og den tyske frimenighed fra 1923 virkede splittende, den tyske pastor Ernst Nissen var temmelig aggressiv. Han udvistes efter krigen 1945. Efter 9. april 1940 tilspidsedes forholdene, men den danske menighed stod trofast sammen om deres præst og deres gamle kirke.

Pastor Nielsen skriver hertil:

Gudstjenesteordningen: Dansk gudstjeneste hver søndag, tysk gudstjeneste den 2. søndag i maaneden om formiddagen og de 3 andenhelligdage om eftermiddagen, 15 ialt som i tysk tid. Sognepræsten i nabosognet Burkal, Holsteneren *Schwarz*, skulle afholde gudstjenesterne og besørge de kirkelige forretninger, som man begærede af ham.

Den første menighedsrepræsentation bestod af 4 kirkeældste, som bestred det daglige arbejde, og 12 repræsentanter. Naar begge dele holdt møde sammen, kaldtes det hele kirkekollegiet. Det første menighedsraad valgtes i november 1922. Af de 8 valgte medlemmer var de 5 danske.

Der var ingen grundtvigianisme i sognet. 15 familier hørte til den sønderjyske IM. Der holdtes ugentlige samtalemøder. Lige efter genforeningen var der blevet oprettet en KFUK og en søndagsskole.

De danske gudstjenester var godt besøgte, ogsaa af tyskere. Men da Kirkeministeriet paabød, at kirkegængerne ved de danske og tyske gudstjenester skulle tælles, sagde en del tyskere til mig, at de kom ikke mere, ikke fordi de ikke ville høre mig, men fordi de var bange for, at de tyske gudstjenester skulle blive inddraget. De tyske gudstjenester var daarligt besøgte.

I den danske menighed skete flere vækkelser, saa der blev et stort samfund, som ogsaa de troende tyskere sluttede sig til. I 1926 blev der bygget et stort missionshus. Der blev dannet en KFUM, som begyndte et drengearbejde, der resulterede i en FDF, som trives godt.

En gang om maaneden holdt jeg gudstjeneste i Sofiedal danske skole, senere i det nye forsamlingshus. Sofiedal ligger 12 km fra Tinglev. I 1923 var der blevet dannet en kvindekreds for DMS.

Tyskerne var misfornøjet med, at de skulle betjenes af en nabopræst. De oprettede derfor fra 1. april 1923 en frimenighed, hvortil de fleste tyskere efterhaanden sluttede sig; en mindre del blev i folkekirken og betjenes efter pastor *Schwarz*'s afsked af den residerende kapellan i Burkal sogn, *Bruhn*. Forholdet mellem de tyske præster og mig var godt.

De 3 af sognets kommuneskoler var tvesprogede; de 2 andre blev det senere. I 1924 blev der oprettet en dansk og en tysk realskole. I de første maaneder brugtes konfirmandstuen her som klasseværelse for den danske realskole. I 1909 var der blevet oprettet en tysk pigehøjskole.

Ved genforeningen forefandtes 9 kroer og en jernbanerestaurant, samt et afholdshotel. 2 af kroerne blev senere nedlagt.

Der blev bygget danske forsamlingshuse i Tinglev, Sofiedal og Broderup. I Terkelsbøl benyttedes afholdshotellet til danske møder.

I 1940–41 blev kirken restaureret og ført tilbage til sin oprindelige skikkelse og er meget smuk. Arbejdet blev udført ved Nationalmuseet. Jeg havde den glæde at faa den genindviet den 2. okt 1941, en maanedstid før jeg flyttede fra Tinglev.

Befolkningen var nøjsom, arbejdsom og med stor ærbødighed for kirke og præst. Almindeligvis var der det bedste forhold mellem de 2 nationaliteter. Men der fandtes vist heller ikke en eneste familie, som ikke havde baade danske og tyske medlemmer.

Af ledende mænd i sognet i min tid kan nævnes:

Fra dansk side: Sønderjyderne købmand *Nis Nissen,* som kongen ved et besøg i Tønder egenhændigt dekorerede med ridderkorset, sparekassedirektør *Jacob Schau,* sparekassedirektør og sekretær for Landeværnet *Valdemar Beyer,* alle 3 kloge og varmhjertede danske mænd, den nye stationsforstander *Wissenbach* og den nye postmester *Jørgensen.* Fra samfundets side gaardejer *Hans Jessen* og gartner *Schmidt.*

Fra tysk side: Den saakaldte blinde løjtnant – blevet blind i krigen 1914–18 – landmaaler *Jacob Nissen,* til sin død formand for frimenigheden, og rektor *Koopmann,* tidligere rektor ved Sønderborgs skolevæsen, afskediget ved genforeningen. Han arbejdede ihærdigt og dygtigt for de tyske privatskoler.

Jeg var glad for at være i Tinglev og kan sige med provst Høgsbro: »Sønderjylland binder«.

Pastor *J. M. Holm* (1942–56) skriver at Tinglev er et sogn, hvor dansk og tysk brydes, baade kirkeligt, kulturelt og skolemæssigt. 1955 var kkg ved danske gudstj 4 pct, kirkeligt sindet bef, en del aandeligt liv, men ogsaa megen ligegyldighed. Kirkelivet præges af de 3 stationsbyer med deres særlige problemer. IM smf (100), mh, smaa KFUM og K, FDF, 2 sdsk, 400 til tysk frimgh.

Pastor H blev arresteret af Gestapo 14. okt 44, sad i Kolding arrest, Vestre fængsel, Frøslevlejren, kom til Sverige og hjem 5. maj 45. Mest fortjener pastor H at huskes for reguleringen af T kirkegaard. Hovedæren for, at den nu er ualmindeligt velindrettet tilkommer ham. (Chr. A). Medens pastor J. Holm var arresteret af tyskerne, var pastor J. C. Nielsen kst sp her.

Pastor *N. Chr. Andersen* (1956–68) skriver 1967:

Kkg 3 pct. Grænsesogn. Præget af store afstande. De nationale modsætninger mildnet, en del aand liv, men ogsaa megen ligegyldighed, velv bef, gode medarb i det frivillige mgharb, IM smf, mh, KFUM og K, FDF og FPF (60 og 45), 2 sdsk (20 og 25), 3 danske fh, kirkeblad, ungdomsm i pgd. Frivillig mdl gudstj i Sofiedal sk. Ikke skarpe kirk retningspræg.

Blandt lægfolk nævnes

Den flittige indremissionær *J. G. M. Thunbo* (* 89 Nordby, Samsø) han havde været snedkermester, kom som missionær hertil 1920, flyttede 1933 til Aalborg senere til Nr Aaby, og døde 65. Han betegnes i T kirkeblad febr 66 som en brobygger, i 1920 var den unge, uerfarne missionær betænkelig ved at skulle netop til T. Møderne maatte holdes paa en kro, og han havde et udmærket samarbejde med pastor *Nielsen.* Mellem de unge var lidt vækkelse. Han havde et lyst og glad sind, en barnlig tro, som gjorde ham velskikket til arbejdet her.

IM's fmd har senere gennem mange aar været gartner *Matthias Schmidt.*

Gdjr *Peter Paulsen,* medl af menighedsraadet, sogner, værger, skolekomm (* 81), i mange aar kasserer og næstfmd i menighedsraadet.

Lærer *R. A. Lagoni,* Sofiedal, var i en del aar form for menighedsraadet.

Stor betydning som samlingspunkt fik *Missionshuset Bethania.*

Da hjemmene ikke kunne blive ved at rumme de mange, der kom til møderne og man ikke var saa glad for at samles paa kroerne, opstod tanken om at faa et missionshus. Ikke mindst Thunbo arbejdede stærkt for det. M. Schmidt fortæller, hvorledes det kom: »Mange forhandlinger med forslag om husets beliggenhed, udseende og indretning, tegning af bidragydere osv var gaaet forud. Saa skete der det, at Juhlers maskinværksted, p gr a ejerens død ved en trafikulykke, blev til salg. Da beliggenheden i nærheden af kirken var tiltalende og prisen rimelig, blev dette værksted købt, hvorefter man gik i gang med ombygningen. Den 5. juni 1926 blev missionshuset »Bethania« indviet ved provst Biering, Sønderborg.«

Hvordan greb det tysk-danske forhold ind i kirke og missionshus i aarene efter 1920? Mange af mindretallets folk forlod Folkekirken og gik i 1923 og aarene derefter ind i den nystartede Nordsleswigsche Gemeinde. Dog blev saa godt som alle de tysksindede missionsfolk staaende i Folkekirken og fulgte saavel de tyske som de danske gudstjenester. Alle kom de i Bethania. Før 1920 ønskede vækkelsens folk at samle begge nationalitetsgrup-

per. Politik – det sønderjyske udtryk for det nationale – maatte ikke sætte skel mellem Guds børn. Dette synspunkt blev ogsaa det ledende under dansk styre. Missionshusets rolle som national brobygger maa ikke underkendes.

Men der kom et alvorligt tilbageslag. Da Hitler begyndte at fejre sine politiske, senere ogsaa militære, triumfer, gav det stærkt genlyd i Nordslesvig. Mangt et venskabsforhold mellem tyske og danske kom ud i en krise. Ja, det hændte at det helt brast. Flere samtalekredse, der før samledes i hjemmene, ophørte. Dette kunne synes at være et alvorligt nederlag for kristenmennesker, at det kunne gaa saadan. Men under den oppiskede stemning var det vist uafvendeligt.

Efter 1945 skete det lykkelige, at næsten alle de søndrede skaar igen blev sat sammen, saa man atter kunne sidde paa samme bænk i hjemmene, i missionshus og kirke.

Forholdet mellem kirke og missionshus i Tinglev har været usædvanligt godt. Gartner Mathias Schmidt har haft stor betydning for dette. I over 30 aar, indtil 1968, var han formand for IM, i mange aar tillige kirkeværge. Da hans færden er omgivet af stor respekt af alle uanset indstilling, er det værd at kende hans tanker om de to huse:

»Det jeg altid selv stærkt har understreget og som har været mig en hjertesag, var, at Bethania skulle være et samlingspunkt for den *kirkelige* Forening for IM. Altsaa kirken først og sidst som vort staasted – dernæst Bethania til det frie samvær«.

Under ledelse af henholdsvis pastor Nielsen og missionær Thunbo begyndte KFUM og K sit virke efter genforeningen med et stort antal unge. Dette tal kunne ikke holdes i aarene, der fulgte. Men der er dog stadig en mindre energisk arbejdende fællesforening, som gdjr Lorens Jessen, Visgaard i mange aar har været den drivende kraft i. Andre er nu kommet til efter at Lorens Jessen har afløst M. Schmidt som formand for IM.

I 1922 startedes Tinglev FDF af lærer H. Christensen, Terkelsbøl med bistand af lærer Helkiær, Tønder og pastor Schülein, Ø. Højst (senere provst i Løgumkloster). I mange aar var lærer Niels Sartor en dygtig kredsfører. Efter at kredsen var indstillet nogle aar genstartede den igen i 1957, og har siden arbejdet med god tilslutning. En FPF-kreds, der startede i 1963 med Marie Andersen som kredsfører, har ligeledes haft god gang i arbejdet.

Sognets sygeplejerske, søster Anna Olesen har i en del aar haft en udmærket YA kreds i Tinglev, samt en søndagsskole i Terkelsbøl. Derimod har søndagsskolen i Tinglev gennem aarene haft svært ved at finde fodfæste.

En ordning med frivillige børnekor i kirken har i nogle aar virket tilfredsstillende. Særlig FPF har her ydet en god indsats med lærerparret Oda og Niels Bille som ledere. De samme har ogsaa i 1960'erne ledet opførelsen af julespil, som har været til glæde for mange.

Et nyt orgel, der ligesom det gamle er leveret af Markussen og søn, Aabenraa, er indviet foraaret 1969.

Chr. Andersen

Tinglev sogns skolevæsen

Fra gammel tid har der været en skole for børn i Tinglev by samt 4 landsbyskoler: 1 i Terkelsbøl, 1 i Bajstrup, 1 i Eggebæk og 1 i Sofiedal.

Her skal gives et rids af disse skolers udvikling i »den danske tid« – altsaa efter 1920.

Tinglev danske skole

Den var i mange aar en 7 klasset skole med 6 lærere. Det var og er en ren dansk skole, da der jo var og er en ren tysk skole i byen. – Den nuværende bygning – før udbygningen i de senere aar – er fra ca 1905.

Der har været 3 ledere:

1. Fra genforeningstiden til 1931 var det J. Lauridsen, som stod i spidsen for skolen i de vanskelige overgangsaar fra tysk til dansk skole. Nationalt var der meget spændte tilstande i byen. – Han var med i meget dansk kulturelt arbejde. – I 1931 byttede han embede med

2. Johannes Jensen i Lunde paa Fyn. Han var i Tinglev fra 1931–48. Han fik oprettet en brugsforening i byen; den har vist sin levedygtighed.

3. 1. jan 1949 ansattes L. Hove Kristiansen, lærer i Rødekro, som skolens leder. I aarene fra den gang og til nu har skolen gennemgaaet en stor forandring under Kristiansens dygtige ledelse. Den voksede og blev købstadordnet, og da i de sidste 3–4 aar samtlige 4 landsbyskoler er nedlagte, er den vokset til i dag at have 310 elever i 15 klasser med 16 lærerkræfter og 1 faglærerinde. Der er nu baade 8. og 9. klasse, og i løbet af faa aar skal Tinglev private realskole flyttes til kommuneskolen, saa der udbygges for tiden med dette i sigte.

Af lærerkræfter, som i mange aar har udført et dygtigt arbejde i Tinglev, nævnes: H. C. Andersen fra 1928 til sin afgang 1964. Han levede stærkt med i det nationale arbejde i byen. Han var i alle aarene organist ved kirken. Det samme kan siges om Niels Sartor, som har været en trofast støtte ved skolen fra 1931 og til sin afgang i 1967.

I mange aar – fra 1948 har Anna Schmidt været en dygtig lærerinde ved skolen og er det stadig. – Desuden er nu kommet en flok yngre og helt unge lærere og lærerinder.

Nu er skolen centralskole for hele sognet.

Terkelsbøl

Ved genforeningen var der her 92 børn, som den unge og energiske Holger Christensen blev sat til at undervise – snart dog sammen med en lærerinde. Saadan har det været, indtil skolen nu for faa aar siden er nedlagt p gr a for faa elever.

H. Christensen tog – foruden at passe sin skole – stærkt del i sognets liv paa det nationale og kristelige omraade. Han holdt mange møder i skolen for distriktets folk, var medstifter af FDF i Tinglev, arbejdede inden for KFUM, var formand for »Tinglev sogns danske samfund« og meget andet. Han naaede at holde 40 aars jubilæum paa stedet, hvor han hyldedes for sin indsats fra mange sider.

Bajstrup

Her var fra genforeningen og til 1945 to skoleafdelinger 1 dansk og en tysk under samme tag med hver sin leder.

Den første danske leder var J. V. Hansen fra genforeningstiden til i 1930'erne.

1949 flyttede Lauritz Schmidt hertil fra Eggebæk – (se mere om ham der). Han var leder til sin afgang i 1966. Han var født i nabosognet Bov og var derfor kendt med egnens folk. Han var uddannet i Tønder før genforeningen – tysk seminarium – men var fra et dansk hjem i en dansk by. – Han har været hele sin lærertid her i sognet som en dygtig og afholdt lærer, der ogsaa levede godt med i grænseegnens liv. Skolen nedlagdes 1966.

Til 1945 var den tyske afdeling ledet af lærer Fabricius.

Eggebæk-Kravlund skole – efter 1920

Her var ogsaa en dansk og en tysk afdeling under samme tag med hver sin leder – en vanskelig og uheldig indretning, som krævede megen takt fra lærernes side for at kunne fungere.

Leder af den danske afdeling var lærer Lauritz Schmidt fra Bov, som 1949 flyttede til Bajstrup. Efter ham kom lærer H. Nissen indtil skolens nedlæggelse 1964.

Den tyske afdeling blev i mange aar ledet af lærer Roager, senere af lærer H. Rickers; nedlagt 1945.

Sofiedal skole – efter 1920

Dette lille skoledistrikt er startet som en koloni i heden paa kongens bud af 20 indkaldte tyskere i 1762. – Nu er det et veldyrket omraade med 45 hjem.

Den første lille skole var kun 7 × 7 alen. Senere i 1845 byggedes en bedre. Den første lærer var meget fattig. Derfor gik han ud og tiggede. Det gav mere! I 1936 byggedes den tredie skole, stor og smuk.

I 1930'erne oprettedes en privat tysk skole med lærerinde frk Neuppert som leder. Senere blev den kommunal og fik overladt den gamle skole – nedlagt 1945. Derefter er der kun holdt dansk skole i byen.

Fra 1920–1933 var lærerinde J. M. Jürgensen enelærer her, fra 1933–1954 var lærer Thomas Petersen enelærer og tog del i den nationale og folkelige bevægelse i denne vanskelige tid fra 1933–45.

Fra 1954–1959 var her en lang række vikarer, mest seminarieelever »paa græs« – hver i 3 maaneder. Det var meget uheldigt – især ved en skole med kun een lærer.

1. febr 1960–31. juli 1968 var lærer P. H. Lagoni – hidtilværende førstelærer i Sdr Sejerslev – enelærer her. Nu kom arbejdet igen i fast gænge, og børnetallet voksede stærkt.

Da forældrene i kredsen omtrent er lige gamle, vil der om 5–6 aar ikke være børn nok til en skole. Da saa læreren i 1968 gik af paa grund af alder – og det er meget vanskeligt at faa en egnet lærer til denne skoleform, valgte man at nedlægge skolen – men alle beklager det, da den lille kreds derved mister sit bedste samlingspunkt.

»Realskolen for Tinglev og omegn«

stiftedes af en kreds af dansksindede mennesker i 1924. Formaalet: at meddele eleverne almindelig mellem- og realskoleundervisning og forberede dem til mellemskole- og realeksamen, eventuelt en dermed ligestillet eksamen. Den søger dette sit formaal gennemført ved – i nøje samarbejde med hjemmene – at give de børn, der betros til dens vejledning, den bedst mulige undervisning og iøvrigt en god og sund opdragelse i kristelig, dansk aand.

Der blev tegnet aktier, valgt bestyrelse med postmester Petersen som formand og bygget en smuk skolebygning med Andreas Dall, Flensborg, som arkitekt.

Man begyndte med 70 elever i lejede lokaler, til skolen i 1925 kunne indvies. Inspektør J. K. Petersen blev skolens første leder med R. P. Sørensen og frk Lock Madsen som lærere. 1927 ansattes A. Møller som lærer. Han blev skolens bestyrer i 1955 og er det endnu. Foruden dette mangeaarige arbejde ved skolen har Møller i mange aar været sogneraadsformand i Tinglev og er det stadig. 1928 ansattes J. Fallesen fra Langaa som skolebestyrer og var det til 1955. 1930 ansattes cand mag H. Eriksen som lærer ved skolen og var det til sin død i 1967. Han var ligeledes en dygtig leder af Tinglev bibliotek.

Lærer N. C. Bille og lærerinde fru Inger Hansen har i en lang aarrække virket ved skolen.

Formænd var senere: 1931–41 pastor J. C. Nielsen, 1941–44 overmontør Jespersen, 1944 til i dag forretningsfører V. Beyer.

Skolen har nu 126 elever i 1. 2. og 3. realklasse. I 1970–71 skal skolen flyttes til kommuneskolen og drives af kommunen.

Man havde i 1924 tænkt sig at ogsaa børn fra tysksindede hjem skulle gaa i skolen, men inden længe startedes den tyske høj- og realskole.

Det tyske skolevæsen

Tysk folkehøjskole i Tinglev, grundlagt 1905, virkede til 1945. Forstanderinde frk Martha Werther; højskole for piger. Kapacitet 38 elever.

Efter 1920 havde Tinglev en toklasset tysksproget afdeling under kommuneskolen. Elevtal 1934: 49. Desuden fandtes der tysksprogede kommunale afdelinger i Eggebæk-Kravlund: 23 elever, i Bajstrup 42 elever.

I 1924 grundlagdes i Tinglev en tysk realskole som privatskole, 1934: 55 elever. Almindelige tyske privatskoler oprettedes i Sofiedal (13 elever) og i Terkelsbøl: 16 elever. – Der fandtes i 1934 i alt i tyske skoler 198 elever.

I 1949 begyndte den tyske privatskole i Tinglev sit virke. I oktober 1950 havde den 39 elever. I dag har skolen en realafdeling ved siden af hovedskolen og tæller i alt 219 elever.

I 1951 oprettedes en efterskole med 18 elever. I dag har efterskolen sammen med en folkehøjskoleafdeling 64 elever.

Dette store skolevæsen med idrætshal og svømmebassin og fine skolebygninger har sine elever, især dem ude over den skolepligtige al-

der, fra de omliggende sogne, dels fra hele landsdelen, ikke blot her fra Tinglev sogn.
(P. Koopmann)

Tinglevhus

er det danske forsamlingshus i Tinglev.

Det er nu en stor, smuk bygning lige overfor banegaarden. Her laa før det gamle Tinglevhus, som i 1924 var købt – det hed før Jernbanehotel – og brugt som dansk forsamlingshus til sidste krig, hvor det var beslaglagt af tyskerne. Efter krigen havde staten det til CF-kaserne. I 1956 købtes det af en kreds af interesserede danske, blev nedrevet og bygget op som hotel, forsamlingshus og hjemsted for ungdomsarbejdet. Saadan er det stadig. Det blev indviet i 1960. – Den drivende kraft i dette store arbejde var daværende politibetjent i Tinglev, nu politiassistent i Graasten, N. Egebjerg Andersen.

Under tysk styre var det ikke let at finde husly for dansk foreningsliv i Tinglev, saadan som den nationale stilling var den gang. Landbohjemmet var her en undtagelse. Her holdt man til, men der var mange vanskeligheder med myndighederne.

Men udviklingen er gaaet saadan, at i dag er der et smukt Tinglevhus. Og den nationale stilling er en helt anden. Det gør det ikke lettere at interessere folk for kulturelt dansk arbejde.

Den nuværende formand for andelsselskabet er postmester H. Nielsen.

Sofiedal forsamlingshus

I 1933 oprettedes en tysk privatskole i Sofiedal. Det gav stødet til virkeliggørelsen af et længe næret ønske: at faa bygget et forsamlingshus for dette hjørne af Tinglev sogn og det tilgrænsende hjørne af Bov sogn.

Et udvalg, bestaaende af gdjr Nis Gundesen, gdjr Karl Paulsen, kbmd L. Nielsen og lærer Petersen tog fat paa opgaven, som var vanskelig i den daværende økonomiske krisetid. Ved hjælp og forstaaelse fra mange sider lykkedes det at faa bygget et godt og smukt hus paa Nis Gundesens jord.

Han var baade før og i de mange aar senere absolut den drivende kraft i arbejdet. Utrætteligt arbejdede han paa at tilføre denne egn de værdier, han var fortrolig med fra sin hjemegn nord for Rødding. Og han havde gode evner dertil. Han var vellidt og evnede at knytte kontakter til mange sider. Grænsegendarm M. K. Nielsen var en god hjælper og i mange aar kasserer. Her kunne nævnes flere andre.

Gennem aarene har her været et godt virke, folkeligt og kristeligt, dansk i alt sit væsen.

Nu er en yngre dygtig slægt ved roret og har andre og knap saa opløftende problemer at slaas med. Men endnu bruges huset godt. Ungdommen driver boldspil paa banen udenfor om sommeren, og om vinteren har de en godt arbejdende ungdomsklub. Man kan samles i pænt antal til møder o l. Dette hus har været til stor glæde og gavn.

»Det danske hus« i Broderup

er af nyere dato, bygget i 1939. Det er beregnet at være samlingssted for Bajstrup-Broderup-Gaardeby m v.

Det har naturligvis ikke den tradition som de gamle sønderjyske forsamlingshuse, og det gør det ikke lettere i vor udadvendte tid.

Digterinden *Anna Christiane Ludvigsen* (* 1794, † 1884), datter af pastor Johan Lautrup, Brede, ~[1] med pastor Jørgen Jessen, Viby, ~[2] gdjr Lorenz Ludvigsen († 1864), levede sine sidste aar i Tinglev og er begravet her. Se Brede (DBL XIV, 505).

Om billedskæreren *Jeremias Christensen,* se Roager.

Verdenskrigen 1914–18:

Mindesten paa kirkegaarden for 71 faldne, desuden en mindesten for 16 engelske, franske og russiske soldater, der døde i krigsfangelejren paa Gaardeby mark.

Genforeningssten i T fra 1925.

Tinglev kirke (Sct Leonhard?) ligger ugunstigt for sognet, kun 4–500 m fra sogneskellet, og med 12 km til sogne- (og rigsgrænse) mod syd. Sagnet fortæller om to kæmper, som stadigt to ad gangen og paa samme tid, byggede 6 kirker med een økse, som de kastede til hinanden, idet de holdt øje med, at kirkerne kom til at ligne hinanden. De 6 kirker ligger parvis paa række og ligner hinanden: Uge og Hjordkær, som er smaa og kullede, Tinglev og Bjolderup, som har taarne med spir, Bylderup og Ravsted, som har brede, stumpe taarne. Tinglev kirke er hvidkalket, apsis, kor og skib er romanske, opført af raa kamp med slet tilhugne hjørne- og sokkelkvadre. Korets mure er stærkt fornyede, apsis 3 vinduer ændredes omkr 1880 og tilmuredes 1941 undtagen det østre. 3 oprind vinduer i skibet. Store rundbuede vinduer fra 1941. Sengotisk vaabenhus mod syd med fladbuede blændinger, taarn med trappehus mod syd, havde kobberspir til 1667, da det omtækkedes med spaan. Det brændte 1783 (se ovf) og fik en blytækt kuppel, som 1810 erstattedes med pyramidetag, hvorover en lanterne, og derover et spaanklædt spir. Solur paa vaabenhuset fra 1789. Kirken er siden 1851 tækket med blaa tagsten, apsis med zink. Det indre er hvidkalket og siden 1941 dækket med bjælkeloft, apsis hvælvet. Spidsbuet korbue af munkesten. Skibet er bredt og rummeligt. I alterpanelet er anvendt dele af stoleværk fra 1826. Lutheransk fløjaltertavle med predella fra ca 1575. Det gennembrudte topstykke fra ca 1700, nadveren i storfeltet, Gethsemane og Golgata i sidefløjene. Til den oprindelige udsmykning hører ogsaa predellabilledet med fremstilling af en lutheransk gudstjeneste (svarer t Lukas Kranachs propagandabilleder). Tavlen var 1902–41 erstattet af et maleri af den opstandne i skyerne, skænket af pastor P. M. Johannsen. Nyere altersølv. To sæt næsten ens stager fra 1719 og 1730. Alterskranke fra 1922. Romansk granitfont med glat kumme, forneden med halvrunde buetunger. Moderne daabskande og fad. Paa skibets sydvæg et korbuekrucifix med sengotisk figur og unggotisk kors, der er karakteristisk ved buen, der forbinder øvre korsarm med de vandrette arme. Krucifixet var indtil 1890erne placeret paa en bjælke over korbuen. I norddørens blænding et nyere krucifix. Renæssanceprædikestol fra ca 1615 med karnap. Den er kirkens smukkeste inventar, fra det Ringerinckske værksted (som Kliplev og Bov) med fine relieffer af syndefaldet, bebudelsen, Jesu fødsel, korsfæstelse, opstandelse og himmelfart. I smaa nicher i forbindelse med pilastrenes beslagværk staar udskaarne Kristus- og evangelistfigurer med frugtophængninger foroven og forneden. Opgang med dør fra 1826. Prædikestolen har vist staaet i en anden kirke, hvorfra den 1747 blev erhvervet af en gdjr i T, der »har ladet den pryde og staffere« og foræret den til kirken. Stoleværk med genanvendte dørstykker fra 1826. Paa nordvæggen et marmorrelief fra 1885 (Josef i Fængslet), kirkeskib, klokke fra 1784. 275 sd. Orgel fra 1876 m nygotisk facade paa vest pulpitur, fornyet i 1969. – Paa kirkegaarden mindesten over faldne 1914–18 og paa fællesgrav over krigsfanger, der døde i fangelejren paa Gaardeby mark.

Danm kirker XXI, Tønder a, 1643-57. T kirkes rest, Sdj mdskr 1943, 9 f.

Kirkens oprindelige kampestensgulv kan ses 20 cm under det nuv gulv. Taget var for 100 aar siden saa utæt, at man sad med paraplyer i kirken. Det blev repareret 1860. Da havde mandsbænkene rygstød, kvindebænkene ikke. Omkr 1830 fik hver stoledør grønlig maling og en blomsterdekoration, men 1866 blev alt træværk overmalet med egetræsfarve og man »pyntede« væggene med kvaderstreger, kalkede friser og malerier. Alt dette blev fjernet ved restaur 1941, kirken fik sit gamle bjælkeloft, daarlige glasmalerier fjernedes fra vinduerne, alter, prædikestol og stolestader fik deres oprind farver. 1946 ophængtes 4 smukke lysekroner.

Folketal: 1860: 1301, 1910: 1867, 1930: 2408, 1965: 2711.
Altergæster i den dsk mgh: 1922: 727, 1934: 680, 1942: 590, 1954: 410, 1962: 534, 1966: 638.
Menighedsraad: 1922: 5 dsk, 3 ty, (1 IM), 1934: 7 dsk, 1 ty, (3 IM), 1942: 7 dsk, 1 ty (2 IM, 3 soc, 2 u p), 1953: Alle danske: 2 IM, 3 borg, 3 soc, 1965: do.

Sognepræst

Indt: 1907: 3959 rm, 1922: 1 kl. - 1958: 12 kl. Avling: 1921: 65 ha, 1967: 39 ha. Den meget store pgd fra 1789 blev 1956 afløst af en moderne præstebolig.

13. 12. dec 1837–4. juli 76 (sp Uge 34): **Peter Andresen Beyer,** * 5. marts 02 Brede. Forældre: Gaardejer Andreas B og Anna Jensdatter. Stud Kiel 22, c Gottorp 26, diakonadjunkt Broager 33, † 4. juli 76. ~1 9. juli 33 Anna Margrethe Dithmer, * 26. nov 04, † 2. juni 38. ~2 23. april 40 Anna Christine Dithmer, * 16. juni 16, † 30. juli 70. Forældre: Teglværksejer Hans Heinrich D og Dorothea Sophie Boysen.

14. 18. okt 1876–14. marts 1909: **Peter Møller Johannsen,** * 3. sept 46 Abild. Forældre: Fæster Peter Petersen J og Marie Caroline Møller. Stud Haderslev 67, c 72, † 14. marts 09. ~1 14. nov 76 Bothilde Beyer, * 8. dec 44, † 2. jan 77. Forældre: Sognefoged Jens B og Anna Petersen. ~2 15. sept 80 Marie Helene Jespersen, * 3. aug 57. Forældre: Gæstgiver Jesper Matthiesen og Mette Helene Jessen.

15. 1910–15. sept 14 (sp Rømø 06): **Lau ritz Michael Lauritzen,** fl t Varnæs, se der.

16. 1915–10. juli 21 (sp Burkal 06): **Heinrich Burmester,** * 23. okt 71 Augustenborg. Forældre: Købmand Wilhelm Johann B og Louise Cathrine Otzen. Stud Haderslev 94, c Kiel 02, sp Bylderup 03, fl t sp Quickborn, Holsten 21, afsk 36. ~ Else Anna Vollert.

17. 24. juni 1921–25. sept 41 (sp Ørum-V-V 11. marts 12): **Jens Christian Nielsen,** * 3. juni 72 Fristrup, Aaby, Kær herr. Forældre: Gdjr Niels Larsen og Else Marie Jensen. Stud priv 93, c 99[1] (h_1), hjpr Aaby-Biersted 13. nov 99, sp Jegindø 28. maj 06, afsk 25. sept 41, † 9. dec 63. ~ 9. juli 02 Clara Christine Hansen, * 5. dec 76 Svendborg, † 12. nov 59. Forældre: Dampskibskpt Lars Peter H og Nicoline Margrethe Lerche.

Kredsform KFUM og K i Thy 1906–12, Fmd KFUM's soldaterhjem, Viborg, 19–25, kredsform DMS Viborgegnen til 21, fmd Nordslesvigsk Asyl 22–42, fmd Hoptrup højsk 23–31, kredsfmd IM 21–41, BM Sdj fonds børnehjem 28–41, BM Tinglev realsk 24–41, fmd 31–41, BM Tinglev spare- og Laaneks 31, fmd 36–41.

18. 9. marts 1942–21. april 56 (rkp Hjørring 9. okt 31): **Julius Marius Holm,** * 18. febr 03 Vester Hassing. Forældre: Husejer Simon Peter H og Ane Laurine Jørgensen. Landmd til 21, stud Rønde 25, c 31[2] (h_1), afsk 21. april 56. ~ 5. nov 31 Anna Hansine Therkildsen, * 29. sept 01 Vivild. Forældre: Gdjr Henrik T og Ane Jensen.

19. 17. aug 1956–1. maj 68 (hjpr Nørresundby-H 12. april 53): **Niels Christian Andersen,** * 14. okt 19 Haverslev Aalborg amt. Forældre: Gdjr Niels A og Karen Marie Andersen. Landmd til 45, stud Rønde 48, c 51[2] (1-81), medarb Kirkens korshær 51, højskolel Haslev udvidede højskole 52. ~ 11. aug 53 Marie Kjær, * 23. jan 30 Sdr Vium. Forældre: Statshusmd Thorvald K og Ane Kirstine Dorthea Mortensen. - Hustrus kusine ~ Thomsen, Breining. Forflyttet til sp Sanderum 1. maj 68.

20. 30. aug 68 (sp Sdr Lem-Ø 15. maj 41): **Markus Lund Skovsborg,** * 27. nov 10 Rind. Faderen: Sp Tolstrup-S † 31, se der. Stud Hjørring 29 c 35[2] (1), højskolel Søllested 35, do Testrup 37. ~ 18. okt 36 lærerinde Ida Marie Rubak, * 4. juli 11 Ingstrup. Faderen: Provst Vrejlev-H, † 46, se der.

Litt: Carsten Petersen: Slesv præster 1938, J. Brodersen: Fra gamle dage 1912, Erik Christensen: Fra min virks i Tønder 1939, P. Schülein i Ribe st aarb 1950, Kirke og sogn 1953, 79 f, P. K. Andersen i Sdj mdskr 1943, 9 f, J. Thunbo: Oplevelser fra aarene i Sdj, IM's Tid 1956, 668 Hejselbjerg P 1944, 140 f, Frode Gribsvad og Joh. Hvidtfeldt: Landsarkivet f de sdj landsdele 1944, 81 f, R. P. Sørensen: Nyt om kulbrænding paa Tinglev hedeslette, Sjd mdskr 1942, 105-20, Chr. Andersen: En spændingens egn - en tur gn Slogs herr 1968. P. M. Johannsen har skrevet en »sognechronik«, som findes paa Landsarkivet i Aabenraa.

Den tyske frimenighed

(Oprettet 1. april 1923)

Nordschleswigsche Gemeinde er tilsluttet Den evangeliske tyske Landskirke i Schleswig-Holsten med hovedsæde i Tinglev og omfatter alt kirkeligt arbejde blandt det tyske mindretal i Nordslesvig udenfor købstæderne. Fmd: Gdjr *Peter Jørgensen,* Sønderhav. Forretningsfører: *Hans Paulsen,* Eggebæk. Menighedsblad. Tilladelse til at benytte de danske sognekirker. Præster: Tinglev, Burkal, Løgumkloster, Højer, Graasten, Vilstrup og Felsted. Se iøvr ovf.

Set fra en dansk præst skal noteres lidt om forholdet mellem dansk og tysk menighed:

Tinglevs tidligere sognepræst *Chr. Andersen* skriver i Jyske Tid 1968 om hvorfor tyskerne skilte sig ud som frimenighed.

- Spørger vi til slut: Hvorfor skete det smertelige, at store dele af det tyske mindretal gik ud af det folkekirkelige fællesskab, der stort set var ubrudt, selv i udlændighedens mest stormfulde aar. Provst *Erik Christensen,* som havde mange af forhandlingerne inde paa livet har i bogen »Fra min virksomhed i Tønder« prøvet at give et svar: »det

stod for os som et tab, at man saaledes fra tysk side forsøgte at isolere sig og derved unddrog sig fra at give et bidrag til gensidig paavirkning og berigelse – maaske kunne der i den første tid paa et eller andet punkt have været handlet anderledes. Vi som var med i forhandlingerne og raadslagningerne, ved, hvor vanskeligt det tit var at blive klar over, hvad der var rigtigt i hvert enkelt tilfælde. Men det er ogsaa muligt, at sindet hos den anden part fra den første tid har været saa stærkt vendt mod syd, og at de kræfter, som arbejdede i den retning, har været saa stærke, at det i virkeligheden ikke har været muligt at standse dem«.

Saavidt provst *Christensens* redelige ord, men vi maa dog vist medgive, at det fra først af ikke var tyskernes mening at ville isolere sig kirkeligt. Kun nølende – efter de fejlslagne haab om egen præst inden for folkekirken – gik de i gang med frimenigheden, hvorved kontakten blev knyttet sydpaa. Maaske burde tyskerne have haft endnu mere taalmodighed, men det maa i dag erkendes, at i forhandlingerne med det tyske mindretal i aarene 1921–23 om de kirkelige forhold fejrede dansk smidighed ikke sine største triumfer.

Mest nøgternt har vist biskop *Ammundsen* beskrevet begivenhederne i et brev kort før sin død: »Det eneste rigtige var at tilstræbe en ordning, hvorefter hjemmetyskerne kunne gaa til dansk gudstjeneste – som de tit gjorde i tysk tid – og desuden faa de tyske gudstjenester, som de maatte ønske, uden noget brud. I 1920 kunne man sikkert ved tilknytning til den gamle værdifulde sognebevidsthed have faaet en fyldestgørende ordning hvis man fra dansk side havde været fordomsfri nok. Man burde i de blandede sogne have søgt at faa præster, der kunne prædike paa begge sprog, og hvor det ikke forslog, have ansat et par tyske diasporapræster, som man skulle se at faa til at arbejde sammen med sognepræsterne. Derimod var det uheldigt at overdrage de tyske gudstjenester til en nabopræst, naar han skulle være sognepræst i et overvejende dansk sogn og tillige tysk præst i et, der ikke var hans eget, blev stillingen for svær«.

Hvad der her er skrevet om sognebevidstheden understreges af en samtale for nylig med en ældre tysk landmand. I september 1921 havde han bedt den nyankomne danske præst, som han satte stor pris paa, om at foretage en daab, men paa tysk. »Det kan jeg ikke som dansk embedsmand«, lød svaret. Saadan var reglerne. Da pastor *Schwarz* var optaget af kursusophold blev daaben udført af en tysk præst fra Angel.

Skæve streger er der blevet slaaet i de forhandlinger, der førte til starten af Nordschleswigsche Gemeinde. Modsatte opfattelser tørnede i krigens kølvand sammen, saa der blev dannet en front, hvor ingen ville vige en tomme.

Mange aar er gaaet siden da. Vi vil da spørge en af dem, der i dag er præst i denne menighed, min kollega, *Fr. Jessen,* Tinglev, om den tyske frimenighed nu danner en front mod folkekirken. Han svarer: »Nej, vel er vore folk udmeldt af folkekirken. Men vi opfatter os som det nordslesvigske omraade af den slesvig-holstenske landskirke. Vi kan ogsaa sige, at vi er den tyske del af Den danske Folkekirke. – Derfor lægger vi heller ikke vægt paa at have egen kirke. Ja, vi bryder os ikke om at modtage den, selv om vi kunne faa den foræret. Vi ønsker, at vore folk føler sig knyttet til sognets kirke. Derfor benytter vi alle vegne sognekirken til gudstjenesterne«.

Tre menigheder kom hver til at leve deres liv i samme kirkerum, en dansk folkekirkelig, en tysk folkekirkelig (til op i 1940'erne) og den tyske frimenighed. Var de end adskilt, levede der dog i hver af dem mange mennesker, som i det fælles kirkerum fandt hjælp hos den Gud, der er stor nok til at skrive paa skæve-tyske som danske-streger.

I Tinglev blev som nævnt *F. Gottfriedsen* den første frimenighedspræst 1923, han afløstes 1926 af pastor *P. Hansen,* der 1931 afløstes af pastor *Ernst Nissen,* der blev udvist efter 1945.

Frimenighedspræst i Tinglev

1950 (sp og garnisonspræst Ratzeburg v Lübeck 35): **Jes Friederich Jessen,** * 5. nov 01 Lovtrup ved Aabenraa. Forældre: Gdjr Mathias Asmus J og Mette Helene Asmussen, dim Flensborg 20, c Kiel 24, hjpr Neumünster 26, sp Oversø 27. ~ 6. sept 27 Bertha Christine Marie Thomsen, * 14. jan 05 Rendsborg. Forældre: Rektor Adolf Georg Martin T og Bertha Christiane Nissen.

Efterskrift:

Slogs herred

Slogs Herred er sammen med Ubjerg grænselandssognene i Ribe stift. Det er de ikke kun i dag, men har været det gennem mange slægtled, ja helt tilbage i en tid, hvor alt fortoner sig i taage. I dag er her en statsgrænse mellem Danmark og Tyskland, en sindelagsgrænse mellem dansk og tysk, men længe før gik her *en salmesprogsgrænse* gennem et dansktalende land. Man kan ikke kalde den en kirkesprogsgrænse, thi en saadan var flydende og bevægelig gennem tiderne. I selve Slogs Herred har kirkesproget altid været dansk, men i de hertil grænsende sydlige sogne – og i Ubjerg – var prædikesproget enten overvejende tysk eller i enkelte sogne udelukkende tysk. Men selv hvor præsten holdt sin prædiken paa dansk, skiftede han sprog, naar han traadte for altret, og degnen istemte tyske salmer – og sang vel som oftest alene. Liturgi, skriftlæsning og salmer blev læst eller sunget paa tysk. Kun i tiden mellem krigene fik dansk ad administrativ vej (sprogrescripterne) en betydelig overvægt ogsaa i disse sogne, men uden at befolkningen ønskede det. Man havde vænnet sig til at betragte det tyske sprog i kirken som det hellige sprog i modsætning til dagliglivets sønderjydske dialekt. Vanens magt er stor, og synet paa bestanddele af kulten er altid konservativt. Fænomenet et uforstaaeligt kirkesprog i sognene syd for Slogs herred er ikke noget enestaaende. Religionshistorien har mange eksempler herpaa baade i og udenfor kristenheden. I nogen grad skyldes det tyske kirkesprog vel nok embedsmænd i stat og i kirke (ogsaa i København) men aarsagen hertil ligger nok dybere. Ogsaa i Slogs Herred har der enkelte gange været smaa tilløb til tyske gudstjenester (før 1848), men de løb ud i sandet og skyldtes ikke menighederne, et folkeønske har det aldrig været.

Omkring 1760 søgte regeringen at faa de jydske heder bragt under kultur ved hjælp af fremmed udenlandsk arbejdskraft. Kolonisterne kom næsten udelukkende fra Pfalz og Württemberg. Ogsaa i Slogs Herred blev der oprettet 2 kolonier, i Burkal og Tinglev sogne. Kolonisterne i Burkal søgte i 1764 at faa indført tyske gudstjenester i kirken, og det lykkedes dem ogsaa, oven i købet at faa hver 3. søndag, hvor den tyske gudstjeneste afløste en dansk. Nu begyndte ogsaa kolonisterne i Sophiendal i Tinglev sogn at røre paa sig og ansøgte om samme forandring i Tinglev. Ved generalvisitatsen i 1764 afleverede deres talsmand Eberhardt et andragende herom til gen. sup. Struensee. Man henviste til Burkal og begrundede iøvrigt deres andragende med, at beboerne i sognet forstod noget tysk, at alle nye forordninger og mandater læstes fra prædikestolen paa tysk, og at de fleste forældre lod deres børn lære tysk for, at de bedre kunne omgaas folk fra de sydlige egne. Ved kgl resolution blev nu bestemt, at ogsaa Tinglev sogn skulle have tysk gudstjeneste hver tredie søndag. Da kolonisationen ikke blev til det, de fremmede havde ventet sig, forlod de fleste indvandrere landet i de følgende aar, og de tyske gudstjenester faldt bort. Ingen i sognene havde ønsket dem, og ingen savnede dem. De faa Württembergere, som blev tilbage, assimilerede sig med befolkningen, og lærte dansk.

Hernede i grænseegnene mellem dansk og tysk kirkesprog fødtes i begyndelsen af 18. aarh en ejendommelig salmesang, som fik stor betydning for disse egne, ja for hele Danmark. To fætre, *B. C. Ægidius* fra Bylderup og *Enewald Ewald* fra Højst – den senere kendte vajsenhuspræst i København – udgav i henholdsvis 1717 og 1721 hver sin salmebog. Før den tid har man her næppe kendt og benyttet salmebøger i kirkerne, men sunget salmerne – ogsaa til tider paa tysk – udenad. Ægidius blev tilskyndet til det, fordi kendskab til danske salmer var ringe og salmesangen i kirkerne derfor fattig. Hans salmebog udkom i Flensborg (1717 og 1744) og i Tønder (1749, 1755 og 1765) og var i brug i hele Slogs Herred og i Varnæs til langt op i 19. aarh.

1718 kom hans noget yngre fætter Enewald Ewald hjem fra Halle, pietismens højborg, optaget af alt, hvad han havde hørt og lært og oplevet der. Snart søgte han at overføre alt dette til de hjemlige sogne og optraadte først i sit fødesogn Højst. Han holdt forsamlinger, katekiserede med børn og voksne, og overalt strømmede folk sammen om hans forkyndelse. Den ældre generation stillede sig afvisende over for alt det nye, og Ewald og hans unge venner fik forbud mod at tale i kirkerne. Saa gik de ud i folket og samlede skarerne i private hjem og under aaben himmel. Enhver aandelig bevægelse, som gik i dybden, har altid skabt sin egen sang. Den nye sang, pietismens salmer, blev paa dansk omraade istemt af Ewald, og snart lød den vidt og bredt i Slogs Herred og videre ud over Tønder amt. Fra Halle havde Ewald medbragt Freylinghausens to salmesamlinger Geistreiches og Neues Geistreiches Gesangbuch (Halle sangbogen) og i aarene 1718–20 oversatte Ewald en betydelig del af disse salmer og udgav dem i 1721 (bogen er desværre ikke bevaret, kun et register over dens indhold og en del oversættelser i haandskrifter). Ogsaa brødrene Niels (Nicolai) og Hans Adolph Brorson sluttede sig til Ewalds kreds, den første som sognepræst i nabosognet Bedsted, den sidste som student hos broderen i Bedsted og senere som huslærer i Løgumkloster. Her mødte H.A.B den nye sang og blev stærkt grebet af den, og her har

han selv forsøgt sig som oversætter af de samme salmer. Ofte staar disse første forsøg side om side med den modne digters mesterværker (i Troens rare Klenodie). Ewald istemte den nye sang, Brorson blev bevægelsens egentlige sanger. Da Pontoppidan optog ca 50 af Ægidius salmer og over 90 af Brorsons, blev Pontoppidans Psalmebog (1740) Nordslesvigs salmebog i 150 aar, og den blev saa udbredt og elsket, at den samtidig med at være en salmebog ogsaa blev landsdelens normative lærebog i kristentro.

Først efter 1864 vandt de tyske gudstjenester indpas i Slogs Herred. Det kunne i nogle sogne have en vis berettigelse, f eks i et sogn med en del tysk indvandring (jernbanepersonale osv) at disse fik lejlighed til nogle gange om aaret at deltage i en tysk altergangsgudstjeneste, antallet af danske tjenester formindskedes ikke herved. I det stærkt hjemmetyske Ravsted indførtes to saadanne gudstjenester i 1876, i Burkal 4 i 1886, i Tinglev 6, i Hostrup 6, i Højst 2 i samme aar og i Bylderup 2 i 1890. Mere ville den gamle generalsuperintendent Godt, der var Nordslesviger og kendte forholdene ud og ind, ikke tage ansvaret for, og heller ikke sognene ønskede flere tyske gudstjenester, skønt menighedsraadene (kirkekollegierne) overvejende bestod af tysksindede medlemmer under præstens forsæde. En hjemmetysker (dvs en tysksindet Nordslesviger, som er rodfæstet i landsdelen) betragtede dengang – og gør det vel stadig – den ideelle gudstjeneste som en gudstjeneste med danske salmer og dansk prædiken, blot skal præsten være en tysksindet mand.

Senere tog indførelsen af tyske gudstjenester i disse rent dansktalende sogne fart. Havde kirkestyrelsen før været ret varsom paa dette punkt, vovede man sig videre efter 1900, men saa godt som altid under pres fra Den tyske Forening i det nordlige Slesvig. Efterhaanden aftegnede det endelige maal sig: først 15 tyske søndage om aaret (de danske gudstjenester bortfaldt paa disse søndage) dernæst skiftevis dansk og tysk og endelig som sidste stade 1 dansk gudstjeneste om maaneden.

Nu kom det til at se saaledes ud: Tinglev 1889 15 tysk – mod præstens ønske, 200 til dansk g, 120 til t (tysk højskole)

Burkal 1893 15 t. Meget stort kirkebesøg ved d, daarligt ved t gudstjeneste.
Ravsted 1894 12 t. god – mindre god ved t.
Højst 1895 6 t, 120 og 30.
Bylderup 1901 12 t. Meget god, ret god.
Hostrup 1910 32 t, jævnt god, ret god.
Udbjerg kun tysk. Kirkebesøget daarligt.

En ung dansk mand, cand J. B. Hoyer, foretog i 1905 en fodtur i overgangs-egnen mellem dansk og tysk folkesprog, fra Burkal helt ned til egnen nord for Husum. Ved omtalen af Burkal fortæller han et træk, som belyser forholdene i Slogs Herred paa det tidspunkt. »I Præsten traf jeg en klog og dannet Mand, fin og formfuldendt i hele sin optræden, han var gammel der paa Egnen og talte det danske Skriftsprog som en af Kongerigets Præster. Han oplyste mig om, at den 1. Søndag i hver Maaned samt anden Helligdage var der tysk Gudstjeneste i Burkal Kirke, tilsammen 16 tyske, de øvrige var danske. »Krigerforeningen« havde vel gjort Forsøg paa at faa hver anden Søndag tysk, men det var bleven forpurret. Jeg indvendte, at det var der jo heller ingen Grund til i et rent dansktalende Sogn. Nej, det kunne ikke gaa, lød Svaret. Hvor upartisk, ja næsten forekommende var ikke en saadan Udtalelse, og dog laa der noget i det kloge Blik, der tydelig viste, hvad Side han hørte til. Men hvorfor gøre overilede Skridt. Udviklingen skulde nok gaa sin rolige Gang. Man havde Tiden for sig, han var for klog til at gaa frem som en Fusentast.« Men »Fusentaster« var der nok af, og efter yderligere pres fra politisk side maatte kirkekollegierne give efter og indførte endnu flere tyske gudstjenester, sikkert til skade for det kirkelige liv, i hvert fald var præsterne ikke begejstrede for udviklingen. Ind under 1914 var man naaet saa vidt, at der blev indført skiftevis dansk og tysk Gudstjeneste i Tinglev.

Hvordan udviklingen er forløbet siden, kan man se under de enkelte sogne.

H. Hejselbjerg Paulsen

Tilføjelse til:

BURKAL SOGN

En af pastor *A. Prætorius's* hjælpepræster, pastor P. Kier, skriver i sin: Min Rejse gennem Jordelivet (oversat fra tysk og udgivet 1961) *om Burkal:* ... uagtet jeg udarbejdede mine prædikener meget omhyggeligt, fik jeg dog ingen tak. Man var nemlig i den menighed imod enhver, som havde studeret i Kiel. Menighedens vigtigste del regnede sig nemlig til »Brødrene«, og det stod fast, at man i Kiel lærte imod dem, og at hver ung mand af den skole var ond og vantro. Denne fordom berøvede mig al tilslutning, og ville ogsaa have gjort det, om jeg havde talt som Christus selv. Folk af den slags dømmer uden forstaaelse, og ligesom farisæerne var stemt imod ham, er de stemt mod enhver, som ikke godkender dem eller tilhører deres kreds. Men naar de (Brødrene) ellers mente det oprigtigt, maa jeg rose dem og indrømme, at dette partis læremaade kan skabe gode mennesker.

Foruden dem indeholdt det store sogn en stor mængde anderledes sindede mennesker. Men jeg mener at have bemærket, at disse af samme grund var moralsk meget slappe, fordi de netop søgte at være »Brødrenes« modstykke. Den gamle pastor Prætorius befandt sig i en ikke just gunstig situation. Han indsaa nemlig meget godt det urigtige i »Brødrenes« falske meninger, men maatte dog gaa meget varsomt for ikke at miste tilliden.

Efter to aars forløb kom en ung mand fra hovedstaden (Knud Krongaard, født i Vilstrup ved Haderslev, siden sp i Bylderup) og den gamle præst spurgte mig, om jeg ønskede at blive, thi ellers ville han antage ham, som

faldt bedre i menighedens smag. Jeg svarede, at det i enhver henseende var bedre, at jeg rejste, og saa gik jeg da med megen agtelse for den gamle, gode pastor Prætorius og saa ham aldrig mere. Udtæringen, som under mit ophold i Burkal havde svækket ham mere og mere, lagde ham efter et par uger i graven.

Udtog af Pastor Claudius indberetning til Generalvisitatsen 1847:

Klager over drikfældighed i sognet, præsten gaar ikke med til fester, hvor der drikkes, og hvor ogsaa de unge opfordres til at deltage i drikkelaget. Den gamle præstegaard er nybygget, oppositionen mod byggeriet er nu glemt.

De to foregaaende præster (Petersen og Beyer) havde sat al agtelse for embedet overstyr. Pastor *Petersen* ved sin vandel (drikfældighed) og *Beyer* var uden takt og var mere studehandler end præst, begge rationalister. Hvad jeg har gjort for at genrejse den gamle agtelse for embedet? Kun det vil jeg anføre, jeg har søgt baade i embedet og ved mit liv i hjemmet og i menigheden at vinde folkets agtelse, og det er lykkedes.

Tidligere var der et skarpt skel mellem den nordlige og sydlige del af sognet. Hver del havde sin økonomiske forvaltning, og man stod næsten fjendtligt over for hinanden. Nu er det nærmest forsvundet. Det nordlige distrikt var helt præget af Herrnhuterne og stod i nær forbindelse med Christianfeld. Herfra var sendt en missionær til sognet, som hver søndag eftermiddag holdt forsamling. Dette tillod jeg gerne og besøgte dem ogsaa, men paa den betingelse, at man ikke holdt sig borte fra Guds hus og bord. Det gjorde de heller ikke, og i dag er de mine mest trofaste kirkegængere. Disse beboere kaldtes af dem i den sydlige del for »De Hellige« og bespottedes af disse kolde rationalister. De var ogsaa sløje kirkegængere, og dem søgte jeg først og fremmest at faa i kirke, hvilket ogsaa er lykkedes. Kirken er nu det eneste sted, hvor begge parter kan mødes og sidde paa samme bænk. Christiansfelderen er rejst, da han ikke mere fandt tilhørere.

Kirken er blevet forskønnet og reguleret. Nyt orgel (1000 rdlr). Kirkebesøget er meget stort, men i hø- og kornhøsten derimod kun ringe.

(ved Hejselbjerg Paulsen)

NAVNEREGISTRE

Alfabetisk fortegnelse over præster omtalt i dette bind 1849—1968

Ved hvert navn er for at lette oversigten anført sidste embede i de i dette bind skildrede embeder. Sidetallet, hvor de biografiske data er anført, angives med fede typer. For de præster, der er flyttet til andre stifter, angives i parentes deres sidste embede. Her kan deres data findes. Der er i registret kun medtaget præster, der har virket efter 1849. Hvor intet er anført, har vedkommende været sognepræst.

Aabye, P. H., Andst-Gesten 213f (Hejls-Vejstrup).
Aagaard, H., kkp, Zion, Esbjerg 309, 319 (Gerrild-H).
- J., Vellev 426.
- Jacob, Gørding-V 116, **119**.
Aastrup, K. L. provst, Husby-Sdr N 26.
Abildtrup, H. B., rkp Gørding-V 117, 120.
Agerbek, Hans, Ø Hæsinge 243.
Albeck, E., Seem 89f (Mariendal) 98.
Albrechtsen, S. M., Ansager 408, 412.
Ammundsen, V., biskop Haderslev 58f, 63, 193, 419.
Andersen, A., provst Vartov 168, 371.
- And., kkp Ølgod 398, 403 (Højbjerg-E).
- A. C., provst, Brande 459, 464, 467, 486, 491, 495f, 530.
- A. P., Blaahøj-F 524, 528.
- C. Møller, provst Ølgod 376, 398, 402.
- H. J., Dalum, 437.
- J. L., Sønderho 373, 374.
- J. Oskar, prof 30.
- Jens, Jerne-S 322, 324, 329, 334, 338, 407 (Møgeltønder).
- Johs., hjpr Varde, 426 (rkp Dalum).
- Jørgen, Brande 489, 495 (Tved, Fyn).
- K., Lunde-O 434, 437, 454 (Nr Aaby-I).
- L. F., provst Ringive 486, 534, 536, 539, 547 (Ullerup).
- P. E. T., rkp Varde 422, 426 (Bedsted).
- Richard, frimenighedspræst Aagaard (højskolel Askov) 183, 188.
- S., Skjern 397, 399, 402f, 547, 549, 553.
- S., hjpr, Stadil, 394.
- S. A. J., rkp Brande 491, 496 (Dragør).
- Viggo, Givskud 497, 499 (Nr Felding).
Andreasen, A. D., Ho-O 469, 472.
Andreassen, J., Ho-O 469, 476, 481, 484.
Angel, J. V., Vilslev-H 143, 144.
Anker-Møller, H., kkp Grindsted 269, 274 (Gørding).
- Rs., frimpr, Hornum 399.
- S., frimpr Klim 489.
Appel, Cornelius, frimpr Rødding 154, 170, 178, 201.
Arboe-Rasmussen, N. P., Vaalse 44, 48, 178, 255, 547f, 550.
Arentoft, A. E. F., Esbjerg 309, 314f, 318.
Arnbjerg, H. A., Vorbasse 287, 290.
Aschlund, C. F. B., Ho-O 473, 475, 482.
Asschenfeldt-Hansen, C., Nr Nissum 45, 128, 227, 245, 255, 473, 526, 538.
- P. J. T., Ho 473, 476, 479, 484 (Faarup-S).
Assens, E. C., hjpr Andst 214, 322 Brøndrum V N 351, 353 (Hellested).
- M. R. G., provst Jerne-S 305, 321, 324, 376, 402 (Gaverslund).
Augustinus, P. D., Jernved 141, 149, 151 (Hoptrup).
Axelsen-Drejer, H., Pedersborg 180, 193f.

Bach, S. C. C., Holmsland 454.
Bachevold, Jørgen, kkp Ansager 408, 412 (Assing).
Balle, C. C. N., Tyregod 512, 517 (Nebsager-B).
Balslev, C. F., biskop Ribe 24, 28, 38f, 43, 74, 77, 84f, 209, 244, 396, 523.
- Joh., Sorø 193.
- L. N., biskop Fyn 51.
- M. J., Hjortlund-K 97f (Strø).
- S. T., Dejbjerg, 27ff.
- Th., Vartov, 490.
- V. B., Bramminge 89f, 138f, 141.
Bang, C. J., Torstrup-H 382, 385 (Skellerup-E) 392.
- J. P., prof 30, 104, 426, 454.
- Vilh., Føvling 164, 166 (Hvalsø-S).
Barfoed, H. U. M., kkp S Omme 520, 523, 528 (Nr Tranders).
Barfod-Petersen, C., Lindknud 168f (valgmpr Sdr Næraa).
Bartholdy, C., Brorstrup-R 118, 161, 216, 238, 244f, 248, 254, 312 (Haslev-F).
- Georg, Eliask, Kbhvn 244f.
- J. P., Seest 244f, 254 (Skibby).
- Ove, Andst 216, 218, 245, 398, 400, 404.
Baun, C., biskop Viborg 492.
Bay, J. N. O., Torstrup-H 382, 387.
Bech, H., Lem 27.
Beck, Filip, Stenmagle-S 526.
- K. H., Obbekær 96.
- Vilh., Ørslev-S 12, 24, 41ff, 75, 85, 196, 215, 227, 237, 245, 250, 266, 285, 305f, 343, 356, 367, 407, 418f, 453, 473, 506, 538.
Becker, G. E., provst Nørup-R 501, 547, 549 (Grejs-S)
Bendtsen, K. P., kst Vorbasse 290 (Nyker).
Bendix, F. S., Henne 420, 429, 442, 447, 453, 456 (Skive-R).
Bennike, B., Brøndum V-N 351, 353 (Elling).
- H., Lunde-O 434, 440 (Ring-F).
Bentzen, P. H., Esbjerg 25, 27, 302, 309f, 315, 319.
Berg, M., Randbøl 553, 555 (rkp Lutherk, Kbhvn).
- M. T., hjpr Esbjerg 307, 318 (Redsted-H).
Bertelsen, J. C. C., Mandø 112f (Jetsmark-H).
- T. J., Nr Nebel 448, 450 (Hvirring-H).
Berthelsen, A. C. D., hjpr Skanderup 239, (Søndbjerg-O).
- C. C., Lunde-O 434, 437 (Starup-G).
- J. C., Skanderup 227, 233, 238f.
Bielefeldt, C. V., Ho 474, 484 (Bælum).
- H. E., hjpr Hodde 394 (Fausing-A).
Biering, C. P., Nordby 367, 370 (Glenstrup).
- H. L. W. H., Tyregod 512, 517 (Bogø).
- T., provst Tyregod 98, Esbjerg 295, 307ff, 315, 318, 322, 512, 517, 539 (Dybbøl).
Bilde, O. M., hjpr Hodde 394 (Løjt).
Birk, H. J., Harte 228f (Sørup-St Jørgens).
Birke, A., Terslev 30.
- S., rkp Zion, Esbjerg 309f, 315, 319 (Korsør).
Birkedal, Vilh., Sdr Omme 24, 92, 123, 132, 147, 178, 197f, 201, 243, 276, 390f, 399f, 406, 431, 442, 487, 489, 518ff, 522, 524, 533, 537, 546 (valgmpr, Ryslinge).
- Uffe, Brande 30, 77, 92f, 95, 225, 489f, 495 (St Catharinæ, Ribe).
Birkeland, C., Andst 216, 218.
Bitsch, J., Vorbasse 287, 290 (Hygum-H).
Bitsch-Larsen, J., St Catharinæ Ribe 78, 94.
Biørn-Lorenzen, A. T., hjpr Esbjerg 307, 318 (Nykøbing-M).
Bjarnesen, H., Gudum 45, 124.
Bjerg, M. C., Mandø 113, 114, 241.
Bjerno, P. E., Gørding-V 117, 120.
Bjerre, Axel, provst Herlufmagle 371.
- E., rkp, Ansager 410, 413.
- J. J. K., kultusmin provst 287.
- K., Pedersborg 139.
Blach, N. M., Grindsted-G 263, 273.
Blauenfeldt, J. Louis, Tamdrup 227, 504.
Blicher, St. St., 201, 282, 438, 546.
Bloch, Fr., N Nebel-L 440, 446.
- F. C., Kvong-L 440 f (Ringe).
- J. V., Lønborg 442, 446.
- P. O., Aal 459f, 464.
Blume, C. V., Nørup-R 547, 549 (Terslev-Ø).
- P. E., 406.

Blædel, L., Brande 487, 489, 495 (Keldby) 519.
- N. G., København 392, 489.
Boesen, C. A. J., rkp Brande 490ff, 496 (Karise-A).
- G. F., Vodder 27.
Bohr, H. G. V., Seest 243, 245.
Boisen, C. C., stiftsprovst 74, 84.
- F. E., 391f, 532.
- L. N., Vesterborg 84.
Bojsen-Møller, F., Ulse 140.
Bolwig, C., Kina 500.
- J. C., Ø Nykirke 500, 506 (Fanefjord).
Bonde, K. K. Nielsen, Holsted 161, 163, 502, 506 (Ø Nykirke).
Bondesen, E., hjpr Ribe Domkirke 84 (Stubbekøbing).
Borch Hansen, A. A., Øse-N 326f, (Egeslevmagle).
Borgen, K. S., Lejrskov-J 209, 212.
Borris, O. F., kkp Ølgod 398, 403 (Aalholm).
Borup, N. H., Randbøl 554, 555.
Boye, C. J., Garnisons k, Kbhvn 85.
Boyen Rasmussen, H., Hejnsvig 291, 293 (Emdrup, Kbhvn).
Brammer, C., biskop Aarhus 209.
Bramming-Hansen, H. F., Hjortshøj 371.
Brandt, C. J., Vartov 150, 442.
- G. F., Henne-L 452, 456 (Storring-S-G).
- J. H., Ølgod-S 395, 402 (Skeby-O).
- S. U., Kvong 27, 442, 444 (valgmpr Balle).
- J. S., Ollerup 206.
- M., Taulov 244, Kvong-L 441, 444.
Brandstrup, R. C., Grimstrup-V N 329, 334.
Brask, Kai L. A., Zionsk Esbjerg 309f, 319f.
Bredsdorff, Morten, Jernved 113, 147, 149f (Torkilstrup-L) 165, 182.
Bremer, J. L. M., Faaborg-Aa 335, 338f, 345 (Aasted-S).
Brimnes, Z. E., Torstrup-H 382, 388 (Eide).
Brink Jensen, Hans, Sønderho 373, 375.
Brix, J. A., Jernved 147, 151 (Ærøskøbing) 425.
Brockdorff, H. N., Blaahøj 524, 529f.
Brus, Johs., Grene 277, 280.
Bruun, C., Esbjerg 306ff, 316.
- C. A. R., Estvad-R 146.
- F., Levring, 539.
- N., hjpr, Jerne-S 325.
- T. K., Brørup 158, 160.
Brücker, G. V., valgmpr Aagaard 24, 104, 209, 212, 391.
Bryndum, E. M., kkp Ho 476, 485 (Ullits-F).
Buchholtz, H. G. M. H., Grindsted 264, 273 (V Velling-S).
- J. H. C., Ølgod 396, 402.
Bugge, G. N., Ryde 27.
Buhl, Fr., prof 85.
Bukh, P., valgmhp, Aal 466f. (Bering).
Bundgaard, A., Andst 216, 218, 422, 426 (Skjern).
Busch, A., DMS 43, 52, 227, 237, 553.
Busck, Gunni, 157.
Bøgh, Jørgen, domprovst Aarhus 30, 180, 183.
Bøllemose, E. F., Grindsted-G 273 (Skelby-G).
- H., Hjortlund-K 97f (Aastrup).
Bønløkke, I., friskolelærer Oksbøl, sp Engom 467.
Børresen, H. P., missionspræst Santalistan 44, 243, 252, 293, 356, 418, 461.
Bøss, F. C., Esbjerg 310, 314, 320.
- K. K. F., Vorbasse 291, 293 (Haderup).
Bøttern, C. W., hjpr Brørup 160 (Vonsbæk).
Bøttiger, J. P., Sdr Omme 519, 522 (Lundum-H).

Carlsen, J. K., Tyregod 501, 511ff, 515, 517 (Ringe).
Carøe, M. F. C., Sønderho, 373f (Magleby).
Caspers, A., provst Vamdrup 250f.
Christensen, Anders, Kvong-L 442, 444 (Hejls) 446.
- C., U.S.A. (Holsted) 161.
- C. T., Ho-O 473, 482 (Hals).
- Carl, S Næraa 52f.
- Chr., Hejnsvig 291, 293.
- H. Dons, biskop 30, 65, 191, 195 (Ribe), 217, 454, 456, 468.
- L., rkp Sdr Omme 523, 528 (Køge).
- L., metodistpr Vonge 503.
- O. Juul, Bramminge 138, 141.
- S. Chr., rkp Zion, Esbjerg 309, 319 (Ballerup).
- Torben, prof dr theol 301.
- Villads, Græsted 246.
Christiani, F. H., Ø Nykirke 500, 506 (Nibe-V).
Christiansen, A. F., kkp Zion, Esbjerg 309, 313, 319.
Claudi, S. V., stiftsprovst Ribe 74, 84, 376, 418, 425.
Clausen, Emil, Boeslunde 390.
- Emil, Catharinæ Ribe 78, 93, 267f, 274.
- H. N., prof 84f, 89.
- Johs., Vonsild 24, 42, 228f, 245.
Clausen-Bagge, N., frimghpr Ringkøbing 12, 29, 147, 198, 202.
Cramer, H. B. J., Stauning 283, 289.

Dael, Niels, Liselund 193, 242, 494.
Dahl, A. P., Tyregod 513, 517 (Hørby).
- F. P. J., Kallehave 150.
- N. P. L., kirkemin Brande 179, 490, 494f (Sædder).
- R. A., Veerst-B 206f (V Aaby-Aa).
Dalberg, E., hjpr Give 541 (Maugstrup).
Dalsgaard, J. N. L., Ringive-Give 532, 534, 536 (Ødum-H) 538.
Dam, P. M., Seest 245f (Tersløse).
Damgaard, Tage, kkp V Frelser, Esbjerg 309, 318.
Danielsen, J. A., Skanderup 233, 239.
Dannemand-Jensen, V. H., Ho 476, 479, 484 (Magleby, Stevns).
Daugaard, J. B., biskop Ribe 24, 37f, 74, 84, 153, 380f, 390, 392, 431.
Davidsen, D. P., hjpr Hodde 394 (Vildbjerg).
Degenhardt, R. G. A., Vorbasse 287, 290 (Kastrup, Baarse herr).
Dierks, V. A., rkp Varde 422, 426.
Dohn, C. C. R., Tyregod-V 512, 517 (Ø Snede).
Dons Christensen, H., biskop 30, 65, 191, 195 (Ribe) 217, 454, 456, 468.
Dorscheus, Th. J., Malt-F 172, 174.
Dragsdahl, C., Grevinge 63.
Dræbye, J. P. R., Grindsted-G 267, 274, 276, 523, 525, 528 (Esbønderup).
Due, A., Gesten 30, 219, 222 (Frederiks sogn, Kbhvn).
Dybdal, P. C. A., Vorbasse-H 283, 289 (Sennels).
Dyssegaard, H. H., hjpr Skanderup 231, 238 (Utterslev).

Ebbesen, F. J., Hejnsvig 267, 290, 293 (S Bjert) 539.
- H., Obbekær 95 (Døstrup Sdj).
Egerup, L. P. S., uord hjpr, Alslev-H 357 (Kyndby).
Eggert, K. H. P., Nørup 539, 547, 549 (Nybøl).
Ehrenreich, N. B., Gesten 219, 222 (Vordingborg).
Eilschou Holm, F. V., generalsekr, Indeni søm miss 319.
Eller, E. R. M., Varde 26, 345, 416f, 421f, 425, 437, 457, 459, 462, 465ff.
Engberg, Gunner, sekr KFUM, Kbhvn 371.
- H. L., Hemmet, 27f, 30, 92, 355, 371, 441f.
- J. T., hjpr Ølgod 396, 402.
Engelbreth, W. L., provst Lyderslev-F 390.
Engel Jensen, M. J., Aal 462, 464, 466, 502, 506 (Torsager-B).
Engelsen, O. V., Henne-L 453, 456 (Errindlev-O).
Engelstoft, C., biskop Odense 380.
- F. D. T., hjpr S Omme 522 (Vesterborg-B).
Enghoff, C. C. L., 164, 166.
Engsnap, N. B., provst, Lejerskov-J 153, 210, 212.
Erichsen, J. S., kkp Ho 476, 485 (Aarestrup).
Eriksen, H., Alslev-H 358, 359.
Erlandsen, P. G., Vejle 312.
Eskesen, Asger, valgmhpr Skanderup-H 240, 241f.
Eskildsen, K., V Vedsted 101, 106.
Esmann, M. V., Brøndum-V N 351, 353 (Øsløs-V-A).

Fausing, N. C., hjpr Jerne-S 321.
Feilberg, H. F., dr phil Darum 10, 101, 129, 131, 134f, 156, 159, 168, 180ff, 190ff, 194, 203, 354.
- J. F., Ringive 532, 534, 536 (Frederikssted, Dsk Vestindien).
- N. L., V Vedsted 101, 135, 354 (K. Helsinge).
Feld, Laur. S., Tyregod 507ff.
Fenger, F. G., Lindknud 168f (Udby) 338.
- J. E., kkp Grindsted 269, 274 443 (rkp Skern).
- J. F., Høje Taastrup 193, 399.
- P., rkp Grundtvigsk 175f, 193, 195.
- S. P., Askov 180, 191, 192ff, 466.
Fenger-Eriksen, K., Stouby 530.
Fibiger, A., Eliask Kbhvn 235, 265, 425.
Fibiger-Erlandsen, V. J., Egebæksvang 529.
Find, H. C. V., Hjarup 240, 243, 249, 250.
- L. F., Hjarup 250, 251.
Fjeldsø, C. C., kkp Ølgod 398, 403 (Fredensk, Kbhvn).
Fjord-Christensen, C., Ho-O 475f, 484 (Fodby).
Flensted-Jensen, H., rkp Give 537, 541.
Flor, C., højskoleforst Rødding 176, 211.
Fog, B. J., biskop Kbhvn 356, 390.
- C. D., Hodde 390, 393 (L Heddinge-H).
- O., Blaahøj-F 526, 531.
Fog-Petersen, F. P., Aarhus 356.
- J., stiftsprovst, Odense 355f.
Fogh, N. C. K., hjpr Varde 425 (Ringive) 532, 536.
Fogt, J. N. H., hjpr Give 541 (Vellev).
Fonager, J., Gesten 219, 221, 429, 432, 465 (Janderup).
Fonnesbech-Wulff, H. E., biskop Roskilde 398.
Frederiksen, F., Kegnæs 400.
Frello, Børge, missionær Pakistan 435f.
Fridberg, E., hjpr Grindsted 274 (Overlade).
Friis, H. N. T., Vilslev-H 143, 144, 147.
Friis, Kr., Farsø 535.
Friis-Christensen, A., Vorbasse 287, 290 (Lintrup-H).

Friis-Hansen, Jul., sekr Kbhvn's Kirkefond 44f, 244, 285.
Frimodt, R., Sct Johannesk, Kbhvn 86f, 357.
Frost, P. N., stiftsprovst, dr phil Ribe 82ff.
Frøkjær, P., kordegn, Esbjerg 308, 343 (Nyker).
Frøkjær-Jensen, M. C., Grene 277, 280 (Tikøb).
Fuglede, Ph. C., Vejen-L 171, 196, 201, 206.
Fuglsang-Damgaard, H., biskop, Kbhvn 256.
Fønss, H. C. C. H., hjpr Lejrskov 212 (Herritslev).

Gaarn-Larsen, S. B. J., Gørding 116f, 120 (Viby).
Gad, Aage, Ø Nykirke 501, 506 (Karlebo).
- Chr. S., stiftsprovst Aalborg 244.
- E. T., Darum-B 130, 134.
- J. C. S., provst, Veerst 153, 206f (Hornslet).
- P. Chr., Kundby 45, 244.
Gamrath, P. H. H., Farup 108, 110 (Taarbæk)
Garnæs-Hansen, J. C., c th 465 (Tødsø-E).
Gaub, P. A., kkp Esbjerg 309, 318 (Aalborg).
Geil, G. S., Gl Haderslev 331.
Gemzøe, J. M., Seest 243 (Torslunde-I).
Gjørup, K., valgmhpr Aal 462, 465, 467 (Køge-Ø).
Glahn, L., Vejstrup 244f (Snoldelev).
- O. V., provst Frederiksberg 371.
Glarbo, C., prof 193.
Glarman, Rud., Tyregod 513, 517 (Skødstrup).
Gnudtzmann, L. P., kat, Ribe 96 (Vollerslev-G).
Gohr, N. H. B., provst, Frørup 395, 401.
Gotfredsen, N. B., Andst 214f, 218 (Skelby-G) 245, 255.
Gottlieb, F. L. T., Ø Linnet 27.
Graabæk, H. B., Aal 459, 462, 464 (Vejlby) 466.
Graae, G. F. A., Catharinæ, Ribe 77, 92 (Idestrup).
Gram, W. J., Ringive 521, 535, 536, 540.
Gregersen, H. G., hjpr Ølgod-S 396, 402 (Vaabensted-E).
- J. T., Jerne-S 323, 325.
- N. J., Give 382 388, 537, 541.
Grell, F. M. H., Tyregod 487, 491, 513, 517 (Skodborg) 547.
Grove, C. H., Lejrskov-J 209, 210.
- V., Obbekær 26, 95 (As-K).
Grundtvig, N. F. S.,, 29, 61f, 77, 84f, 88f, 150f, 177f, 180, 186, 197f, 211, 231, 241, 329, 347, 356, 390, 431, 441, 443, 446, 473, 490, 507f, 513, 515, 518, 523, 534.
Grønbech, N. B., dsk pr U.S.A. (Esbjerg) 305f.
Grønbæk, V., domprovst, dr theol Ribe 25, 57, 61, 65, 77, 87.
Gudmand-Høyer, T., valgmghpr Skanderup-H 240, 242.
Gøtzsche, C. V., biskop, Ribe 40ff, 77, 86, 124, 132, 191, 254, 341, 419, 502.
- E. V., Rise 43.
- H. C., Ødsted 553.
- Johs., biskop Viborg 41 ff 52, 245, 317.

Haase, B. L. C., Øse-N 326f (Landet-R).
Hagerup, E., lic St Solt 135, 534.
- E. T., Ringive 276, 487, 501, 534, 536f, 539 (Udby-F).
Hallas, A. F. A., Ø Nykirke 500, 506 (Bredsten).
Hamlev, H. S. J., Brørup 156, 159 (Hammelev).
Hammerich, F., Ø Starup 24.
Hansen, A. A. Borch, Øse-N 326f (Egeslevmagle).
- Conrad, rektor, Østersøgade 529.
- C. A., Ho 477, 484 (Tvede-L).
- C. F., Andst 215, 218 (Assens).
- C. V., Gørding-V 116, 119 (V Velling-S).
- H. C., Ø Nykirke 500, 506.
- H. F., hjpr Vilslev-H 145f, 397, 476ff, 485 (Rind).
- H. P., provst, Brøndum-V N 295, 351, 353 (Fuglede).
- H. P., (Martiny), Mandø 113 f (Skyum-H).
- H. Simon, provst, Ribe 73, 75, 77f, 93 (Helsingør) 96, 114, 439.
- J. S., Husby 27.
- John, provst Gislev 306, 506, 521.
- K. M., Sneum-T 347, 349f.
- K. R., Hald 529.
- K. V., Lindknud 168f (Flødstrup).
- Knud, højskoleforst Askov 180f, 186f, 189.
- N. P., Alslev-H 356, 358f, 448 (Odense).
- N. V. T., kat, Ribe 96 (Brøndum-V N) 351, 353.
- S. C. V., Vejen-L 196, 201 (Hammer-L).
- Viggo, Jerne-S 322, 324.
- Vilh., provst Nyk M 209.
Hansted, R. S., Malt-F 172, 174 (Vraa).
Harder, K., Ho 476, 484 (Fejø).
Haslund, K., Kolding 245.
Hass, L. D., Mjolden 211.
Hassenfeldt, C. F., Velling 518.
Hauge, M., kkp Ølgod 398, 404 (Mosbjerg-B).
Hedegaard, S. H., Sønderho 373, 375 (Terslev-Ø).
Hee Andersen, Knud, stiftsprovst Maribo 371.
Helberg, C. S., Faaborg-Aa 335, 344 (Feldballe-N).
Heick, T. C., rkp Grindsted 269, 275.
Heinsen, P., Brørup-L 156, 159, 168.
- J., hjpr Grindsted 274 (Værløse).
Helmig, E. J. O., valgmhpr Ringkøbing 27.
Helms, H. V., Hjortlund-K 99.
- Jac., dr phil Janderup-B 79, 81f, 428ff (Skellerup-E).
- P. G., provst, Janderup 376, 420, 428f, 432 (Borris).
- R., Føvling 164, 166 (Gesten) 219, 221.
Helveg, L., Odense 177, 192, 446, 523.
Helweg, A. H. S., valgmghpr Velling 27f, 179, 184, 190f, 192, 194, 229f, 240 (Askov).
- Fr., Starup 24.
- H., valgmghp, Jernved 149, 151 (Helligaands k).
- H. F., Haderslev 483 (Købelev).
- Th., Idestrup 29.
Helweg-Larsen, Povl, provst, Christians k, Kbhvn 243 f.
- V. L., Seest 243f (Viborg).
Hermansen, C., prof theol 441.
- Aage, hjpr, Reerslev-V 496, 506.
- Carl, provst, Hjørring 63, 199.
Herskind, J., rkp Varde 422, 426 (Mariager).
- P. R. A., Veerst-B 205, 207 (Tranebjerg).
Hertel, L. V., hjpr Seest 243, 246 (Brenderup), 426.
Hertz, A. V. T., Taps 244f (Finderup).
Hey, V. A., provst Almind 212.
Hilde, J. L. S., Sønderho 373, 374.
Hjort, C. F. C. E., Aastrup-S 123, 128 (Sdr Broby).
Hjortkjær, C. C., provst, Hjortlund 98 (Malt), 108, 153 (Gl Haderslev) 172, 174f, 184, 192.
Hoff, Ejnar, miss Indien 406.
- H. M., Ansager 30, 264, 335, 343, 406f, 412 (Vallensbæk).
- V. J., valgmghpr Ubberup 490.
Holck, S. H., provst Nordby-F 295, 341, 368, 370 (Brønshøj).
Holdt, Jac., Faaborg-Aa 342f, 345.
- Jens, provst dr theol Brede 18.
Holm, A., Veerst-B 205, 207.
- A. V., Gladsaxe 356.
- Axel, rkp Esbjerg, Vor Frelser 308, 318 (Horsens).
- K. M., Ølgod 399, 403.
- N. F. S., Fruering 437.
Holst, B., Gesten 219, 221.
Holt, Chr., Nazaretk 93, 267.
Hornbech, Carl, Fredericia 287.
Hovgaard, J. F. P., Bramminge 136, 139.
Hundrup, C. V., V Vedsted 101, 103 (Rønninge-R).
Husum, H. M., Sønderho 373f (Nr Tranders).
- P. L. M., uord hjpr, Seest 246, 408, 412, 442 (Vammen-L-B).
Huus, A. N. J., Veerst-B 205, 207.
Hvas, O. B. S., Ansager 410, 412, 521.
Hvidberg, Flemming, prof dr 254, 529, 548.
Hvidberg-Hansen, F. O., Hjortlund-K 99.
Høeg, P., Gørding-V 116, 119 (Grejs-S).
Høgild, R., provst Tørring 503.
Høgsbro, S., Farup 108f (Bjerreby).
Høher, J., Bedsted 158.
Højmark, A., Aarhus 276.
Højrup, L. V., Hornbæk-H 220.
Hørlyck, K. M., Grindsted 252, 266f, 274, 276 (Vilstrup, Sdj).
Høyer, N. J., Vilslev-H 143, 145, 442, 444.
Høyrup, H. H., rkp Vejen 197, 204.

Ingerslev, L. J. K., Jerne 30, 322, 324 (valgmghpr Odense) 347, 351.
Ipsen, O. C., Nordby 42, 367, 369f (Assens).
Iversen, C., Veerst-B 206f (Hersley).
- E. S., rkp Esbjerg 308f, 318.
Ivertsen, P. A. K., rkp Esbjerg 308f, 318, 324.

Jacobi, C. L. T., Seem 89f (Stubbekøbing).
Jacobsen, J. A., Kvong-L 441, 444 (Vraa-E).
- Sv. O. E., Aal 462, 464 (Christiansk Kbhvn) 466.
Jakobsen, K. E., Vorbasse 287, 290.
- Knud, Farup 108, 111.
- P., Hjortlund-K 97f, Darum 132, 137f (Gamborg).
Jehøj Madsen, M. J., rkp Give 537, 541.
Jensen, A., Darum-B 132, 137 (Ansager), 343, 407, 412.
- A. M., Harboøre 43.
- Bruno J., rkp Varde 422, 426 (Ousted-T).
- F. E. Bojsen, hjpr Ølgod-S 396, 402 (Søllested).
- F. Riber, Holsted 162, 163.
- Ferd., Søllerød 139, 146.
- Frode, Givskud 497, 499 (Vinding-S).
- H., Brande 489, 495.
- H., Alslev-H 358, 359.
- H. Brink, Sønderho 373, 375.
- H. Kjeldgaard, andenpr Hodde 394 (Tjæreby-A).
- H. N., Gørding-V 116f, 120.
- J., provst Torstrup-H 376, 383, 388.
- J. H., Hee 110, 116.

– J. M., V Vedsted 101, 106.
– J. P., Guldager 361, 362, 412.
– J. P. G., Janderup-B 428, 431, 472f.
– Johs., Blaahøj-F 524, 529.
– K., hjpr Brande 491, 495 (Nysted).
– K. C., hjpr Give 541 (Starup-G).
– K. E. W., Øse-N 326, 327, 522 (S Omme).
– K. Kold, Henne-L 454, 456 (Grevinge).
– L. J., Lyngaa-S 517.
– M. J. Engel, Aal 462, 464, 466, 502, 506 (Torsager-B).
– N. A., Jernved 148, 151 (Møgeltønder) 165.
– N. J., Mejrup 27.
– N. J., Ebeltoft 520.
– N. Ravn, Gadbjerg-L 543f (Gylling).
– O. H., Vorbasse-H 281, 283, 289 (Gimlinge).
– V. H. Dannemand, Ho 476, 479, 484 (Magleby).
Jensen-Hammer, J., Jerne-S 322, 324 (Tølløse).
Jespersen, H. A., hjpr Hodde 394 (kkp Sydstrømø).
– J. C. L., Hjortlund-K 97f (Svendborg).
Jessen, E. E., hjpr Skanderup 239 (Thisted).
– Fr., frimghpr Tinglev 25.
– J. A., Ødis 240.
– P. Neergaard, Tyregod-V 513, 517.
Jochimsen, Jes P., Jernved 147, 150 (Brøns).
Joensen, S. J., Øse-N 326f (Sengeløse).
Johansen, H. O., Grimstrup-V N 330f, 334 (rkp Godthaabsk).
– V. Merrild, kkp Vejen 197, 204 (Hvidbjerg-Ø-L).
Johnsen, J. V., provst Vamdrup 153, 223, 252, 260.
Juhl, H. C., Randbøl 26, 553, 555.
– H. O., Føvling 165f (Hobro).
– N., Esajask 39.
Jul Nielsen, S., Vamdrup 233, 257, 261, 287, 290.
Jungersen, F. O., valgmghpr Kbhvn 242, 356.
Juul, E. A., Obbekær 95 (Gylling).
Juul Christensen, O., Bramminge 138, 141.
Juul-Nyholm, E., Tyregod 513, 517, 540.
– O., Gadbjerg-L 543, 545.
Jürgensen, J., Øse-N 326f (Højen-J).
– P., Darum-B 130 (Hesselager).
Jørgensen, A. A., hjpr Skanderup 231, 238 (Feldballe-N).
– H. F., rkp Varde 399, 421, 426 (Frederikssund-O).
– H. G. A., Farup 44, 108, 109f, 203, 438.
– J., Hjarup 240, 248.
– J. P., Ho 28, 170, 460, 475, 484 (Bregninge, Ærø).
– M., Kallehave 361.
– M. Sommer, rkp Vejen 197, 204 (Ballum-S) 373, 375.
– N. H., Mandø, 112f (Grimstrup-V N) 329, 333f.
– N. P., Skanderup 223, 235, 354, 359.
– O. M., kkp Gørding-V 117, 120 (Borris-G).
– R., Rømø 31.

Kaldau, L. C., Givskud 498f (rkp Struer-G).
Kalkar, C., Gladsaxe 84.
Kampp, H. P., Santalmiss 192, 399.
Kampmann, T., Taulov 254.
Karstoft, C. B., Sydslesvig 492.
– C. I. J., Gamborg 521.
– J. C., Janderup-B 429, 432 (Stouby-H).
Kau, H. N., Gadbjerg 201f, 487, 501, 531, 542f, 544, 547.
Kelding, J., rkp Varde 422, 426 (Købelev).
Kelstrup, B., kkp Ansager 410, 413 (Videbæk).
– G. H., Malt 30, 172, 176.
– H. M. M., Brøndum-V N 351, 353 (Beder-M).
Kemp, A. G., Jerne 30, 305f, 322, 324 (Nyk-Systofte).
Kiel, K. R., Jerne 323, 325 (Skrave).
Kierkegaard, P. C., biskop Aalborg 131, 176, 431.
Kiilerich, C. E., Nr Nebel 29, 448, 450 (Hillerød-N H).
– E. F. C., Alslev-H 358f (Skærbæk).
Kinch, A. B., Holmsland 26.
Kirkegaard, K. P., Alslev 28, 356, 359 (Flade-B).
Kirketerp, R., provst Ringive 532, 536 (Raarup).
Kjeldgaard Jensen, H., andenpr Hodde 394 (Tjæreby-A).
Kjersgaard, N., Tyregod 512, 517 (Udbyneder-K).
Kjærgaard, A., Ho-O 477, 484.
– A. E., provst Esbjerg 295, 308f, 316ff.
– P. C., Givskud 497f (Kauslunde).
Klemmensen, E., Kvong-L 442, 445.
Kløvborg, A., Guldager 244, 361f (Bregninge, Taasinge) 474f.
Knudsen, A. Kjeldgaard, Seem 90 (Avernakø).
– E. H., kkp Grindsted 269, 274 (Haslund-S).
– H., Sønderho 373f (Neksø).
– J. L., Lejrskov 147, 154, 177, 209, 211, 244.
– Jacob, Mellerup, 98, 180f, 183, 211f, 219, 332, 349, 397, 443.
– Karl, Sdr Omme 520.
– M., Gadbjerg-L 543, 545.
– M., Ho-O 477, 484 (Farstrup-L).
Knuhtsen, T., Aastrup-S 123, 128 (Mou).
Koch, Bodil, kirkemin 254.
– C. F., stiftsprovst Ribe 31, 38f, 74, 77, 84ff, 253.
– Carl, valgmghpr Ubberup 51, 84ff, 104, 490.
– Emil, rkp Odense Sct Knud 150.
– Gabriel, provst Døstrup 321.
– Gabriel, Jerne-S 321, 324.
– Hal, prof 180f.
– Johan P., Sneum-T 329, 346 (Astrup-S) 348.
– Hans W., provst Nordby 52, 368, 370 (Solbjergk) 462.
– K. C., Alslev 358f (Brylle).
– L. J., dr theol Diakonissest 35, 51, 57, 69, 74f, 84f, 89, 93.
– P. G., biskop Ribe 31, 43-52, 86, 104, 109, 125, 212, 229, 237, 256, 289, 292, 307, 324, 341, 420, 429, 453, 460f, 464, 479, 502.
Koed, P. O., Givskud 497, 498f.
Kofod, C. P. A., Veerst-B 205, 207 (Todbjerg-M).
Kold, V. K., Taulov 116, 216, 227, 371.
Kold Jensen, K., Henne 454, 456 (Grevinge).
Konradsen, K. D., Hvirring 192.
– K. G., Gesten 219, 221 (Ebeltoft) 245.
Konstantin-Hansen, S., Jernved 28, 147, 150 (Velling).
Korn, J. G., Vorbasse-H 283, 289 (Udby).
Kornerup-Bang, H., Idum 306.
Krag, N. M. A., Jernved 149, 151 (Hundslund).
– P., Jacobsk 44f, 245, 274, 474, 512.
Kragh, B. A., Gørding-V-B 28.
Kragh-Schwarz, O. C., Ø Nykirke 503, 506.
Krarup, C., Føvling 164, 166.
– F. C., Sorø 104, 398.
– H. C. M., Skanderup 233, 239.
– S., Seem 90.
Krarup-Hansen, N., Ø Nykirke 501, 506 (Viby).
Kristensen, A., Kvong 29.
– H. V., Seem 89f (Ønslev).
– J. Møller, Darum 132, 137, 523, 525, 528 (Blaahøj-F).
Krog, J. H., Faaborg-Aa 335, 343, 345 (Pjedsted).
Krog-Meyer, G. C., Faaborg-Aa 335f, 343, 345 (Vigersted-K).
– O., Ringive 535f (Mern).
Krogager, E. E. R. S., Sneum-T 347, 350.
Kromayer, J. C. E. A., Janderup-B 429, 432 (Tjæreby).
Kruse, H., Veerst-B 206, 208.
Krøgholt, J., Jernved 149, 151.
Kuhlmann, C. H. G. A., Nordby 333, 367, 370 (Borbjerg).
Kvist, V. A., Varde 421f, 426.
Kühl, T., kst Alslev-H 358f.
Kühnel, T. S., Farup 11, 107, 109 (Haarlev-H).
Kærup, V. P., hjpr Hjarup 251 (Klinte).
– W. P., N Nebel 448, 450 (Ø Velling).
Køster, Holger, Gangsted-S 512.
– Janus, Tyregod 512, 517 (Østbirk).

Lakjer, C. C. L., Guldager 360, 362 (Ø Tørslev).
Lange, N. F., Grimstrup-V N 329, 333.
Langhoff, J. S., Lunde-O 433, 436.
Larsen, H. Dines, Gesten 219, 222.
– Johs., Hejnsvig 267, 291ff (Hellerup).
– Jørgen, dr theol Roager 18.
– L. P., prof miss 43, 255, 399.
– Morten, valgmghpr Holstebro 25, 28f, 46, 75, 86, 89, 157, 178, 242, 345, 385f, 419, 464, 493, 496, 540.
– Niels, kat Ribe 96.
Lassen, H. C., Alslev-H 358f (Toftlund).
Laub, Otto, biskop Viborg 335.
Lauesen, J. E. L., Seem 86, 89f (Aarslev-H).
Lauridsen, P., Borris 75, 287, 289f.
Laursen, H. M., Aastrup-S 124, 128 (Vestervig).
– R. Faurskov, Kvong-L 394, 442ff (Fjelsted-H).
Laursen-Vig, S., provst Hodde-T 376, 392, 394.
Lawaetz, H. C. S., Ulkebøl 428.
Leth, Andr., Middelfart 88, 243.
– C. F., hjpr Seest, 243, 246 (Allerup-D).
Leunbach, H. C., Alslev-H 355, 359 (biskop, Lolland).
Levinsen, H. I., kat Ribe 96 (Gørlev-B).
Lilleør, N. C., Grimstrup 331, 334 (Horbelev).
Lind, C., Sommersted 233.
– Gabr., Svanninge 371.
– Johs., Eltang 245, 254 (Ringsted).
Lindberg, J. E., Hodde-T 391, 394.
– Jac. Chr., dr phil Lille Lyngby-Ø 72, 84, 88, 170, 177f, 391, 431.
Lindbæk, J. B., Seem 89, 90.
Lindegaard, M. C., biskop Ribe 57, 63, 153, 174, 197, 199, 204, 212, 332, 424, 488, 491f, 494ff.
Lindhardt, B., Farup 11, 107, 109 (Jyderup-H).
– P. G., prf 87, 89, 186, 313, 387, 459.

Linneboe, T., rkp Grindsted 269, 274, 309, 319.
Linnemann, I. H., Øse-N 326f (Raklev).
Lollesgaard, O. J., Givskud 497, 499 (Nr Broby).
Ludwigs, C., biskop Aalborg 426.
Lund, Chr. E., Øsløs-V-A 489.
- J. P., Janderup 429, 432.
- J. P., V Vedsted 101, 103, 283, 289.
- M. A. S., Vium 487, 489.
- N. B., Brande 489 (Ø Tørslev).
- N. N., Sønderho 373, 374.
- O. Søgaard, hjpr Give 541 (Nustrup).
- Rs., frimghpr Mors, 487, 489f.
Lundby, A., hjpr Idum 392, 394.
Lunddahl, H., Kolding 240.
Lundsgaard, B. S., Farup 108, 110 (Roager).
Lundsteen, P., Aal 459, 463.
Luplau, D. C. E., Varde 418, 425.
Lützhøft, H., stiftsprovst Odense 42.
Lykke, H. P. N., kkp Ansager 408, 413 (Fodby).
Læssøe, A. V., Ølgod-S 396, 402 (Svallerup).
- K. F., Kvong-L 441, 444 (Galten-V).
Løgstrup, Th., 43 Nyborg.
Løventhal, C. E., miss 446.
Løwe, A. L., Jernved 147, 150 (Fuglse-K).

Maagaard, J. A. L. T., kkp Ølgod-S 398, 403 (Velling).
Maarbjerg, P. A., hjpr Grindsted 274 (Holbæk-U).
Madsen, H. J., kkp Vejen 197, 204 (Toftlund).
- J. E., Horsens-H 280.
- J. N. J., rkp Jerne-S 322f, 325 (Sønderborg).
- M. C., Ansager 30, 161, 264, 277, 284f, 406f, 410, 412 (Næsborg-Ø).
- M. J., hjpr Esbjerg 307, 318 (Aale).
- M. J. Jehøj, rkp Give 537, 541.
- N. P., Kellerup 45, 245, 269.
- P., prof biskop, København 45, 47, 87, 110, 245, 338, 355, 547.
- Rich., ord miss Arabien 312 (rkp Horsens-H).
- S., Dreslette 513.
Malling, V., valgmghp Odder 193.
Mandrup, I., Ølgod-S 398, 404 (Bøvling-F).
Mandøe, H. B., Janderup-B 429, 432.
Marstrand, Even, valgmghpr Osted 180, 182.
Martensen, H. L., biskop Kbhvn 41, 44, 61, 85f, 178, 198, 390, 532.
Mathiesen, C. E., Brørup-L 156, 159 (Reerslev-V) 168.
- H. I. F. C., Vamdrup 255f, 261.
Martiny, H. P. Hansen, Mandø 113f (Skyum-H).
Meier, H. H. A., Gadbjerg-L 542, 544 (Ødis).
Melbye E. F. P., Gørding-V 116, 120 (Faaborg) 307, 318.
- F. C. C., As-K 123.
- Mads, Asperup 177, 243.
Merrild Johansen, V kkp Vejen 197, 204 (Hvidbjerg-Ø-L).
Meyer, H. H. A., Gadbjerg 536.
Meyling, H. E., Kolding 240.
Mielche, C. U. T., Henne-L 452, 456 (Hvorslev-G).
Mikkelsen, C. O., V Vedsted 101, 106.
- J., Øse-N 326f (Maarslet).
- M. B., Hjortlund-K 98, 99.
- M. P., hjpr Vilslev-H 143, 146 (Felsted).
Moe, Axel F., Ærøskøbing 92.
- Carl J., Skanderup 11, 39, 69, 75ff, 85, 92, 154, 202f, 209, 212, 214, 218, 223f, 235f, 243ff, 250, 252f, 255, 257, 284f, 306, 351, 535, 553.
- F. O., Catharinæ k 77, 92.
- Otto, Sdr Bjært 75ff, 85, 92, 227, 235, 238, 245, 396, 419 (Skern).
Molbech, J. C. H., Hee 110.
Monrad, D. G., biskop, Nykøbing-F 27, 49, 147.
- G., Vejen-L 197, 204.
- J. H., Marmor-kirken 355, 491.
Moos, Anker, hjpr Esbjerg 308, 318 (Raarup).
- P. H., Nr Nebel 437, 446f, 450 (Kliplev) 453, 460.
Mortensen, A., rkp Ølgod 398, 404 (Vejgaard).
Moth, F. P. C., Grindsted 264, 273 (Vinding-B-V).
Mouridsen, M., provst Lejrskov-J 153, 209, 212, 520, 522.
Munch-Madsen, E., Gesten 219, 222 (Tranekær).
Munk, Kaj, Vedersø 10, 12, 25, 27, 57, 176, 181, 304.
Mygind, G. F., Hodde 27f, 391f, 394 (Allerslev).
- H. J. J., Holmsland 46.
- H. J. J., Grindsted 264, 273 (Fraugde).
Müller, C. C., Brøndum-V-N 351, 353 (Hygum-H).
- H. L. R., Alslev-H 355, 359 (Voldum-R).
- L. C., Ø Starup 88, 101, 130, 133, 211, 443.
- Tage C., biskop Ribe 37, 519.
Mynster, J. P., biskop Kbhvn 24, 85, 89, 321.
Münster, P. G., hjpr Vejen-L 201 (Grimstrup V N) 329, 333.
Mølgaard, J. H., Henne-L 454, 456 (Fejø).

Møller, Aage, Mellerup 180, 189, 548.
- C. F. E., Borbjerg 27.
- C. O. Tscherning, Nykøbing-F 99.
- H. Hartvig, Veerst-B 205 (Barløse).
- H. U., stiftsprovst, dr Toreby 97.
- J. Leth, Tyregod-V 512, 517.
- J. M., Kærum 284.
- Otto, Gylling,29, 104, 156f, 168, 212, 387, 532, 543, 545.
- S. T., Vilslev-H 143, 146.
- T. K. F., hjpr Lunde-O 433, 436 (Birkerød).
- Tage, Bramminge 138, 139.
- Tage, Brøndum-V N 351, 353 (Jerslev-H).
Møller Andersen, C., provst Ølgod 376, 398, 402.
Mølsted, J. A., Ø Nykirke 500, 506 (Jungshoved).
Mønster, J. L. G., Nørup-R 547, 549 (Kregme-V).
Mørk-Hansen, provst Vonsild 244.

Neergaard, C. J., Vamdrup, 245, 254, 261 (Skødstrup).
- T., Laurbjerg 254.
Neess, V., provst Varde 418, 425.
Nerenst, E. P. W. K., Sneum-T (se Selmer).
Nielsen, A. A. Benjamin, provst Nordby F 295, 349, 355, 357, 359, 368, 370, 459, 461.
- A. M., provst Brande 486f, 491, 493f, 495 (Ensted) 514, 539, 547.
- A. Malthe, Give 537, 539, 541.
- C. V., valgmghpr Aal 466f (Lading).
- E. Thorsøe, rkp Ølgod 398, 404.
- Fr., biskop Aalborg 29, 46, 104, 150, 221.
- I. A., Vilslev 31, 143, 146.
- J. F. V., rkp Zion, Esbjerg 309, 319 (Rise)
- J. Hauge, hjpr Guldager 362.
- J. T., Darum 132, 137 (Føvling) 164, 166, 334.
- K., Jernved 147, 150.
- L. V. F., Lindknud 168f (Skørringe).
- M., Brøndum-V N 351, 353 (Lyngby-A).
- M. H., Kvong-L 147f, 441f, 444 (Skrydstrup).
- N. P., Catharinæ 78, 93.
- N. P., Zion Esbjerg 309, 319, 397, 403, 408, 412.
- N. S., Sneum-T 173, 349, 479.
- Palle, Seem 90 (rkp Ringsted).
- Sv. Aa., provst Haslev 246.
- S. Jul, Vamdrup 233, 257, 261, 287, 290.
- S. M., Ansager 408, 412 (Hvidbjerg-L).
- V. M. P. J.,Zion Esbjerg 309, 319 (Rønne-K).
Nielsen Bonde, K. K., Ø Nykirke 161, 163, 502, 506 (Holsted).
Nissen, C. E., Brande 487, 490, 492f, 495 (Selde-Aa).
- C. L., Sdr Omme 519, 522 (Selde-Aa).
- H. T., Henne 454, 456, (D.K.U.).
- J., provst Brørup-H 153, 156, 159 (Gl Haderslev) 160, 172, 174, 190, 201, 229, 338.
Noack, Bent, provst Alslev-H 295, 358, 359, 526.
- C. W., biskop Haderslev 65, 492.
Noe-Nygaard, S. J. S., Lunde-O 73, 78, 110, 434, 437.
Nordentoft, Johs., provst, Garnisons k, Kbhvn 549.
Noring, K. K. M., Ringive 487, 534, 536 (stiftsprovst, Viborg).
Norup, K. O., Øse-N 326f (Næsby-T).
Nybo, H., Sdr Omme 520f, 522.
Nyeborg, E. M., Vildbjerg 30.
Nyegaard, Laur., Aadum 27, 29, 355.
Nygaard, N. P., Grimstrup 330, 334 (Magleby) 520, 523, 528.
Nyholm, O. H., Varde 44, 326, 371, 392, 419, 425 (Rigshosp) 461.
Nymand, S. S., Veerst-B 98f, 206, 207.
Nørballe, F. F. V., hjpr Esbjerg 307, 318 (Løjt).
Nørgaard, And., valgmghpr Vejstrup 61, 189, 230, 240f. 313, 426, 443, 548.
- F. O. M., hjpr Hjortlund-K 99, Vorbasse 290 (Randers).
- Fr., valgmghpr Ryslinge 240.
- J. P. J., Esbjerg 308f, 316 (St Hedinge) 318, 349.
- S. Aa., valgmghpr Vejstrup 240.

Obelitz, C. A. von, provst Varde 30, 347, 349, 376, 419, 425, 446, 460, 475.
Okkels, A., Brørup 157, 159.
Oldenburg, G. V. A., Andst 216, 218 (Lindevang k).
- P., rkp Varde 419, 426 (biskop, Aalborg).
Olesen, O. K. P. V., biskop Ribe 50, 52–57, 74, 76, 87, 116, 146, 240, 512.
- O. L., Henne-L 454, 456 (Højen-J).
- Povl, Sdr Omme 269, 277, 398, 520f, 522.
- P. C., Brande 489, 495.
- Th., valgmghpr Aal 466f (Dybe-R).
Olivarius, F. T. de Fine, Ø Nykirke 500, 506 (Solbjerg-S) 538.
- M. C., Hodde-T 113, 390, 394.
- N. H., Lunde-O 433 (Højen-J).

Olrik, J. C. F., Ølgod 27f, 396, 401f (K Stillinge) 418.
Olsen, C. B., Lunde-O 434, 436.
- C. F. V., Seem 89f (Brendekilde-B).
- G. A., provst Ulfborg 245, 387 (Lynge-B).
Ostenfeld, H., biskop København 45, 48, 255, 368.
Otte, N. K. P., provst Brande 486, 490ff, 496.

Palludan, F. H., Ølgod-S 395 (Sæby-H).
Paulli, Jac., stiftsprovst, Vor Frue, Kbhvn 425.
Paulsen, A. J., Grimstrup 332, 334.
Pedersen, Axel, Kvong-L 442, 444 (Voldum-R).
- C. C. Kallenbach, Rise 87.
- Christf., rkp Varde 420, 426 (Vitten-H-H).
- Hans, Bork 448.
- J. A., Øse-N 326f (Løsning-K).
- K., Vilslev-H 143, 146.
- L., Aastrup-S 127, 128, 350.
- P., Nr Nebel 448, 450 (Dover).
- P., Øse-N 326f (Ø Løgum).
- P. J., stiftsprovst 43, 75, 86, 89, 108, 139, 433.
- S. A., Janderup-B 429, 432.
- S. M. Torp, hjpr Skanderup 239 (Helligsø-G).
Permiin, C. E., Sønderho 373f (Torsager-B).
Petersen, A. E., Gørding 90, 117, 120.
- B. Østergaard, hjpr Hodde 392, 394, 426.
- F. C. J., provst Lejrskov-J 153, 209f (Stouby-H).
- J. K. Leonhard, Aastrup-S 123, 128 (Janderup-B) 428, 431.
- L. C., Bredstrup 551.
- N. C., Simested 350.
- Niels, Ølgod 345, 398, 403 (Naur-S) 441, 443.
- P. N., Alslev 27, 30, 354, 358 (Trinitatis k) 382, 418.
- S. J., Nørup 548, 551.
Petræus, P. C. F., Vorbasse-H 283, 289 (Rold-V).
Philipsen, T., Gram 55, 266.
Pind, præst U.S.A. 161.
Plesner, C. J., Darum 129, 133, 137.
- J. F., Vedersø 27, 29, 110.
- J. H., Brande 191, 284, 487f, 490, 495, 501 (Vrensted-T).
- M., Henne 446, 453, 456 (Buderup-G).
Plum, N. M., biskop 61f, 529.
Pontoppidan, A. B., Guldager 360, 362 (Hyllested-R).
- Dines 27, 88, 90 Seem (Randers).
- K., provst Kbhvn 384.
- Morten, Jørlunde 29, 89, 242, 298, 391, 425.
Poulsen, A. S., biskop, dr Viborg 43.
- L. B., frimghpr Bovlund 202.
- N. M., Sønderho 373f (Laastrup-S).
- P. J. G., Grindsted 266, 268.
- P. O. Østergaard, kkp Ansager 408, 413 (Todbjerg-M).
Povlsen, Karl, valgmghpr Ryslinge 191.
- T., kirkemin 387.
Prior, D. C., rkp, Vor Frue, Kbhvn 425.
Prip, Ejnar, miss 98, 346, 391f, 520.
- Rasm., Svendborg 346.
Præstholm, S. E., provst Føvling 153, 165, 166, 269, 274.

Qvistgaard, A. W., Fjelstrup 528.
- G., Guldager 361f (Nr Lyndelse-H).
- M. J. E. B., kat Ribe 96 (Rorup-G).

Raae, P., Jernved 147, 150.
Raaschou, N. P., kat Ribe 96 (EspeV).
Rambusch, E. V. A., Sdr Omme 263, 519, 522 (Vindinge).
Ramsing, V. J. A., provst Darum 130, 134 (V Skjerninge-U) 153, 404f.
Rasmussen, Erik J., rkp Brande 492, 496.
- H., Malt-F 172, 174 (Nim-U).
- H. Boyen, Hejnsvig 291, 293 (Emdrup, Kbhvn).
- H. M., kkp Ølgod, sp Torstrup-H 382, 388, 398, 403 (Ønslev-E).
- Helge, Darum 133, 137 (Jelling-H).
- J. A., Øse-N 326f (Brahetrolleborg-K).
- L. B., Mandø 113, 114.
- L. F., Kvong-L 442, 444f (Ø Tørslev).
- M. C., Gesten 219, 221 (Helnæs).
- Rs., Nr Nebel 446, 448, 450, 473, 482.
Ravn, R. H., Henne-L 454, 456.
Ravn-Jensen, N., Gadbjerg-L 543f (Gylling).
Rechendorff, V. E., Aastrup 123f, 128 (Dover-V) 338.
Rendtorff, Th., Bøvling 553.
Repsdorph, S. M., provst Stege 385.
Rhod, H. J., Ansager 405, 412.
Riber Jensen, F., Holsted 162, 163.
Ricard, Olfert, Garnisons k Kbhvn 41, 76, 98, 205, 291, 357, 371, 419, 423, 512f, 524.
Richardt, Chr., Vemmetofte 512.
Richter, J. C. L., Vejen 135, 172, 190, 196, 203f, 218, 246, 276, 487, 532f, 536f, 539.
Riemann, P. J. S., Nr Nebel 27ff, 355f, 446, 450 (Fakse) 460, 475, 519, 523, 528.
- P. J. S., Lindknud 168, 169, 188.
Riger-Kusk, J., Aal 462, 464, 466.
Riis, R. L., Henne 452, 456 (Harlev-F).
Riisgaard, C. A., stiftsprovst Ribe 77, 87.
Riishøj, A., stiftsfuldm 78 (senere sp Karise-A).
Riis Lowson, A., højskoleforst Brørup 156 (Vestervig-A).
Ring, J. I., Givskud 497, 499 (Vium-L).
- M. H., Taps 245 (Næstved).
Roesen, J. M., rkp Esbjerg 308, 319 (Kolding).
Rosenstand, H. V., Fr sund 92.
- Otto E., V Vedsted 100ff, 103ff.
Rosenvold, A., Gørding-V 115.
Rossel, J. J. J., valgmghpr Grimstrup 330, 334 (EspeV).
- J. J. J., kkp Ansager 408, 413 (Tødsø-E).
Rubak, J. J., provst Vrejlev 490.
Rud, A. J., biskop Odense 442.
Rudelbach, A. G., dr, Sct Mikkelsk Slagelse 89.
Rydal Kristensen, O., hjpr Varde 426 (Dallerup-L).
Røgind, C. T., Mandø 113f (Lundforlund-G).
Rørdam, H. F., dr Lyngby 110.
- H. Skat, sem forst Haderslev 98.
- Peter, Lyngby 397, 438.
- Skat, biskop Kbhvn 43, 146, 229, 355, 387, 391, 512.
- Th. L., Gamtofte 45.
Rørdam-Clausen, S., valgmghpr Askov 191, 195, 197, 204 (Odense).

Saabye, H. G., Nordby 368, 370 (Toreby).
Sadolin, O. I, Grindsted 268, 274.
Salling, E. H. P., Mandø 111, 113, 114.
- S., Vonsild-D 252.
Salomonsen, M., Grimstrup-V N 332, 334.
Sandager, C. A., Henne-L 454, 456 (Kallehave).
Sander Sørensen, H., Grene 276, 278, 280.
Sandvad, S. C., Stauning 27ff.
Sarnæs, A. T., Harte 30.
Scavenius, kultusmin 107.
Schaarup, G. E. K., Obbekær 95.
- N. J., S Omme 519, 522 (Ø Brønderslev-H).
Schack, A., Vonsild 41, 45ff, 125, 223, 254.
Schade, Johan S., Grimstrup 11, 329, 333.
Scharling, C. I., biskop Ribe 18, 61f, 74, 77, 87, 477, 479.
- Henrik, prof 29, 110.
Schaumburg-Müller, B. H. H., rkp, Zion Esbjerg 309, 319.
Schepelern, F. K. G., stiftsprovst Viborg 245.
Schiøler, Aage G., Nørup 548, 551.
- G. C. K., Guldager 360, 362 (Herstedøster-H vester).
- Th., biskop Aarhus 548.
Schjerner, J. J. L., Grindsted-G 264, 273 (Egebjerg).
Schjørring, C. C., hjpr Ølgod 27ff, 396f, 402 (Tranebjerg) 532.
- H. E., Øse-N 326f (Lemvig-N).
- Jens N. L., Hodde 123, 276, 335, 341, 390, 392, 394 (Ørslev-B), 399f, 418, 442, 459.
Schjøth, F., Nørup 548, 551.
Schjøtt, S., provst, Lejrskov 153, 209, 212, (Nr Vedby) 253.
Schmidt, G., Faaborg-Aa 342, 345, 442f.
- J. S., Seest 243, 245 (Grundfør-S) 263, 273.
- K. B., provst Brøndum-V N 295, 351, 353.
- U. K., Skanderup 223, 234.
Schou, A. C. H. T., Aastrup-V S 123, 128 (Odden).
- J. N., Aal 357, 419, 459f, 464ff (Torsager-B) 475, 496, 548.
Schousboe, J. C., provst Andst-G 153, 213, 214, 532f, 536.
- P. S., Gadbjerg-L 203, 214, 542, 544 (Flødstrup-U).
- V. C., biskop 86, 392.
- V. C., Catharinæ k 77, 86, 92 (Høje Taastrup).
Schram, V. L., Thurø 244.
Schultz, J. C. F., Aastrup-S 126, 128 (Verninge).
Schultz-Lorenzen, C., provst 52.
Schrøder, Fr., Holbæk 177f, 218.
Schuster, P. L., hjpr Hodde 394 (rkp Haslev-F).
Seidelin, E. H., Janderup-B 428, 431 (Storring-S-G).
- F. E., Aal 459.
Selmer, E. P. W. K., Sneum-T 347, 349 (Gudme-B).
Severinsen, P., Tim 12.
Siegumfeldt, H. H. H., hjpr Hodde 394 (Aarhus).
- M. A., Sneum-T 347, 349 (Søften-F).
- P. C. G. la Cour, Sdr Omme 501, 520, 522 (Lyderslev-F).
Simonsen, L. L. K., Aastrup-S 123, 128 (Torslev-S).
- P. A. C., Ø Nykirke 500, 506 (Besser).
- V. E., hjpr Ølgod-S 132, 396, 402 rkp Sdr Omme 520, 523, 528 (Niløse).

Skaarup, K., Føvling 29, 164, 166 (Kværs).
Skjøt, J. J., Sindal 244.
Skouenborg, Hans, Ø Nykirke 503, 506.
Skov, E., Lejrskov 210, 212.
– H., valgmghpr Askov 191, 195.
Skov Thomsen, K., Alslev-H 358, 359.
Skovgaard-Petersen, C. A., domprovst 52, 343, 356f, 359, 419, 423, 461.
Skrefsrud, L. O., 461.
Skriver, A. S. J., Randbøl 553, 555 (Beder-M).
Smidt, C. M., Tyregod 512, 517 (Ejby-N D).
Sodemann, G. V., Hjortlund-K 97f (Nørholm).
– K. F. H., Hjortlund-K 97f (Klemensker).
Soetmann, J. I., Guldager 361f (Aalborg).
Sommer, C. O. F., Grindsted 264ff, 273 (Veflinge) 275f, 279.
– F. M., Torstrup-H 381, 384.
Sommer Jørgensen, M., rkp Vejen 197, 204 (Ballum-S) 373, 375.
Sort, G. T., Blaahøj 330, 524, 528.
Spandet, P. J. N., Hjortlund 98, 99.
Sparrevohn, J. P., Sneum-T 347, 348f.
Stampe, J., Nr Nebel 126, 446, 449.
Steen, Jul., Sct Andreas, Kbhvn 45, 51, 244, 355.
Stilling, J. M. H., Ølgod-S 396, 401, 402.
– V. S., Ansager 406, 412 (Vejerslev-A-T).
Stockholm, C. L., Sønderho 373, 374.
– P. W., Hodde-T 390 (Ledøje-S).
Storch, C. F., hjpr Skanderup 235 (Gierslev).
Storebjerg, N., Seest-H 246, 247.
Strøm, G., ksstrd Marslev 135.
Styhr, H. V., Alslev-H 43, 355ff, 359 (biskop, Odense).
Sveistrup, Hans K. J. N. B., Vejen 11, 24, 86, 123, 154, 170ff, 178, 190, 196f, 201ff, 209, 211, 218, 240, 243, 252, 276, 391, 487, 518, 546f, 549.
– I. J., hjpr Vejen-L 202f (Gudbjerg).
– Poul, Nørup-R 171, 546.
Svendsen, D. P., Torstrup-H 335, 344, 382, 385 (Fuglede).
– H. J. M., Jelling 518, 537, 546.
– Thyge R., Givskud 240, 242, 498, 499.
Søbye, S. C. C., Gørding-V 116f, 120 (Aalborg) 500.
Søe, J. J., kkp Ølgod 398, 404 (Hjørring).
Søgaard-Andersen, H., valgmghpr Skanderup-Hjarup 240, 242.
Sølling, A., Kolding 254.
– C. A., hjpr Esbjerg 307, 318 (Aarhus).
– P. S., Gadbjerg 532.
Sønder, R. S., Mandø 113f (Vindeby).
Sørensen, C. Holger, Varde 410, 422, 425 (Hørsholm).
– Chr., Garnisons k 244.
– F. C. V., Hyllested V-H 227.
– H. J., hjpr Brørup 160.
– H. J. J., Vedsted 101, Vilslev-H 143, 144f.
– H. S., biskop Aarhus 49, 439, 461, 502, 540, 547f, 549f (Nørup).
– Hans, stiftsprovst, Aarhus 361.
– J., Holsted 161, 163 (Gaverslund).
– J. C., Faaborg-Aa 335, 344 (Høje Taastrup).
– N. P., Lutherkirken 280.
– Poul, Vejle 227, 237.
– S. H., Brorsons k 108.

Taaning, P., Brøndum-V N 351, 353.
Tage-Jensen, P. V. M. V., Vorbasse 278, 282, 284f, 289f (Kalundborg).
Tarp, J. S., Lunde 29, 434, 436 (Boeslunde) 446.
Teglbjærg, L. S., Jægersborg 371.
Teilmann, Andr., Bredsten 489.
– J., Bering 104, 387, 439.
Teisen, M. P., Lunde-O 433, 436 (Fanefjord).
Terkelsen, E., Herning 491, 540.
Terkildsen, J. K., Malt-F 172, 174 (Hedensted-D).
Tetens, C. A., Malt-F 172, 174.
– H. W., provst Hodde 376, 390, 392, 394, 443.
Thaning, G., Ø Nykirke 502, 506 539 (Hobro).
Thisted, J. C. I., Randbøl 554, 555.
Thomsen, A., Guldager 361, 362.
– E., Brande 490, 493, 495 (Besser) 547.
– J. T., Hellerup 420.
– K. Skov, Alslev-H 358, 359.
– M., Skærbæk 280.
Thorbjørnsen, J. C. S. K., kat Ribe 95f (Haslund-Ø).
Thorsøe Nielsen, E., rkp Ølgod 398, 404.
Thuun-Hansen, K. A., Vamdrup 257, 261.
Thyssen, E. K., provst Ølgod 29, 78, 93, 376, 397, 402, 459ff, 464, 479, 519f, 522, 532 (Ulkebøl).
– E. Pontoppidan, stiftsprovst Gl Haderslev 397.
Tiemroth, A. E., Hjarup 214, 218f, 221, 250, 251.
Tobiesen, C. L., provst Torstrup-H 376, 381, 384 (Dannemare-T) 390.
– L., provst Flemløse 148.
Toft, C. L., Sct Hans 247.
Tolsgaard, C., rkp Varde 422, 426 (Ørum-G).
Tolstrup, J. C. V., Roskilde 244.
Tomasson, T., Horsens 52.
Tonnesen, H., Hoptrup 75, 202.
Torkildsen, C., Ansager 405 (Egeslevmagle).
Torm, Fr., prof 529.
Tornøe, H. F. P., kat Ribe 96 (Veggerslev-V).
Torp Pedersen, S. M., hjpr Skanderup 239 (Hellig-sø-G).
Tram, O. G., Gesten 218f, 221, 227 (Ubby).
Tranberg, N. C. C., Farup 108f (Baarse-B).
Trandberg, P. C., amer pr 128, 305f, 308, 373.
Traustedt, H. P., Vamdrup 252, 261 (Gaverslund).
Trautner, H., Aastrup-S 126, 128 (Flødstrup-U).
Trier, J. S., valgmghpr Askov 116, 191f (Frederiks k) 219, 547.
Troensegaard-Hansen, L. A., Graasten 426.
Trojel, P. L., Nordby 368, 370 (Skivholme-S).
Tulinius, Finn, skolebest 529 (Strø).
Tønnesen, F., provst Catharinæ 78, 93 (Taarup-K).
Tørsleff, J. A., Varde 421f, 425 (Frederiksværk-V).

Urup, J., Jernved 149, 151.
Ussing, Henry, stiftsprovst Kbhvn 45, 47, 371.

Wagner, L. C. M., Seest 107, 109, 176, 203, 240, 243, 246, 489, 495, 532 (Sakskøbing).
Wahl, A. T. V., Lem-Ø 27, 29.
Vahl, Jens, provst Ø Snede 43, 523.
Valeur, J. C. R., provst Guldager 30, 360ff (Paarup) 376.
– J. K. V., Nørup-R 547, 549 (Ledøje).
Varming, C. C., provst Guldager 29, 357 (Ørsted-D) 459, 466.
Warming, Jens, Mandø 112.
Vaupell, F. L., Lunde-O 433, 436.
Vedel, C., Torstrup 27ff, 382, 385 (Korup-U) 391, 418.
Wegener, C., biskop Nykøbing-F 44, 475.
– E. H. F. C. S., hjpr Ribe Dk 84 (Pedersborg-K).
Welding, C., Helligaandsk Kbhvn 244, 466.
Wemmelund, P. M., Buerup 539.
Vendelhaven, F. S., Sønderho 373, 375 (Jelstrup-M).
Wesenberg, J. F., Vorbasse-H 283, 289 (Harte-B).
Vestenaa, V. M. L., Hejnsvig 291, 293.
Westergaard, S. M., biskop Ribe 57–61, 74, 76f, 87, 422, 424, 466.
Westphal Hansen, H. K., rkp Jerne 323, 325 (Vernin-ge).
Viborg, H. A., Kvong-L 441, 444 (Bogø).
Vibe-Petersen, J., Rødding 250f, 265ff, 273, 276, 285.
Wiberg, J. F. G., Sdr Omme 519, 522.
– S. V., V Nykirke-F 329, 334 (Jordløse-H).
Wied, A. N. B., kkp Ølgod 398, 403 (Herslev).
– R., Sdr Bjert 244f.
Vig, J. R., Brørup 156, 159 (Vig-N A).
– S. Laursen, provst Hodde 376, 392, 394.
Wiimh, P. V. R., Faaborg-Aa 335, 345 (Haarlev-H).
Wille, N. S. E., Hjortlund-K 98 (Sdr Broby).
Willer, B., Aulum 227, 238.
Vilstrup, C. N., ksstrd Borris 31.
– H. S., provst Borris-F 27, 31, 523.
Vimtrup, H. J., Torstrup-H 382, 388 (Horbelev-F).
Wind, A. G. B., Mandø 113f (Nr Jernløse-K).
Winding, H. K., Seem 89f (Haarlev-T).
Winther, C. P., provst Hodde-T 338, 391f, 394 (Frederiks k) 420.
With, E., Vinding-V 45.
– J. N., Vorbasse 277, 287ff (Sct Pauls k).
Witt-Hansen, J. V., Malt 172, 174, 465.
Voldum, J., Hjembæk 371.
– K. J., Nordby 215, 218, 364, 366, 368, 371.
Volf, P. R., dr theol, stiftsprovst, Storehedinge 305.
Wraae, C. E., Veerst-B 205, 207.
Vriborg, C. F., Oksenvad 233.
Værge, E., Henne 454, 456.

Zachariæ, G. W., uord medhj Kvong-L 442 (Landet-R).
Zeuthen, F., provst Fredericia 43, 49, 229, 231, 261, 541.
– F. B., Vamdrup 257, 261.
– Fr. L., Grimstrup 329 (Fredericia).
Zinn, J. C., Gørding-V 116, 120 (N Sundby) 338.

Øllgaard, H. A., Lunde-O 434, 440.
– M. V., hjpr Føvling 166 (Fruering-V).
– P. U. L., Ølgod 398, 402 (Odense).
Ørberg, C. E., Seest-H 215, 218, 246, 247.
Østergaard, A. J., Torstrup-H 382, 385ff, 437, 524.
– C. C., Sdr Felding 518.
– J., Nordby 370, 372.
– K. H., Aastrup 15, 27, 30, 81, 127, 128, 159, 378, 387.
Østergaard Petersen, B., hjpr Hodde 392, 394, 426.
Østrup, J., Janderup-B 428 (K Hyllinge).

Alfabetisk fortegnelse over præstefruer, opført efter døbenavn

(Mandens efternavn og sidste embede i de i dette bind omtalte præsteembeder er anført i parentes)

Aae, Thyra, (stiftspr Riisgaard, Ribe) 87.
Aas, Eva M. J., (Juul-Nyholm, Gadbjerg) 545.
Aarestrup, Vilh. M., (Dorcheus, Malt-F) 174.
Abel, Albertine (Rasmussen, Nørre Nebel) 450.
Ammentorp, Mathilde, (Berthelsen, Skanderup) 238.
Andersen, Betty R., (Jakobsen, Vorbasse) 290.
- Eli, (Svendsen, Givskud) 499.
- Elsi B., (Brink Jensen, Sønderho) 375.
- Esther Hincheli, (stiftsprovst Grønbæk, Ribe) 87.
- Kamma M., (Salomonsen, Grimstrup) 334.
- Marie B., (Jensen, Blaahøj) 529.
Andresen, Philippa, (Kau, Gadbjerg) 544.
Anker, Astrid, (Linneboe, Grindsted) 274.
- Astrid E., (Hvas, Ansager) 412.
Apel, Gudrun, (Fog, Blaahøj) 531.
Aspel, Ingrid, (Schiøler, Nørup) 551.
Astrup, Emilie C. Chr., (Hansen, Brøndum-V-N) 353.
Attermann, Anna E., (Høyrup, Vejen) 204.
Axelsen-Drejer, Kirsten B., (Monrad, Vejen) 204.

Bach, Ingeborg, (Juul-Nyholm, Tyregod) 517.
Back, Helene, (Hansen, Sneum) 349.
Balslev, Anna E. E., (stiftspr C. F. Koch, Ribe) 84.
Bauer, Henriette K., (Borgen, Lejrskov) 212.
Behrens, Anna J. K., (Wiberg, Sønder-Omme) 522.
Bek, Kirsten, (Mandøe, Janderup) 432.
Bentzen, Julie M., (Schmidth, Skanderup) 234.
Berg, Christine T., (Taaning, Brøndum) 353.
Blom-Hanssen, Ellen M., (Bøss, Esbjerg) 320.
Boesen, Louise E., (biskop Balslev, Ribe) 38.
- Ulrikke C., (biskop Balslev, Ribe) 38.
Boisen, Nanna M. F. A., (Knudsen, Lejrskov) 211.
Bojsen-Møller, Gudrun, (Heick, Grindsted) 275.
Bramming-Hansen, Hylleborg, (Voldum, Nordby) 371.
Buch, Sine S., (Hovgaard, Bramminge) 139.
Bundgaard, Magny, (Schmidt, Faaborg) 345.
Buntzen, Eva J., (H. Jensen, Alslev) 359.
Bøgh, Juliane M., (von Obelitz, Varde) 425.
Børling, Marie M., (Bloch, Aal) 464.

Carstens, Bertha G. C., (biskop G. Koch, Ribe) 43.
Christensen, Abelone (Brandstrup, Grimstrup) 334.
- Agnes J., (Gregersen, Give) 541.
- Caroline A., (Blach, Grindsted) 273.
- Jensine K., (Skov Thomsen, Alslev) 359.
- Marie, (Bjerno, Gørding) 120.
- Marie, (Hansen, Sneum-T) 349.
- Oda, (Knudsen, Ho) 484.
- Olivia E., (Huus, Veerst) 207.
Clausen, Anna, (Pedersen, Aastrup) 128.
- Valborg, (Helms, Gesten) 221.
Clemmensen, Thora V. C., (Nielsen, Ribe) 93.
Clos, Lovise A., (Hilde, Sønderho) 374.

Damgaard, Christiane, (Lange, Grimstrup) 333.
Debell, Car., (Hansen, Ø Nykirke) 506.
Dolgoruchi, Cath., (stiftspr Claudi, Ribe) 84.
Dragsdahl, Anna M., (Petersen, Gørding) 120.
Due, Johanne, (Kelstrup, Malt) 176.

Elmholdt, Mariane E., (Værge, Henne) 456.
Elmquist, Agnes E. H., (Okkels, Brørup) 159.
Engberg, Eva, (Mikkelsen, V Vedsted) 106.
Enkebølle, Laura D., (Raae, Jernved) 150.
Eriksen, Ane L. V., (Ivertsen, Esbjerg) 318.
- Olga J., (V Hansen, Jerne) 324.

Farre, Joh. C., (Jørgensen, Farup) 109.
Fiedler, Frederikke C., (Grove, Lejrskov) 210.
Fischer, Charl. A., (Lindberg, Hodde) 394.

Gaardbo, Johanne, (Bentzen, Esbjerg) 319.
Gad, Else A. K., (Thuun-Hansen, Vamdrup) 261.
Gorm, Astrid D. I., (Spandet, Hjortlund) 99.
Greve, Lydia, (Nybo, S Omme) 522.
Grundahl, Charl. N., (Stampe, Nr Nebel) 449.
Grønning, Elisab., (Kjærgaard, Esbjerg) 316.
Gylche, Hedvig E. C., (Wraae, Veerst) 207.

Haar, Anna C. E., (Gad, Darum) 134.
Haarløv, Gerda, (Beck, Obbekær) 96.
Hansen, Aase G. R., (Holdt, Faaborg) 345.
- Anna Marie K., (Olsen, Lunde-O) 436.
- Birgitte C., (Nielsen, Sneum) 349.
- Christiane M. E., (Lundsteen, Aal) 463.
- Ellen Margr., (Mikkelsen, Hjortlund) 99.
- Helga, (Plesner, Darum) 137.
- Ida, (S. P. Fenger, Askov) 192.
- Ingeborg G., (Iversen, Esbjerg) 318.
- Kirsten, (H. N. Jensen, Gørding) 120.
- Marie E., (biskop Balslev, Ribe) 38.
- Marie K., (Olesen, Brande) 495.
Haraldsted, Gorma, (Krogager, Sneum-T) 350.
Hassenfeldt, Cec. S. F., (Jensen, Janderup) 431.
Hauberg, Margr. S., (Okkels, Brørup) 159.
Heerfordt, Elisabeth, (biskop Dons Christensen, Ribe) 65.
Heintzelmann, Julie, (H. N. Jensen, Gørding) 120.
Hejlesen, Else F., (Schjøth, Nørup) 551.
Helmich, Annemarie, (Gudmand-Høyer, Skanderup) 242.
Helmuth, R. Anna, (Christensen, Hejnsvig) 293.
Henriksen, V. D. J., (Brus, Grene) 280.
Herfordt, Sophie M., (Neess, Varde) 425.
Hjort, Agnes, J., (Vaupell, Lunde-O) 436.
- Ane M. P., (biskop C. V. Gøtzsche, Ribe) 40.
- Ester, (A. Mortensen, Ølgod) 404.
Hjorth, Jensine D., (Find, Hjarup) 251.
Hofman, Anna L., (Østergaard Petersen, Hodde) 394.
Holm, Hermina C., (Münster, Grimstrup) 333.
Holme, Anne M., (Witt-Hansen, Malt) 174.
Holst, Henriette E., (Lind, Ringsted) 244.
Hviid, Anna M., (Knudsen, Gadbjerg) 545.
Hyldgaard, Maren, (Andreassen, Ho) 484.
Høfler, Alba, (Schaarup, Obbekær) 95.
Høgsbro, Sigrid, (Østergaard, Torstrup-H) 385.
Hørling, Ane K., (Jørgensen, Grimstrup) 333.
Hørlück, Margrethe,(Noack, Alslev) 359.
Høy, Christiane, (biskop Westergaard, Ribe) 57.
Høyer, Anne M., (Høyer, Vilslev) 145.

Ingerslev, Louise A., (V. Hansen, Jerne) 324.
Iversen, Ingrid, (Noe-Nygaard, Lunde-O) 437.

Jacobsen, Christiane C. M., (Langhoff, Lunde-O) 436.
- Erna L., (Østergaard, Nordby) 372.
- Fritzie, (Bartholdy, Andst) 218.

Jensen, Cæcilia T., (Bruun, Esbjerg) 316.
- Ellen M., (Nielsen Bonde, Holsted) 163.
- Edith Sejr, (Dierks, Varde) 426.
- Maren A., (Brockdorff, Blaahøj) 529.
- Marie K., (Urup, Jernved) 151.
Jersin, Gertrud E., (Jensen, Torstrup) 388.
Jessen, Ida A. H., (Johnsen, Vamdrup) 260.
Just, Lilly, (Riger-Kusk, Aal) 464.
Jørgensen, Haralde B., (T. Møller, Bramminge) 139.
- Karen E. U., (T. Damgaard, Esbjerg) 318.

Kalkar, Marie G. B., (Stilling, Ølgod) 402.
Kallenbach, Elisabeth, (stiftspr P. J. Pedersen, Ribe) 86.
Kann, Theresa S. M., (Rasmussen, Mandø) 114.
Karlshøj, Ellen K., (Riber Jensen, Holsted) 163.
Kielgast, Henni C., (Andersen, Brande) 495.
Kindt, Gudrun M. G., (Jessen, Tyregod) 517.
Kjær, Aavel J., (Mortensen, Ølgod) 404.
Klausen, Inger M., (Albrechtsen, Ansager) 412.
Knudsen, Estrid Vilstrup, (biskop Dons Christensen, Ribe) 65.
- Margot, (Kragh-Schwarz, Ø Nykirke) 506.
- Martha E., (Merrild Johansen, Vejen-L) 204.
- Vera, (Bjerg, Mandø) 114.
Koch, Johanne J., (Sparrevohn, Sneum) 348.
Kongsted, Julie S., (biskop Sørensen, Nørup) 549.
Konstantin-Hansen, Charl., (Laursen Vig, Hodde) 394.
- Signe, (Kampp, Santalistan) 192.
Krag, Emilie C., (Hansen, Ø Nykirke) 506.
Kragh, Dorthe M., (Aagaard, Gørding) 119.
Kristensen, Karen A. Møller, (Mouridsen, Lejrskov) 132, 212.
- Meta J. Dam, (Jensen, Øse) 327.
- Ruth, (Nissen, Henne) 456.
Krogh, Martha J. N., (Nymand, Veerst) 207.
Kruse, Cath., (biskop Daugaard, Ribe) 37.
Kvist, Marie, (Jensen, Blaahøj) 529.

Lange, Thyra, (Øllgaard, Lunde) 440.
Larsen, Ane Sofie, (biskop O. Olesen, Ribe) 52.
- Edith, (Krøgholt, Jernved) 151.
- Else K., (Larsen, Gesten) 222.
- Kirsten, M., (Pedersen, Vilslev) 146.
- Marie C., (Nielsen, Jernved) 150.
- Mette M. T., (Bjerre, Ansager) 413.
Lassen, Cecilie, (Poulsen, Grindsted) 274.
- Maria C. T., (Stilling, Ølgod) 402.
Lauesgaard, Thyra, (Jensen, Ølgod) 49, 396.
Laumann, Marie, (Kjeldgaard Knudsen, Seem) 90.
Lauridsen, Irene O., (Jul Nielsen, Vamdrup) 261.
Lautrup, Dorothea M. C., (Tetens, Malt-F) 174.
Limbæk, Agnes C., (Engsnap, Lejrskov) 212.
Linde, Karen M., (Salling, Mandø) 114.
Lindhard, Magna J. E., (Aagaard, Gørding) 120.
Lunden, Margr. A., (Skouenborg, Ø Nykirke) 506.
Lundsteen, Annette E., (Krarup, Seem) 90.
Lunøe, Anna, (T. Møller, Bramminge) 139.

Maag, Martha, (Møller Andersen, Ølgod) 402.
Madsen, Astrid, (Birkeland, Andst) 218.
- Inger H., (Gram, Ringive) 536.
Marcussen, Kirsten D. T., (Rasmussen, Brande) 496.
Mariager, Marie A., (Lund, V. Vedsted) 103.
- Marie H., (Lund, V Vedsted) 103.
Martens, Marie E. M., (Zeuthen, Vamdrup) 261.
Michelsen, Gudrun, (Lundsgaard, Farup) 110.
Michelsen, Thalia F., (C. Moe, Skanderup) 235.
Mikkelsen, Marianne E., (Jakobsen, Farup) 111.
Mohr, Anna B., (Rosenstand, V Vedsted) 103.
Monrad, Nic. C., (Luplau, Varde) 425.
Mortensen, Christiane, (Rhod, Ansager) 412.
- Ida D., (Kruse, Veerst) 208.
Møller, Gudrun B., (Præstholm, Føvling) 166.
- Karen, (Olesen, S Omme) 522.
Møllgaard, Olga, (Balslev, Bramminge) 141.

Neckelmann, Ketty C., (Aschlund, Ho) 482.
Nielsen, Ane M., (Jensen, Brande) 495.
- Augusta C., (Lindbæk, Seem) 90.
- Bertha, (N. P. Nielsen, Ribe) 93.
- Birthe M. F., (Rasmussen, Kvong) 444.
- Dagny, (Gregersen, Jerne) 325.
- Emily S., (Thomsen, Guldager) 362.
- Ingeborg Hauge, (Storebjerg, Seest) 247.
- Ingrid, (Hvidberg-Hansen, Hjortlund) 99.
- Ingrid K., (Holm, Ølgod) 403.
- Ingrid L., (Gregersen, Jerne) 325.
- Jenny, (Brask, Esbjerg) 319.
- Jensine D., (Petersen, Nørup) 551.
- Julie E., (Pedersen, Janderup) 432.
- Karen, (Sander Sørensen, Grene) 280.
- Marie A. H., (N. P. Nielsen, Esbjerg) 319.
- Sara M., (Schmidt, Brøndum) 353.
- Thora A., (stiftspr Claudi, Ribe) 84.
Nutzhorn, Louise A. A. von, (Feilberg, Darum) 134.
Nyborg, Frida, (Ørberg, Seest) 247.
Nyegaard, Louise A., (Uffe Birkedal, Ribe) 92.
Nyerup, Augusta A., (Fuglede, Vejen) 201.
Nødschou, Nathalie E., (Møller, Tyregod) 517.

Olsen, Henriette C., (E. Clausen, Ribe) 93.

Palle, Trine E. J., (N. Larsen, Ribe) 96.
Paulsen, Alma, (Abildtrup, Vejrup) 120.
Pedersen, Elna Fuglsang, (Vestenaa, Hejnsvig) 293.
- Kirsten Marie Uhre, (Olesen, S Omme) 522.
- Maren, (Andersen, Sønderho) 374.
- Voldborg M. K., (Malthe Nielsen, Give) 541.
Petersen, Augusta G., (Sadolin, Grindsted) 274.
- Ida, (G. Schmidt, Faaborg) 345.
- Ingeborg K., (Tiemroth, Hjarup) 251.
- Maria D., (Koch, Jerne-S) 324.
Ploug-Rasmussen, Gudrun L., (Bay Torstrup) 387.
Posselt, Inger M., (Eller, Varde) 425.
Poulsen, Inger M., (Jensen, V Vedsted) 106.

Quistgaard, Dorothea M., (Lange, Grimstrup) 333.

Raben, Petrine F., (Schousboe, Andst) 214.
Ramus, Ane M. H., (Koch, Jerne) 324.
Rasmussen, Ane M., (Sort, Blaahøj) 528.
- Birgit, (Jehøj Madsen, Give) 541.
- Esther E., (Sørensen, Brørup) 160.
- Karen K., (Skov, Askov) 195.
- Sigrid, (biskop Lindegaard, Ribe) 63.
Refsgaard, Dorthea, (Engsnap, Lejrskov) 212.
Richardt, Marie M., (Salling, Mandø) 114.
Rimestad, Oline S., (Bohr, Seest) 245.

Schierning, Thora M. J., (stiftspr C. Boisen, Ribe) 84.
Schifter, Maren, (Hedegaard, Sønderho) 375.
Schjerning, Hendrine C., (Wraae, Veerst) 207.
Schjørring, Bolette S. A., (Schjørring, Tranebjerg) 519.
- Gudrun I., (Richter, Vejen) 203, 519.
- Valborg, (Thyssen, Ølgod) 28, 397, 519.
Schmidt, Inge Ø., (Søgaard-Andersen, Skanderup) 242.
- Ovine D., (Sommer, Torstrup) 384.
Schnittger, Dorothea G., (Buchholtz, Ølgod) 402.
Schow, Dorthea M., (Sørensen, Vilslev) 144.
Schrader, Gerda, (Ørberg, Seest) 247.
Sidenius, Ida, (Helms, Hjortlund) 99.
Sivertsen, Birgitte von Tangen, (Kvist, Varde) 426.
Skadhede, Marie E., (Eriksen, Alslev-H) 359.
Skovbjerg, Ane M. E., (Andersen, Brande) 495.
Skovrup, Ragnhild, (Kvist, Varde) 426.
Skousen, Maria, (Juul Christensen, Bramminge) 141.
Skrubbeltrang, Hanne, (Skov, Lejrskov) 212.
Sparrevohn, Elma L. M., (Petersen, Janderup) 431.
Spur, Johanne F. T. Hostrup, (Helweg, Askov) 192.
Storm, Anna K. H., (Krarup, Føvling) 166.
Stougaard, Magda K., (Krarup, Skanderup) 239.
Stubbe, Ebba, (Bruun, Brørup) 160.
Støvring, Else, (Paulsen, Grimstrup) 334.
Søgaard, Hedevig M., (Østergaard, Aastrup) 128.
Søndergaard, Anna, (Thisted, Randbøl) 555.
Sørensen, Bodil S., (Thorsøe Nielsen, Ølgod) 404.
- Caroline C. M., (Enghoff, Føvling) 166.

Tange, Helga B., (Arentoft, Esbjerg) 318.

Techt, Emma D., (Moe, Ribe) 92.
Teichmann, Christa, (Borup, Randbøl) 555.
Teilmann, Sophie A. de, (Friis, Vilslev) 144.
Teisen, Karen M., (von Obelitz, Varde) 425.
Thaning, Else F. W., (Riemann, Lindknud) 169.
Therp, Alfrida K., (Otte, Brande) 496.
Thodberg, Birgitta, (Bertelsen, N. Nebel) 450.
Thomsen, Ane M., (Sveistrup, Vejen) 201.
- Anna L. V., (Eskesen, Skanderup) 241.
Thorn, Kirstin, (Palle Nielsen, Seem) 90.
Tinghuus, Emilie L. O., (Petersen, Janderup) 431.
Toft, Karen M., (Jørn Nielsen, Guldager) 362.
Top, Hanne, (Bruun, Jerne) 325.
Tønnesen, Hedvig, (Eskildsen, V Vedsted) 106.

Ungerland, Annette M. H., (Find, Vamdrup) 250.
Unmack, Astrid, (Tetens, Hodde) 394.
- Ingeborg, (Tetens, Hodde) 394.
Utoft, Edel S., (Bitsch-Larsen, Ribe) 94.

Watts, Margery L., (Jensen, Guldager) 362.
Westring, Alfrida, (A. A. B. Nielsen, Nordby) 371.
- Helga, (A. A. B. Nielsen, Nordby) 371.
Wettergreen, Sophie J., (Olivarius, Hodde) 394.
Vindum, Ebba R., (Nielsen, Vilslev) 146.
Wohnsen, Regitze S., (Stockholm, Sønderho) 374.
Wolf, Petra D. J., (Jørgensen, Skanderup 235.
Wolff-Sneedorff, L., (Flensted-Jensen, Give) 541.
Voss, Marie H. B. M., (Andersen, Blaahøj) 528.

Zwicky, Anna H., (Danielsen, Skanderup) 239.

Alfabetisk fortegnelse over lægfolk omtalt i dette bind

Aabye, J. J., lærer, Lindbjerg, 397, 400.
Aagaard, lærer, Bramminge, 138.
Aakjær, Jeppe, digter, 178, 181, 299.
Aamundsen, Fred, stud. med., 371.
Abell, Kjeld, digter, 70.
Abildgaard, Jørgine, forstanderinde, Snoghøj, 180.
Abildtrup, M., kordegn, Ribe, 78.
Adler, P. C., adjunkt, Ribe, 74.
Agerhøj, turistchef, Fanø, 364.
Agerschou, stadsskoleinsp., Varde, 415.
Agersnap, Hans, maler, 159, 166, 401, 411, 464, 501.
— N. C., gdr, Aal, 466.
Agger, Poul, maler, 488.
Ahlmann, V., arkitekt, 200.
Ahlmann Nielsen, skoleinsp., Jerne, 301, 323.
Ahm, J., rektor, Esbjerg, 301.
Ahnfeldt, J. H., stiftamtmand, Ribe, 73, 254.
Alkærsig, lærer, 10.
— Laura, fru, Esbjerg, 299.
— N. J., Tistrup, 392.
— Søren, lokalhist., Vejen, 159, 199, 296.
Almosetoft, J., fiskehdlr, Nordby, 369.
Alsted, J., gdjr, Vonge, 500.
Amberg, H. C., arkitekt, prof, 47, 79, 82, 91.
Amby, M., pakmester, Varde, 419.
Andersen, brygger, Boldesager, 323.
— A., gdjr, Skads, 323.
— A., gdjr, Gejsing, 216.
— A., lærer, Ringive, 534.
— A. C., realskolebest, Vamdrup, 233, 258f.
— A. M., lærer, Darum, 133.
— A. M., lærer, Hunderup, 143, 146.
— A. M., lærer, Filskov, 527.
— A. P., indremiss, Ribe, 78.
— Anders, smed, Grindsted, 270.
— Andreas, smed, Skanderup, 234.
— Anton, gdjr, Strelluf, 400.
— Boje, lærer, Gesten, 219.
— Børge, blikkenslager, Esbjerg, 306.
— C.,, Ansager, 410.
— C., direktør, Vejen, 196, 200.
— C., lærer, Føvling, 165.
— C., indremiss, Varde, 423.
— C. J., efterskoleforst, V Vedsted, 102.
— Carl, gdjr, Seest, 246.
— Celius, kunstmaler, 436.
— H. C., digter, 88, 347, 441f.
— Hans, gdjr, Langelund, 535.
— Hans Nielsen, gdjr, Aal, 465.
— Holger, gdjr, Ølgod, 399.
— J. M. Bollerup, gdjr, ftmd, Ølgod, 391, 396, 399f.
— J. C., lærer, Vorbasse, 285f, 288.
— J. F., lærer, Tyregod, 515f.
— Jager, gdjr, Janderup, 430.
— Jens, rokkedrejer, Raarup, 537.
— Jeppe, lokalhist, Tjæreborg, 350.
— Johan, lærer, Darum, 134.
— K., friskolelærer, Ølgod, 399.
— K. M., indremiss, Give, 540.
— Kr., gdjr, Donslund, 291.
— Kr., KFUM-sekr, Vamdrup, 258.
— Ludvig (og Kirstine), gdjr, Brørup, 158.
— Mads, gdjr, Grindsted, 264, 266.
— Magnus, K., lærer, Malt, 173.
— Marie J., skoleinsp, Vejen, 200.
— Metha, fru, Mandø, 113.
— Ninna, fru, Ringive, 535.
— N. P., skoledir, Esbjerg, 301.
— Nis, bygmester, Vejen, 199.
— P. Gynther, organist, Esbjerg, 310, 320.
— P. V., skoleinsp, Holsted, 162.
— Poul, gdjr, Aastrup, 123, 127.
— Søren, landpost, Vorbasse, 285.
— T. N., friskolelærer, Skanderup, 234.
— Vald., lærer, Bække, 280.
— Vilh., professor, 469.
Andersen,-Nexø, Martin, forfatter, 181.
Andreasen, A., husmand, Vorbasse, 285.
— A., købmand, Filskov, 525.
— A., indremiss, Lejrskov, 209.
— A. B., gdjr, Aal, 463.
— Alfr., gdjr, Tyregod, 514.
— Evald, gdjr, Skjoldbjerg, 288.
— J. Kr., gdjr, Tyregod, 514.
Andreassen, C., centralbest, V Vedsted, 102.
— J., pantefoged, Give, 541.
Andresen, A., cementvarefabr, Grindsted, 271.
— Sune, højskoleforst, Engelsholm, 548.
Andrup, O., musæumsdir, 18.
Ankær, P., gdjr, Aarre, 343.
Anneberg, A. K., indremiss, Bøvling, 434, 448.
Ansager, gdjr, Aastrup, 124.
Anthoniussen, H., indremiss, Esbjerg, 311, 323, 400.
Antonsen, P., lærer, Hostrup, 358.
Appel, Ingeborg, fru, Askov, 30, 170, 179, 181, 191, 201, 203, 520.
— Jakob, højskoleforst, Askov, 29, 48, 104, 154, 170, 178f, 182, 184, 186, 465, 514.
— Kr., efterskoleforst, Holsted, 160.
— K., rentier, Jernved, 149.
Arevad, N., lærer, Farre, 540.
Arnbjerg, M., gdjr, Øse, 327.
— S., gdjr, Øse, 327.
Arnfred, J. Th., højskoleforst, Askov, 179f, 181f, 184ff, 188, 192f, 313, 465, 466.
— Tyge, arkitekt, 176.
Arvad, O., gdjr, Filskov, 525.
— fru, Brande, 494.
Askgaard, E., lektor, Ribe, 73.
Askov, N. E., snedkerm, Gørding, 118.
Asmussen, Asmus, Skanderup, 234.
Assenholt, C., karetmager, Vonge, 503.
Astrup, lærer, Læborg, 200.
— M., skoleinsp, Esbjerg, 301.
»Augusta-mor«, Brørup, 157.

Baagøe, Chrf., højskoleforst, Testrup, 104, 176, 199, 539.
Back, Carl, tobaksmester, Esbjerg, 312.
Bagger, læge, Give, 501.
Bagger Jensen, lærer, Henne, 455.
Baggesgaard, Stine, Ølgod, 397.
Bakkensen Christensen, gdjr, Grimstrup, 332.
Balle, K., lærer, Sdr Omme, 520f.
Balling, Chr., lærer, Lindballe, 542f, 545.
Balslev, H., dyrlæge, Oksbøl, 463.
Bang, Fr., arkitekt, 460, 463.
— Herman, forfatter, 264.
Bank, A., tømrer, Ansager, 410.
Banke, Jørgen, 460, 464.
Bardenfleth, kultusminister, 252, 254.
Barfod, Fr., historiker, 182.
Barner, S., kammerherre, 125.
Bartholdy, Else, højskolelærerinde, Askov, 183.
— C. G., oberst, 244.
Bastholm, J., lærer, Roust, 332, 334, 555.
Baun (Christensen), Niels, gdjr, Janderup, 428f.
— Tøste, gdjr, Janderup, 429.
Baunsgaard, Th., førstelærer, Filskov, 525f.
Bech, Aug. V., godsejer, Engelsholm, 546.
— Carl A., kammerherre, godsejer, Engelsholm, 546f.
— H. J., gdjr, Skanderup, 240.
— M. H., propr, Lejrskov, 210.
Bechmann, H. C., indremiss, Bramminge, 138.
Beck, H. Chr., indremiss, Vamdrup, 252.
— M., købmd, Tistrup, 393.
— Søren, indremiss, Esbjerg, 307, 311, 343, 453.
Becker, Knuth, forfatter, 140.
Begtrup, Holger, højskolelærer, Askov, 168, 180, 194, 397, 419, 487.
Behrens, autolakerer, Esbjerg, 320.
— Kaj, dir, Esbjerg, 310.
Behtz, J. P., gdjr, Ho, 480.
Bencard, M., arkivar, Ribe, 68.
Bendix, O., læge, Brande, 488, 492, 494.
Bendtsen, A., arkitekt, Vallekilde, 166.
— C., rektor, Ribe, 73, 85f.
— M. L., gdjr, Lejrskov, 210.
Bennedsen, B., gdjr, Gørding, 119.
— Niels, lærer, Kvong, 441.
— Ole, gdjr, Alslev, 358.
— Poul E., centralskoleleder, Agerbæk, 344.
Bennetzen, overretssagf, Kolding, 253.
— Fr., gdjr, Janderup, 430.
Berg, Chr., politiker, 11, 86, 209, 448, 492.
— C. J., Give, 540.
— Janus, dyrlæge, Varde, 415.
Berggreen, A. P., komponist, 181.
Bernsen, Anton, digter, 270.
— Klaus, politiker, 186, 419.
Berring, Hans, kbmd, Andst, 216.
Bertelsen, købmd, Guldager, 361.
— Hans, gdjr, Hjortlund, 98.
— Kr., skoleinsp, Nørup, 548.
— S. T., førstelærer, Læborg, 197, 200.
Berthelsen, Palle, generalmajor, 435.
Bertolt, Oluf, højskolel, Esbjerg, 299.
Bertram, A., gartner, Tjæreborg, 348.
Beyer Pedersen, H., landinsp, Varde, 423.
Bielefeldt, Agathe, fru, Ho, 474.
Bindslev, A. K., lærer, Tistrup, 393.
Birch, L. V., professor, 524.
Birkebæk, C. Aschenfeldt, skoleinsp, Vamdrup, 258f.
Birkedal, Jens, skolebest, Brande, 491, 493.
Birkelund, N., skoleinsp, Nordby, 370.
Birkholm-Clausen, lærer, Henne 455.

Bitsch Madsen, R., kordegn, Esbjerg, 310.
Bjarnesen, Hertha, overlærerinde, Varde, 415.
Bjerg, Johs., billedhugger, 79.
— S., landmd, Nr Nebel, 448.
Bjerge, Poul, højskolel, Askov, 180, 182, 395, 411.
Bjerregaard Lauridsen, J., indremiss, Outrup, 435.
Bjørn, Edv., apoteker, Nr Nebel, 448.
Bjørner, Anna, 228.
Blendstrup, L., lektor, Ribe, 73.
Blicher, St. St., digter, 438, 469.
Bloch, Carl, kunstmaler, 169, 528, 536, 544.
— Harald, førstelærer, Gesten, 221.
— N. H., overlærer, Ølgod, 400, 454f.
Bloch-Nielsen, J., gdjr, Billum, 430.
Blædel, Nic., red, c th, 425.
Boesen, Jørgen, fmd f valgmenigh, Askov, 173
Bohr, Niels, professor, 181, 347.
Boisen, A., indremiss, Bramminge, 138.
— P. O., 182.
Bojesen, A., overklitfoged, Oksbøl, 469.
— B., indremiss, Holsted (og Grene), 162, 278.
Bojsen, Frede, højskoleforst, Rødkilde, 385.
— P., sem forst, Gedved, 173, 439.
Bollerup, J., apoteker, Gesten, 220.
Bollerup-Andersen, J. M., landstingsmand, Ølgod, 391, 396, 399, 400.
Bomholt, Julius, minister, 11, 180f, 299.
Bonnén, O., kirketjener, Ribe, 78.
Bonnevie, Charlotte, gymnastiklærerinde, 181.
Borchhorst, Ernst , O., stadsdirektør, Esbjerg, 305.
Bording, Frede, højskoleforst, Engelsholm, 548.
Borg, Anders Stubkjær, gdjr, Grindsted, 266, 269.
— Anna Stubkjær, miss, Tanzania, 268f.
— G. K., skoleinsp, Aal, 463.
— N., skoleleder, Gesten, 221.
Borg Kristensen, Johs., kbmd, Grindsted, 271.
Bork, P. Th., gdjr, Alslev, 358.
Borup, herredsfoged, Kolding, 253.
Bouet, Ole, læge, Brørup, 159.
Boye, C. F., læge, 549.
— Julius, proprietær, Nørup, 549.
Bramsnæs, C. V., nationalbankdir, 180, 449.
Brande, C. J., efterskoleforst, Bramminge, 138.
Brandes, Georg, professor, 44, 110, 181.
Brandholdt, A. P., borgmester, Esbjerg, 298.
Brandt-Pedersen, A., højskoleforst, Vraa, 180.
Brask, fru, malerinde, 139.
Bredsdorff, Axel, maler, 536.
— Thomas, højskoleforst, 147, 190.
Breinholt, konsul, Esbjerg, 203, 298.
Brinch, Hans, sem adj, Esbjerg, 300.
— Metha, fru, Sønderho, 374.
Brinch-Fischer, K., boghandler, Esbjerg, 300.
Brink, J. A., gdjr, Henne, 455.
— P. B. S., lærer, Torstrup, 383.
Brix, Hans, professor, 415.
— Hans, redaktør, Holbæk, 147.
— Nicolaus, realskolebest, Varde, 415.
Broch, Jens, gdjr, Kalvslund, 98.
Brodersen, Lise, fru, lærerinde, Nr Nebel, 448.
— Niels, Nr Nebel, 448.
Brorson, Line, fru, Farup, 108.
— M. P., bankkasserer, Brørup, 155.
— S., minister, 11, 108, 180.
Brostrøm, Nanny, miss (DMS), 215.
Bruhn, Rud., forfatter, 420.
Brunbjerg Pedersen, overlærer, Filskov, 527.
Bruun, lærer, Brixbøl, 323f.
— lærer (»gamle B«), Ølgod 397, 400.
— A. J., førstelærer, Tjæreborg, 347f, 396, 467.
— Anton, gdjr, Gørding, 119.
— C., gdjr, Vittrup, 169.
— C. G., vandbygningsing, Esbjerg, 297.
— Erling, mejeribest, Hovborg, 169.
— J., lærer, Øse, 327.
— Jørgen, gdjr, Foldingbro, 172.
— Kr., rektor, Esbjerg, 301.
— N. Th., lærer, Ølgod 400.
— O., dr med, Esbjerg, 301.
Brüel, plantør, Lønne, 454.
Brødsgaard, E., proprietær, Jordrup, 210.
Brøndsted, Gustav, forfatter, 398.
Brøndum, A., kbmd, Ø Vedsted, 79.
Buch, maskinmester, Lønne, 453.
— Hans, gdjr, Seest, 246.
Buck, F. G., lærer, Jernved, 148.
— J., fru, overlærer, Varde, 423.
— J. R., skoleinsp, Tistrup, 393.
Bugge, Aage, arkitekt, 324, 393, 449, 481.
Buhl, elektricitetsværksbest, Esbjerg, 306, 313, 315.
— Andrea, fru, Esbjerg, 314.
— Hans, gdjr, Hodde, 393.
Bukdahl, Jørgen, forfatter, Askov, 69f, 170, 180, 183.
Bundesen, Jens, sogneforstander, Ansager, 405.
Bundgaard, Anders, indremiss, Andkær, 504.
— Ellen, frk, Vejen, 197.
— Marie, fru, Vejen, 197.
— Jens, gdjr, Glibstrup, 443.
— Kuno, fabrikant, Esbjerg, 300.
— N. J., gdjr, Gesten, 218.
— Niels, gdjr, Glibstrup, 443.
Bundgaard Larsen, T., skoleinsp, Brande, 488, 494.
Bundsgaard, Ejnar, gdjr, Gesten, 220.
— Johanne, fru, Gesten, 220.
— K. A., gdjr, Gesten, 220.
— N. A., gdjr, Gesten, 220.
Busk, Jens, folketingsmand, 75.
Bygvraa, J., gdjr, Lejrskov, 210.
Bülow, dir, Varde, 416.
Byriel, Iver H., førstelærer, Vamdrup, 259.
Bøggild, Mogens, prof, billedhugger, 293.

Carl-Nielsen, Anne Marie, billedhugger, 79.
Carlé, L., ingeniør, Esbjerg, 297.
Carstensen, P., læge, Esbjerg, 302.
Cavling, Henrik, redaktør, 253, 254.
Christensen, A. C., mejeribest, Grene, 278.
— And., gdjr, Vorbasse, 283.
— Andr., bager, Bramminge, 138.
— Boye, gdjr, Janderup, 428, 430.
— Cecilie, fru, Randbøl 553.
— Chr., lærer, Horne, 384.
— Chr., snedkermester, Vamdrup, 257.
— Chr., husmd, Klink, 284f.
— Chr., skovrider, Vorbasse, 285.
— Chr., Ansager, 409.
— Chr., kinoejer, Varde, 416.
— C. J., gdjr, Grimstrup, 332.
— C. N., lærer, Nollund, 271.
— Charles, gdjr, Agerbæk, 343.
— Hagen, gdjr, Føvling, 165.
— Hans, mejeriejer, Filskov, 526.
— Hans, gdjr, Donslund, 291.
— Ivar, gdjr, Langelund 535.
— Jens, billedskærer, Ovtrup, 435.
— Jens, lærer, Horne, 383.
— Jens, gdjr, Ølgod, 402.
— Jens Jørgen, gdjr, Grene, 279.
— Johs., arbmd, Jerne, 323.
— Jørgen, gdjr, Vejrup, 118.
— Jørgen, gdjr, Ø Nykirke, 503.
— J. C., kultusminister, Hee, 12, 21, 44, 51, 77, 87, 108, 110, 132, 169, 179, 186, 199, 381, 390, 419, 448, 464, 519f, 534.
— J. C., lærer, Tistrup, 393.
— J. Dons, forstander, Ladelund, 173.
— J. J., gdjr, folketingsmd, Varde, 416.
— J. Møller, plantør, Hejnsvig, 291f.
— J. L., murermester, Lindknud, 169.
— J. P., lærer, Hejnsvig, 291.
— Kr., Randbøl 553.
— Laust, Give, 538.
— L. Emil, overlærer, Varde, 419, 423f.
— L. M., gdjr, Grimstrup, 332.
— M., gdjr, Øse, 327.
— M., indremiss, Hovborg, 169.
— Mads, Ansager, 409.
— Mads, gdjr, Aal, 458.
— Mads, tjenestekarl, Malt, 172.
— Marius, indremiss, Billund, 278.
— Math., Grene, 276.
— Mour., lærer, Vonge, 500.
— N., gdjr, Aal, 463.
— N. C., sognefoged, Nr Nebel, 448.
— N. H., skoleinsp, Filskov, 498, 526f.
— Niels, gdjr, V Starup, 127.
— Niels, gdjr, Aal, 467.
— Niels Baun, gdjr, Janderup, 428.
— Odin, professor, 482.
— O. J., Ovtrup, 434.
— Oluf, husmd, amtsraadsmedl, Faaborg, 343.
— Oscar, gdjr, Løvlund, 278.
— P. cykelhandler, Starup, 127.
— P. gdjr, Aarre, 344 .
— P., lærer, Darum, 133.
— P., mejeribest, Langelund, 535.
— Sigurd, proprietær, Lydum, 445.
— Simon, manufakturhdl, Ansager, 409.
— Sofus, gdjr, Roust, 330f.
— Søren, husmd, Horne, 382.
— Terkel, amtsraadsmedl, Faaborg, 337, 342.
— Therkild, skræddermester, Ovtrup, 434, 452.
— Thorvald, gdjr, Henne, 455.
— Viggo, kirkebetjent, Billum, 430.
— Villy, gdjr, Henne, 455.
Christiansen, gdjr, Veerst, 206.
— lærer, Alslev, 355.
— Bonde, snedkermester, Give, 540.
— C., gdjr, Lydum, 448.
— C. P. O., højskolelærer, Askov, 180, 182, 184.
— Godtfred Kirk, direktør, Billund, 278.
— Ingeborg, skolebest, Varde, 415.
— Margrethe, højskolelærerinde, Askov, 180.
— Ole Kirk, fabrikant, Billund, 278f.
— P. H., gdjr, V Starup, 124.
— Tage, red, Kbhvn, 469.
Christoffersen, M. C., læge, Varde, 415.
Clausen, mejerist, Jernved, 149.
— C. H., justitsraad, Holsted, 162.
— Claus, gdjr, Vilslev, 143.
— C. M., førstelærer, Nr Nebel, 448.
— C. P., hønseriejer, Gesten, 220.
— F. B., organist, Ribe, 78.
— J., gdjr, Roust, 334.
— Lise, fru, Nr Nebel, 448.
— N. Vesterager, gdjr, S Omme, 521.
— Sv., dramatiker, professor, 162.
Clemmensen, C., gdjr, Oksby, 480.
Cold, overlæge, Esbjerg, 298.
Cortsen, K. O., dommer, Varde, 416.
la Cour, Anna Cathrine, frk, Askov, 182.
— Chr., proprietær, Sønderris, 349.
— Jenny, frk, Askov, 182, 192.
— Poul, højskolelærer, Askov, 147, 170, 179f, 182, 184, 190f, 203, 218, 539.
la Cour Pedersen, Marie, frk, 444.
Cramer, C., sparekassedir, Ringkøbing, 110.

Dahl, H., skotøjshdlr, Brørup, 158.
— J. P., lærer, Grene, 278.

Dahl-Hansen, skoleleder, Ringive, 536, 543.
Dahlberg, N. A., lærer, Sig, 383.
Dahlgaard, Bertel, minister, 180.
Dahlstrøm, Jul., indremiss, 406, 434.
Dalgas, Chr., kommitteret, 167.
— E. M., hedens opdyrker, 167, 177, 218, 263, 281, 397, 404, 443, 520, 531, 552.
Dalgaard, A., gdjr, Skovlund, 410.
Dall, I. N., mejerikonsulent, Vamdrup, 258.
— Klavs, Københoved, 170.
— Chr. N., smed, Skanderup, 231.
Dalsgaard, C., kunstmaler, 207.
Dalsgaard-Hansen, A. C., skoleinspektør, Varde, 415f.
Dam, J., Ansager, 410.
— Kr., smed, Skanderup, 250.
Damgaard, Aage, gdjr, Gesten, 228.
— forpagter, Filsø, 454.
Damgaard Petersen, viceskoleinsp, Esbjerg, 312.
Damkjer, kontorchef, 338.
Damkjær, Elmer, gdjr, Give, 539.
— Jens, gdjr, Føvling, 147.
Damm, Emil, gartner, Vamdrup, 257.
Danielsen, uddeler, Vorbasse, 288.
— fru, Vorbasse, 288.
— Mads, gdjr, Krusbjerg, 397.
— O. M., murermester, S Omme, 521.
— P., gdjr, Vejrup, 119.
Dau, H., kunsthaandværker, Ribe, 80, 82.
Daugaard, Chr., husmd, Faaborg, 335.
— Christine, digter, Ribe, 37f.
Davidsen, P. C., højskoleforst, Haslev, 117, 245.
Degn, J., kbmd, Bække, 206.
Dejbjerg Kristensen, gdjr, Hodde, 392.
Dejgaard, A., lærer, Horne, 383.
— N., lærer, Horne, 383.
Dejligbjerg, H., lærer, Ølgod, 400.
Dige, Jens, lærer, Bække, 206.
Dinesen, D. F., lærer, Farre, 540.
Dittrich, F., realskolebest, Grindsted, 272.
Dohm, H., kunstmaler, 119, 327.
Dolleris, A., boghandler, Vejle, 544.
Dons-Christensen, J., forstander, Ladelund, 173.
Donslund Jensen, A., gdjr, Lindknud, 169.
Dorph, A., kunstmaler, 127, 192, 344, 527.
Dreyer, lærer, Vejrup, 119.

Ebbesen, Chr. Vorbasse, 285.
Edelberg, E. M., stiftamtmand, Ribe, 73f.
Eeg Hansen, Anton, gdjr, Grimstrup, 330.
— Carl, husmd, Grimstrup, 330.
— Jens, gdjr, Grimstrup, 330.
Egebæk, gdjr, Egholt, 210.
Egsgaard, Niels, gdjr, Filskov, 525.
Eilert, J. P., maskinmester, Esbjerg, 305.
Eilstrup Hansen, arkitekt, 344.
Ekknud, Niels, gdjr, Hodde, 392.
Elbæk-Jessen, L., folketingsmand, Føvling, 165.
Eliasen, indremiss. Jerne, 322.
Ellekilde, Hans, folkemindesamler, 135.
Eller, Hans, ekspedient, Varde, 416.
Eloft, Klaus, gdjr, Vonge, 504.
Emborg, H. P., gdjr, Filskov, 526.
Engberg, Poul, højskoleforst, Snoghøj, 183f.
Engelbrecht, Søren, Grindsted, 264.
Engelstoft, L., historiker, 37.
Enggaard, P., stadsskoleinspektør, Grindsted, 272.
Enggrob, Jens, indremiss, 406, 473.
Engmark, E., indremiss, Ølgod, 400.
Erhardsen, postbud, Gørding, 118.
Eriksen, A., snedker, Esbjerg, 305.
— Ejnar, gdjr, Veerst, 206.
— Erik, statsminister, 11, 416.
— H., korngross, Esbjerg, 298.
— H. E., bibliotekar, Grindsted, 262.
— Harald, direktør, Esbjerg, 300.
— J. P., gdjr, Brørup, 158.
— Jak., lærer, Hjerting, 361.
Erlandsen, M., guldsmed, Esbjerg, 311, 453.
Esbjerg, Niels, forsøgsleder, Jerne, 323.
Eskesen, Eske, gdjr, Næsbjerg, 327.
— Morten, lærer og folkesanger, 170, 428, 431, 441, 443, 473.
Eskildsen, Terkel, salmedigter, Vilslev, 143.
Espegaard, Arne, lektor, Esbjerg, 300.
Espersen, J., gdjr, Aal, 458.
Estrup, H., arkitekt, 412.
— J., konsejlspræsident, 28, 89, 209, 297.
— L., redaktør, Kbhvn, 56.

Falk Hansen, Aage, sekr, 307.
Fallesen, N., gdjr, Skanderup, 234.
Faverskov, højskoleforst, Give, 539.
Feddersen Jensen, J., førstelærer, Veerst, 205f.
Fejerskov, bogtrykker, Give, 540.
Fenger, frk, husbest, Kvong, 442.
— læge, Bramminge, 338.
— lærer, Mosevraa, 480.
— P., søløjtnant, Varde, 416.
— P. B., professor, skolebest, Aarhus, 192.
— R., højskolelærer, Askov, 176.
Fink, E., gdjr, Holsted, 162.
— Jep., arkitekt, 176.
Finsen, H., stiftamtmand, Ribe, 40, 73, 85.
— Niels, R., læge, 40, 298.
Fisker, Jens, indremiss, Esbjerg, 311, 429.
Fjeldskov, A., billedskærer, 482.
Fjord, N. J., forsøgsleder, 173.
Flagstad, P., landsretssagf, Esbjerg, 300.
Flagstad Rasmussen, arkitekt, 320.
Flintholm, Anton, Vejen, 199.
— H. H., sogneraadsfmd, Bramminge, 138.
Fog, H. C., lærer, Grene, 278.
— Jørgen, lærer, Grene, 148, 249, 276.
Fogh, lærer, Henne, 455.
Frandsen, lærer, Lønne, 454.
— snedker, Brørup, 158.
— Arndt, Blaahøj, 526.
— N. K., malermester, Ansager, 409.
— Søren, gdjr, Strelluf, 397.
— S., gdjr, Ho, 480.
Frandsen Jørgensen, P., indremiss, Vamdrup, 255, 257.
Frank, Andrea, Calcutta, 192.
Fredslund-slægten, Brørup, 158.
— L., præstegaardsforp, Vejen, 203.
Frederiksen, C., kordegn, Ribe, 78.
— F., rektor, Grindsted, 272.
— H. C., professor, skolebest, Ordrup, 437.
— Iver, C., gdjr, Faaborg, 343.
— J. S., skibsfører, Sønderho, 373.
— Johs., indremiss, Esbjerg, 311.
— Kr. Straarup, lærer, S Omme, 521.
— P., gdjr, Seem, 90.
Frello, Torkild, gdjr, Ovtrup, 435.
Friborg, S., forstander, Holsted, 160, 162.
Frier, H., skoleinsp, Varde, 415.
Frifelt, Salomon J., forfatter, Ølgod, 401, 444.
Friis, brødrene, Hjarup, 250.
— J., gdjr, Hjarup, 246.
— Mogens, frihedskæmper, Varde, 416.
— N. F., gartner, Vejen, 200.
— Niels, kludehdlr, Skanderup, 234.
— Ulrik C., stiftamtmand, Ribe, 73.
Friis Jensen, J., proprietær, Hjarup, 241, 246.
Frimodt-Møller, lægemiss, 61.
Fritsche, Th., rektor, Ribe, 73, 75.
— politimester, Roskilde, 298.
Fritz, skovrider, Hedeselskabet, 533.
Fromsejer, Jes Pedersen, gdjr, Vorbasse, 288.
Fromsejer Thomsen, C., indremiss, N Nebel, 448.
Frost, A. C., dommer, Holsted, 162.
Frøkjær-Jensen, Chr., murermester, Esbjerg, 305f, 308.
— J., grosserer, Esbjerg, 312.
Frøsig, J. C., manufakturhdlr, Ølgod, 399.
— K., gdjr, Ølgod, 399.
Fuglsig, H. J. N., lærer, Alslev, 354.
Fussing, J. C., arkitekt, 207, 210, 279.
Futtrup, J., realskolebest, Grindsted, 269, 272.
Fyhn, Jendre (og hstr Marie), gdjr, Aastrup, 125.
— P., husmd, Faaborg, 343.
Fynbo, Trine, Hodde, 392.

Gade, A., gdjr, Hejnsvig, 291f.
— E., skoleinsp, Brørup, 158.
Gadegaard, Jens, gdjr, Stadilø, 110.
Gammelgaard Jensen, J., gdjr, Grimstrup, 333.
Garff, Alex, forfatter, 69.
Gejl, overlærer, Ølgod, 400.
— Karen, sypige, Ansager, 408, 410.
Georgsen, J. L., Holsted, 161.
Gindeberg, F., kordegn, Ribe, 78.
Gjellerup, Karl, forfatter, 264.
Gormsen, Karen, miss (DMS), 215.
Gorridsen, H., sømandshjemsbest, Esbjerg, 306.
Gotfredsen, O., gdjr, Lindeballe, 543, 554.
Graae, R., arkitekt, 144.
Graff, M., kbmd, Holsted, 163.
Gram, R., arkitekt, 200.
Grand, A., forstander, Holsted, 160, 162.
Grau, Andreas, sønderjysk fører, 181.
Grauengaard, gdjr, Lydum, 448.
— Niels, Vejrs, 473.
Graven Nielsen, A., indremiss, Bramminge, 138.
Gravslund, J. S., lærer, Bindeballe, 554.
Gregersen, Ankjær, gartner, Jerne, 323.
— Harry, gdjr, Ho, 480.
— Jørgen, gdjr, Mosevraa, 480.
— K. K., gdjr, Ho, 480.
— N., gdjr, Brøndum, 352.
— P., lærer, Maltbæk, 173.
Greisen, H., skoleleder, Torstrup, 384.
Grejsen, H. E., lærer, Sig, 383.
Grell, Vilh., forst, Vesterlund ungdomsskole, 513, 516.
Grimstrup, Jens J., lærer, Billund, 276, 278f.
Grosen, Uffe, højskoleforst, Vallekilde, 398.
Grove, C., højskoleforst, Marielyst, 193.
— Fr., husmd, Vorbasse, 284, 287.
— P., gdjr, Hejnsvig, 291f.
Grube, P. Th., lærer, Vorbasse, 282, 285, 286.
Grundahl, lærer, Vilslev, 145.
— J., lærer, Roust, 332.
Grundtvig, frk, stenograf, 228.
Gräss, C. J., lærer, Gørding, 117.
Grønbech, Vilh., prof, 193.
Grønberg, Andr., gdjr, Hodde, 393.
— C., fisker, Ho, 474.
Grønbæk, H., lærer, Kvong, 441ff.
Grøndal, Jac., sogneraadsform, Tyregod, 514.
Grønne, C., fiskeskipper, Esbjerg, 312.
Gudnason, stenhugger, Give, 540.
Guldvang, lærer, Lønne, 455.
Gullestrup, Aage, læge, Give, 540.
Gundel, S., c th, lærer, 425.
Gyde-Petersen, Dorthea M, frk, Jerne, 323.
Gyldencrone, C., baron, oberstljt, Oksbøl, 461, 463.
Gylling, C., fyrmester, Vejrs, 473, 475f.

Haahr, J. Thorlund, gdjr, Lindbjerg, 399.
— Kr., gdjr, Tistrup, 392.
— P. H., førstelærer, Tistrup, 388, 393.
Haahr Larsen, K., gdjr, Lindknud, 169.
— L., teglværksbest, Øse, 327.
Haar, Helge, seminarieforst, Ribe, 18, 73, 74.
— J. P., lærer, Ølgod, 400.
— Martin, gdjr, Henne, 454.
Haastrup, J. H., gdjr, Varde, 416.
— Lars, gdjr, Ødis, 248f.
Hage, Alfr., Storkøbm, 297.
Hagerup, A., arkitekt, 174, 259, 536.
Hald, A. H. N., amtsskolekons, Gesten, 220.
Haldbo, P., stationsforst, Give, 539f.
Hale, Kr., gdjr, Brande, 489.
Halk, A., overlærer, Grindsted, 271.
Halsteen, K., fung politimester, Esbjerg, 304.
Hamborg, Søren, husmd, Brande, 493.
Hammer Sørensen, H., premierljtn, Aal, 458.
Hansen, bødker, N Nebel, 448.
— kroejer, Ringive, 535.
— lærer, Ferup, 535.
— lærer, Vamdrup, 252.
— tømmerhdlr, Ribe, 349.
— A. Kr., sognefoged, Gesten, 220.
— A. M., maskinmester, Grindsted, 272.
— Alfr., gdjr, Alslev, 358.
— And., gdjr, Ølgod, 396.
— Andr., kbmd, Ribe, 80.
— Anthonius, gdjr, Ringive, 535.
— Anton, Janderup, 429.
— Arne, lærer, S Omme, 521.
— Axel, arkitekt, 150.
— Balzer, gdjr, Føvling, 165.
— Bertel, lærer, Brørup, 158.
— C., gdjr, Seest, 246.
— C., lærer, Darum, 133.
— C. A., lærer, Ho, 480.
— C. Melchior, red sekr, Esbjerg, 300.
— Chr., gdjr, Grimstrup, 331f.
— Chrf., arkitekt, 505.
— D., lærer, Vilslev, 143.
— E., sagfører, Esbjerg, 360.
— Eeg, gdjr, Grimstrup, 330.
— Else, Kvong, 444.
— Emil Chr., gærfysiolog, 69, 74.
— Fred., forsøgsleder, Askov, 173, 190, 493, 514.
— Gustav, Ringive, 535.
— H., Randbøl, 554.
— H., kordegn, Esbjerg, 310.
— H., sparekassekass, Ribe, 79.
— H. C., smed, Vesterhede, 291f.
— H. Chrf., arkitekt, 273.
— H. E., kbmd, Tyregod, 515.
— H. J., lærer, Tyregod, 515.
— H. J., Graver, førstelærer, Sneum, 348.
— H. Kr., gdjr, Givskud, 498.
— H. N., bagermester, Ansager, 409.
— H. P., gdjr, Darum, 133f.
— H. P., gdjr, Ringive, 535.
— H. P., gdjr, Torstrup, 383.
— H. P., tømrermester, Ansager, 410.
— H. T., politibetjent, 200.
— Hans, sognefoged, Føvling, 165.
— Hans Tausen, gdjr, Farre, 540.
— Harald, gdjr, Seest, 246.
— Helga, organist, Oksbøl, 480.
— Herman, gdjr, Frisvad, 418.
— J., lærer, Jels, 233.
— J. A., politiker, 107.
— J. C., sognefoged, Ringive, 535.
— J. Kragsig, gdjr, Karlskov, 535.
— Jac., indremiss, Sædding, 311, 322.
— Jenny, organist, Ho, 480.
— Jens, gdjr, Bække, 206.
— Jens, gdjr, Nustrup, 31.
— Jes P., lærer, Skovlund, 409, 411.
— Johs., gdjr, Lindknud, 169.
— Johs., kirkeminister, Brande, 494.
— Johs., lærer, Hjarup, 246, 250.
— Johs. P., gdjr, Holsted, 162.
— Jørgen, kunstmaler, 370.
— K., gdjr, Grimstrup, 332.
— K. Thule, lærer, Lejrskov, 210.
— Kr., Hinnum, 266.
— Kr., Kvong, 444.
— Kr., Vester, 515.
— Kr., gdjr, Grene, 278.
— Kr., gdjr, Lyne, 441.
— Kr., kromand, Nørup, 547.
— Kr., murer, Vesterhede, 291.
— Kr., sogneraadsfmd, Vejen, 201.
— Kr. A., lærer, Ho, 477.
— Karen, frk, Give, 540.
— Karl, lokalhistoriker, Brøndum, 350.
— Kjeld, ungdomsskoleforst, Oksbøl, 463, 467.
— Kristoffer, indremiss, Gjellerup, 419, 538.
— Lambert, gdjr, Darum, 132, 134.
— Lars, indremiss, Vildbjerg, 75, 354, 429, 434, 452.
— Laust J., gdjr, Grene, 278.
— Lorens, amtsforvalter, Varde, 416.
— Ludvig, gdjr, Grimstrup, 334.
— M., bageriejer, Randbøl, 554.
— M., sognefoged, Guldager, 361.
— Mads, gdjr, Randbøl, 554.
— Mads, manufakturhdlr, Ovtrup, 434.
— Mads, sognefoged, Grene, 278.
— Mads, sparekassedir, Farup, 108.
— Marinus, gdjr, Kvong, 444.
— Martha, fru, Hodde, 391.
— Minna, fru, Lunderskov, 241.
— Morten, Ansager Mølle, 404, 411, 464.
— N. B., gdjr, Brande, 494.
— N. K., gdjr, Holsted, 160, 163.
— N. K., lærer, Horne, 384.
— Niels, Janderup, 429.
— Niels, gdjr, Farup, 108.
— Niels, gdjr, Skovlund, 411.
— Niels, lærer, Aal, 399, 404, 459f, 463f.
— Niels, lærer, Brørup, 158.
— Niels, indremiss, Give, 540.
— Ole, indremiss, Eltang, 117, 504.
— P., husejer, Nebel, 288.
— P., indremiss, Skanderup, 234.
— P. A., førstelærer, Folding, 174.
— P. E., lektor, Grindsted, 272.
— P. F., indremiss, Give, 540.
— P. Kr., gdjr, Starup, 123.
— P. S., indremiss, Grindsted, 270, 343.
— Palle, frihedskæmper, Grindsted, 272.
— Peter, telegrafform, Ø Nykirke, 504.
—de Place, førstelærer, Vejrup, 119.
— Poul, gdjr, Mallehøje, 535.
— Poul, gdjr, Ho, 469.
— Poul, højskoleforst, Esbjerg, 299.
— Rs., Uhe, Ringive, 536.
— Rs. P., indremiss, Holsted, 162.
— Robert, rejsesekr, Holsted, 162.
— S., mejeribest, Jernved, 149.
— S. P., kirkeværge, Klink, 292.
— Sv., førstelærer, Grene, 278.
— Signe, fru, Blaavand, 480.
— Sigurd, Ringive, 535.
— Søren, gdjr, Darum, 133f.
— Søren, gdjr, Skanderup, 234.
— Søren, gdjr, Ø Vedsted, 77.
— Søren, smed, Ansager, 407.
— Søren Kr., gdjr, S Starup, 127.
— Th., gdjr, Hjortlund, 98.
— Verner, gartner, Varde, 416.
— Wilh., husmd, Ringive, 535.
Hansen-Jacobsen, N., billedhugger, Vejen, 104, 154, 170, 195, 199, 260.
Hansen Jensen, J., gdjr, Ankelbo, 278.
Hansen-Larsen, L., lærer, Ho, 480.
Hansen-Pedersen, lærer, Lunde, 437.
Hanssen-Nørremølle, H. P., national fører, 180f, 184.
Harbo, centralskoleleder, Føvling, 165.
— J. P., lærer, Asbo, Bække, 206.
Harboe, lærer, Malt, 385.
Harborg, Max, klitfoged, Børsmose, 463.
— Tage, strandfoged, Grærup, 458.
Harck, A., overretssagf, Varde, 416, 421.
Harms, Josefa, fru, Nordby, 370.
Hartz, skoleforst, Varde, 416.
Hassel, A., billedhugger, 259.
Hasseriis, F., højskolelærer, Askov, 180, 182.
Hastrup, Thure, rektor, Esbjerg, 300f.
Hauch, H., minister, 180.
Haue, S., proprietær, Seestgaard, 246.
Hauge, lærer, Vonge, 502.
— Kaj, Vonge, 505.
— N., gdjr, Givskud, 498.
— P., skolebest, Vejen, 200.
— S., minister, 180.
Haugstrup Jensen, H., stadsskoleinsp, Vejen, 200.
Haulund, J. H., gdjr, Ølgod, 400.
Haurum, J. P., lærer, Hodde, 391, 393.
Hausted, C., gdjr, Vamdrup, 252.
Havemose, Th., lærer, Jedsted, 143.
Hedeager, P., lærer, Ho, 480.
Hedegaard, Holger, sekr, Grindsted, 269.
— Laursen, J., skoleinsp, Lunderskov, 234.
— Rasmussen, lærer, Darum, 133f.
Heebøll, lærer, Aastrup, 127.
Heick, Fr., dir, Hedeselskabet, 170.
Heide-Jørgensen, O., gdjr, Vamdrup, 258.
Heinen, Wedel, byfoged, Varde, 414.
Hejbøl, Jeppe, lærer, Ansager, 397, 404, 408f, 411.
— Lydia, lærerinde, Sdr Omme, 409, 521.
Helgesen, P., revisor, Ho, 480.
Helle, N. J., sparekassedir, Ribe, 73.
Hellesø, H. J., propr, Seest, 246.
Helligsøe, C. C., pladsform, Esbjerg, 312.
Helms, Johs, 265.
— R., red, Varde, 415.
Helstrup Andersen, O., forst, Skanderup, 241.
Helweg-Larsen, G., red, 244.
Hennebjerre, J. C., lærer, Horne, 384.
Hennelund, E. K., sogneraadsfmd, Ansager, 410.
Henningsen, Agnes, forfatterinde, 483.
— H., gdjr, Farup, 109.
— N. C., propr, Lydumgaard, 445.
— Sv., professor, 303.
Henriksen, J., skomager, Gadbjerg, 543.
— Klaus, gdjr, Brande, 490.
— M., gdjr, Andst, 216.
— Otto, gdjr, Brande, 490, 494, 513.
— Petrine, fru, Brande, 490.
Hermansen, E., Lund, skoleleder, Billum, 430.
— Karl, gdjr, Hovborg, 169.
— N. Chr., hmd, Stenderup, 409f.
— Niels, Mandø, 113.
— Peder, gdjr, Ansager, 406.
— Søren, gdjr, Hovborg, 169.
Herschend, P.,, stiftamtmand, Ribe, 73.
Hess, J., herregaardsmiss, Esbjerg, 311.
Hessellund, B., kordegn, Esbjerg, 310.
Hestehave, skrædder, Ansager, 410.
Heuch, læge, Vejen, 30.
Hindenburg, højesteretsadvokat, 254.
Hjerrild, K., kbmd, Grimstrup, 332.
— N., overlæge, V Vedsted, 102.
Hjort, borgmester, Ribe, 85.
— L., uddeler, Lejrskov, 210.
Hjorth, Hans, gdjr, Tjæreborg, 348.
Hodneland, S. M., sømandsmiss, Esbjerg, 306.

Hoffmann, Anker, billedhugger, 415.
— H., entreprenør, Alslev, 357f, 360.
— Kaj, digter, 170.
— Ludv., handelsskoleforst, Varde, 416.
— Hansen, dyrlæge, Brande, 492.
Holck, K. Ø., borgmester, Esbjerg, 298.
Holden Hansen, P., bygmester, Vejen, 199, 393.
Holdensen, N., Farup, 108.
— P. J., generalkonsul, Melbourne, 143.
Holm, Arne, Ølgod, 397.
— Emil, kammersanger, 270.
— H. Hansen, gdjr, Sdr Omme, 520.
— Harald, politiker, 442.
— K., gdjr, Grønfeld, 399.
— P. A., automobilhdlr, Ribe, 78.
— P. Morell, dir, Ribe, 78f.
— P. R., lærer, Horne, 383.
— Jensen, S., lærer, Ansager, 411.
Holmgaard, tømrer, Vorbasse, 288.
— E., gdjr, Lejrskov, 210.
Holst, Andr., skomager, Omme, 330, 332.
— Chr. G. V., propr, Seest, 244, 246.
— K., lærer, Gørding, 119.
— Marie, lægemissionær, 244.
Holstein-Holsteinsborg, lensgreve, 227.
Holsøe, C., kunstmaler, 200.
Holt, J. C., plantør, Ølgod, 395.
— Jens, indremiss, Taulov, 43, 117, 244, 257, 266, 284, 343, 406, 504.
— Thyge, skomager, Holsted, 161.
Horsbøl, Niels, Grindsted, 266.
— Lauridsen, gdjr, Skovlund, 410.
Horslund Olsen, lærer, Fitting, 281.
Horsted, degn, Ringive, 534.
— Johan, Ringive, 535f.
Houborg, H. P., fabrikant, Varde, 423.
— Jørgen, Vorbasse, 281.
Hummeland, indremiss, Esbjerg, 311.
Hune, J. K., lærer, V Vedsted, 103.
Husted, lærer, Ansager, 411.
Huus, S., gdjr, Seest, 246.
— N. N., indremiss, Farre, 538.
Hvelpsund, Agnes, fru, Lindknud, 169.
Hvid, N. L., kordegn, Ribe, 78.
Hviid, A. K., diakon, Givskud, 498.
Hyldkrog, A., forst, Holsted, 160, 162.
Hyldtoft, J. H., lærer Sejstrup, 143.
Hækkerup, Per, minister, 170.
Høffding, Har., professor, 44, 419, 425, 496.
Høgsbro, Sofus, højskoleforst, Rødding, 88, 130, 170, 177, 211.
— Svend, minister, 170.
Høher, J. P., gdjr, Brørup, 158.
Høj, N. N., dyrlæge, Oksbøl, 466.
Højberg, C., boelsm, Starup, 127.
Højbjerg, J., dir, Esbjerg, 300.
Højby, J. R., efterskoleforst, V Vedsted, 102.
Højer, S., gdjr, Skads, 323.
Højlund, N., højskolelærer, Askov, 174.
Højris, H., dommer, Esbjerg, 300.
Højrup, And., gdjr, Gesten, 219.
— Gerh., gdjr, Gesten, 219.
— Mogens, realskolebest, Grindsted, 272.
— Ole, musæumsinsp, 458.
Højstrup Jensen, forst, Grindsted, 272.
Høm, P., kunstmaler, 169, 352, 444.
Hørleik, N., lærer, Blaahøj, 527.
Hørlyck, Nic., statskonsulent, Vamdrup, 258.
— P., gdjr, Vamdrup, 252.
Hørup, N., lærer, Tistrup, 393.
Høst, Henry, gdjr, Gesten, 220.
Høy, brødrene, fiskere, Lønne, 454.
Høyberg, Sv., gdjr, Brøns, 148.
Høyen, N. L., professor, 428.
Høyer, Jørgen, c th, Vilslev, 145.
Høyer-Nielsen, L., borgmester, Esbjerg, 298.
Ibsen, Laur., degn, Øse, 326, 383.
Ihle, P., miss, DMS, 356.
Ingemann, B. S., 69.
— Jensen, Sv., lærer, Grene, 278.
— Pedersen, J., indremiss, 330.
Ingerslev, enkefru, Vejrs, 480.
Isak, J. R., skoleinsp, Bække, 206.
Iversen, skrædder, Janderup, 429.
— A., gdjr, Ølgod, 399.
— H. F., lærer, Tvile, 127.
— Hans, landøkonom, Dragebjerggaard, 173.
— Hans, gdjr, Ringive, 535.
— Herbert, filosof, 449.
— Holger, gdjr, Give, 540.
— Iver, læge, Nr Nebel, 448.
— J., kbmd, Nordby, 369.
— Johs., førstelærer, Andst, 215, 217.
— Johs., indremiss, Folding, 174.
— Karsten, forsøgsleder, Askov, 173, 192.
— Kræsten, kunstmaler, 162f, 318.
Iversen-Petersen, P., indremiss, Brørup, 158.

Jackerott, K. A., apoteker, Ordrup, 420.
Jacobi, V., tysk husar, 272.
Jacobsen, højskoleforst, Give, 539.
— Aagaard, borgmester, Ribe, 73.
— A. H., mejeribest, Varde, 424.
— H. H., skoleinsp, Esbjerg, 301, 316.
— J. P., digter, 415.
— Jacob, forfatter, Vejen, 199.
— Knud M., lærer, Aarre, 344.
— M., borgmester, Varde, 416.
— Martin, gdjr, Nr Nebel, 448.
— Steffen, gdjr, Gadbjerg, 543.
— Thomas, gdjr, Ø Nykirke, 502.
Jakobsen, lærer, Ribe, 77.
— Augustinus, landmd, Vejrup, 117.
— Ingvard, gdjr, Filskov, 526.
— J. Breum, gdjr, Ølgod, 399.
— Kr., indremiss, 75, 306, 311, 343, 423, 538.
— N. Breum, gdjr, Ølgod, 399.
Jensen, lærer, Henne, 454f.
— lærer, Dørken, 515.
— sadelmager, Grindsted, 266.
— Aage, gdjr, Fitting, 288.
— A. C., indremiss, Brørup, 158.
— Ad., departementschef, 281.
— Aksel, gdjr, Jerne, 323.
— And., gdjr, Hjarup, 240.
— And., trævarefabr, Vamdrup, 257.
— Ane, miss, Surinam, 470.
— Bernh., gdjr, Nollund, 271.
— Bernt, gdjr, Janderup, 430.
— Bertel, Karlskov, 536.
— Bertel, arkitekt, 541.
— Bertel, gdjr, Ansager, 404.
— Birthe, Nymindegab, 453.
— C., gdjr, Vittarp, 434.
— Carl, gdjr, Jernved, 150.
— Carl, C. M., gartner, Jerne, 322f.
— Chr biskolelærer, Billund, 284.
— C. P., snedkermester, Esbjerg, 305.
— Ditlev, overportør, Gredstedbro, 149.
— Edv., højskoleforst, Børkop, 11.
— Erik P., gdjr, Uhre, 491.
— Erling, højskoleforst, Esbjerg, 300.
— F. Elle, højskoleforst, 18.
— Folmer, indremiss, Agerbæk, 343.
— Frode, gdjr, Skads, 323.
— Gudmund, rektor, Esbjerg, 301.
— H., indremiss, Varde, 423.
— H., stiftskasserer, Ribe, 73.
— Hans, indremiss, Billund, 265, 276ff, 284.
— Hans, smed, Randbøl, 552f.
— Hans, sognefoged, Grene, 275, 278f.
— Hans, uddeler, Fitting, 288.
— Hans, vejmand, Henne, 455.
— Harald, lærer, Frederikshaab, 554.
— Herman, miss DMS, 356.
— H. S., skoleleder, Vamdrup, 258.
— Ingrid Vig, overbibliotekar, Esbjerg, 301.
— I. P., grosserer, Grindsted, 270.
— J., cementstøber, Tjæreborg, 348.
— J. Møller, lærer, Ullerup, 539f.
— J. A., lærer, Aarre, 344.
— Jac., lærer, Faaborg, 343.
— Jak., indremiss, Holsted, 158, 161f.
— Jak., kolportør, Faaborg, 343.
— J. C., gdjr, Jernved, 149.
— J. C., læge, Gørding, 119.
— J. C., postbud, Aastrup, 125.
— J. C., snedkerm, Ansager, 409.
— Jens, gdjr, Vester, 514, 516.
— Jens, husmd, Nordby, 369.
— Jens, indremiss, Ølgod, 400.
— Jens, lærer, Grene, 265.
— Jens, propr, Andst, 217.
— Jens, træskomager, Billum, 430.
— J. J., gdjr, Vorbasse, 292.
— J. K., lærer, Brørup, 158.
— J. L., lærer, Ølgod, 400.
— J. Laursen, gdjr, Vester, 514.
— J. Marinus, forst, Brøderup, 140.
— J. O., sømandshjemsbest, Esbjerg, 312.
— John, skoleinsp, Esbjerg, 301, 323.
— Johs., gdjr, Filskov, 526.
— Johs., gdjr, Grimstrup, 331.
— Johs., lærer, Hjarup, 250.
— J. P., fisker, Esbjerg, 312.
— J. P., gdjr, Billum, 429f.
— J. P., kbmd, Esbjerg, 312.
— J. P., lærer, Ringive, 536.
— Jens Therkelsen, gdjr, Aal, 465.
— J. V., lærer, Ansager, 409, 411.
— J. V., skoleinsp, Guldager, 361.
— Jørgen, gdjr, Ansager, 408.
— Kathrine, Gørding, 118.
— Kjeld, teglværksarb, Ølgod, 398.
— Knud, landpost, Janderup, 429.
— Knud, lærer, Hejnsvig, 292.
— Knud, strandfoged, Aal, 458.
— Knud Møller, gdjr, Ringive, 534.
— Kr., gdjr, Strelluf, 400.
— Kr., gdjr, Uhre, 490.
— Kr., lærer, Bække, 206.
— Kr., murermester, Esbjerg, 309, 312.
— K. Vad, lærer, Ansager, 409, 411.
— L., lærer, Vejrup, 116f, 119.
— Lars Møller, kromand, Løvlund, 266, 276ff, 285.
— Laur., førstelærer, Aal, 463.
— Laur. V., red, Esbjerg, 302.
— Laust, Rygbjerg, Randbøl, 277, 552.
— Lene, Terpling, Faaborg, 343.
— M. A., lærer, Dørken, 516.
— Mads, gdjr, Faaborg, 343.
— Mads P., gdjr, Grene, 277.
— Mikkel, indremiss, Give, 535, 540.
— Mogens, gdjr, Vandel, 554.
— Morten, gdjr, Vonge, 502.
— N. H., gdjr, Øvtrup, 435.
— Niels, borgmester, Varde, 416.
— Niels, gdjr, Rørbæk, Vester, 517.
— Niels, gdjr, Sønderbøl, Aal, 465.
— Niels, pottemager, Vejen, 200.
— N. K., Emdrup vandmølle, 330, 332.
— N. P., gdjr, Vrøgum, Aal, 466.
— N. P., højskoleforst, Janderup, 428.
— N. P., konsulent, Vonge, 502, 504.
— N. Sigvard, gdjr, S Omme, 522.
— Otto, gdjr, Urup, 271.
— P., gdjr, Faaborg, 343.
— P., gdjr, Veerst, 206.
— P., lærer, Hejnsvig, 286, 291.
— P. B., skomager, Oksbøl, 463.
— Peder, sognefoged, Vandel, 554.
— Peder, sogneraadsfmd, Lindknud, 169.
— Peter, skomager, Holsted, 161.
— P. G. C., højesteretssagf, 254.
— Rask, gdjr, Brøndum, 352.
— Rejner, lærer, Hesselbo, 127.
— S., overlærer, Oksbøl, 463.
— Søren, forretningsfører, Esbjerg, 314.
— Søren, gdjr, Darum, 134.

— Søren, gdjr, Løvlund, 278.
— Tage, navigationslærer, Nordby, 370.
— Tage, tømrermester, Billund, 278.
— Viggo, forstander, Vejen, 197.
Jensen-Flø, N. C., ftm, Brande, 494, 540.
Jensen-Hansen, P., gdjr, Aarre, 343.
Jensen-Holm, H. J., skoleinsp, Ribe, 73.
Jensen-Søe, C., lærer, Hodde, 393.
Jeppesen, Johs., overlærer, Give, 539f.
— M. P., indremiss, Nr Nebel, 448.
— Niels, forfatter, 56.
Jepsen, smedemester, Ho, 473.
— Broder, Holsted, 162.
— Christiane, fru, Ho, 473.
— G. Luther, lærer, Aastrup, 127.
— Jens, skoleleder, Glejbjerg, 127.
— J. K., arkitekt, 174, 247.
— Johs., lærer, Hejnsvig, 292.
— Knud, gdjr, Malt, 170.
— Søren, H., gdjr, Grimstrup, 332.
Jerichau, Elisabeth, kunstmaler, 527.
Jespersen, propr, Endrupholm, 338.
— C., hotelejer, Esbjerg, 309, 312.
— M., overlærer, Gørding, 119.
Jessen, Aage, husmd, Vamdrup, 258.
— Andr., gdjr, Hjarup, 249.
— Anne, lærerinde, fru, Sønderho, 373.
— H. Nygaard, gdjr, Ringive, 535.
— Jeppe, gdjr, Varde, 418, 422, 466.
— J. L., gdjr, Aastrup, 127.
— K., overlærer, Jernved, 149.
— Mogens, skolebest, Vamdrup, 259.
— Ole, redningsbaadfører, Vejrs, 478.
— Søren, gdjr, Ho, 476, 480.
— Søren, gdjr, Ø Nykirke, 502.
— Th., lærer, Øse, 327.
— Th., red, Brande, 492.
— Thomas K., gdjr, Varde, 423.
Johannesen, J. J., førstelærer, Lønne, 455.
Johannessen, Arne, overlæge, Frederiksberg, 51.
Johannsen, M., kunstmaler, 259.
Johansen, Adrian, indremiss, Bramminge, 136.
— C., Terpling, 125.
— E., urmager, Bramminge, 138.
— H., gdjr, Gadbjerg, 543.
— J., kolportør, Filskov, 526.
— Joh., skrædder, Holsted, 162.
— Kathrine, frk. Billum, 430.
— Kirsten M., frk, Nr Nebel, 448.
— Klaus, gdjr, Brørup, 157.
— Kristiane, frk, Billum, 430.
— Mads, gdjr, Billum, 429f.
— N. C., skrædder, Holsted, 162.
— P., lærer, Give, 534.
— P., Sejrup, Tyregod, 538.
— R., lærer, Andst, 217.
— Suhr, gdjr, Gadbjerg, 543.
— Verner, husmd, Hovborg, 169.
John, P., indremiss, Vejen, 200, 494.
Johnsen, Aage G., overlærer, Vejen, 200.
— Anders, Janderup, 429.
— H. H., skoleinsp, Sdr Omme, 521.
— P., Grene, 276.
Juhl, frk, frimiss, Ølgod, 397.
— N., kbmd, Skanderup, 234.
— Rs. P., propr, Seest, 246.
Juhler, P. H., skoleinsp, Ølgod, 400, 403.
Junge, uddeler, Hjarup, 233.
Justesen, J. P., mejeribest, Brørup, 158.
Juul, Fr., indremiss, 118.
Juul Andersen, højskolelærer, Askov, 180, 183, 188.
Juul Nielsen, førstelærer, Gesten, 221.
Jæger, Asmus, lærer, Hunderup, 143.
— M. A., lærer, Tyregod, 516.
— N., borgmester, Esbjerg, 298.
Jørgensen, forstander, Holsted, 160.
— lærer, Skanderup, 234, 241.
— Møller, Holsted, 161.
— A., vognmand, Jerne, 323.
— A. D., historiker, 170.
— A. G., arkitekt, 163.
— And., kæmner, Oksbøl, 463, 466.
— Alfr., Sudanmiss, 369.
— Andr., gdjr, Brøndum, 352.
— Bjerrum, fabrik, Bramminge, 138.
— Bunde, amtsforv, Ribe, 113.
— C., lærer, Darum, 133.
— Carl, lærer, Tyregod, 508, 514f, 539.
— Chr., kroejer, Donslund, 285.
— Claus, lærer, Givskud, 498.
— Dahl, lærer, Bramminge, 138.
— F. C., førstelærer, Hejnsvig, 292.
— H. J., kbmd, Vamdrup, 260.
— J. C., lærer, Grimstrup, 334.
— Jens, gdjr, Gammelby, 535.
— Jeppe, Mosevraa, 473.
— Jes, gdjr, Aastrup, 123, 127.
— Johanne, fru, Aastrup, 127.
— Johs., gdjr, Grimstrup, 332.
— Jørgen, førstelærer, Nørup, 548.
— Jørgen, minister, Lejre, 180.
— Karen, fru, Aastrup, 127.
— Laus, arbmd, Fitting, 288.
— M., kbmd, Øse, 327.
— Marie H., fru, Mandø, 113.
— Marius, indremiss, Brørup, 158.
— M., Blangstrup, forstander, Esbjerg, 300.
— Møller, gdjr, Almstok, 554.
— N., møller, Gadbjerg, 543.
— N. J., Holsted, 162.
— Ove, snedker, Mandø, 113.
— Peder, Mosevraa, 476.
— P., gdjr, Aastrup, 127.
— P., gdjr, Hyllerup, 437.
— P., gdjr, Ravnholt, Gesten, 213.
— P., gdjr, Sønderhav, 25.
— P., indremiss, Nr Nebel, 448.
— P. J., rektor, Ribe, 73.
— R. Frandsen, indremiss, Vamdrup, 255.
— R. H., lærer, Tyregod, 515.
— Rs., gdjr, Aastrup, 124.
— Simon, friskolelærer, Gesten, 213.
— Steffen, gdjr, Kollemorten, 504.
— Søren, folketingsmdl, Uldum, 533, 540.

Kaae, Olga, miss, Indien, 191, 240.
Kaalhauge, H., borgmester, Ribe, 73, 78.
Kaas, Jørgen, lærer, Gredstedbro, 148f.
Kallestrup, N., Give, 540.
Kampp, Signe, miss, Santalistan, 192.
Kann Rasmussen, Aage, civiling, 114.
— — Friede, overlærer, 114.
— — V., civiling, 113f.
Kappelskov, lærer, Henne, 451, 455.
Karlsen, Mads, husmd, Grindsted, 266, 269f.
Karlskov, Kr., Ringive, 533.
Karlsmose, lærer, Blaahøj, 527.
Karstens, D., fru, Malt, 170.
Kasten, Fr., isenkræmmer, Vejen, 199.
Kastoft, N., boghandler, Varde, 416.
Kidde, K., lærer, Stilbjerg, 536.
Kierkegaard, Søren, forfatter, 88, 176, 186, 215, 242, 421, 489, 496, 532.
Kietz, læge, Varde, 356.
Kiholm, lærer, Lunde, 435, 437.
Kiilerich, N., propr, Brørup, 158.
Kirk, boghandler, Holsted, 162.
— Ole, gdjr, Stadil, 12.
— Palle, efterskoleforst, Skanderup, 240f.
Kirk Christiansen, G., fabrikant, Billund, 278.
— Ole, fabrikant, Billund, 278f.
Kirkegaard, Andr., gdjr, Vrenderup, 343.
— Marie, fru, Vrenderup, 341.
Kjeldsen, K., forst, Holsted, 160.
— Niels, soldat, Give, 537.
— P. H., herregaardsmiss, Esbjerg, 311.
— Thomas, gdjr, Ø Nykirke, 501ff, 538.
Kjellerup, kirkebetjent, Ribe, 82.
Kjelst, M. P., lærer, Varde, 415.
Kjems, Anna, fru, V Vedsted, 102.
— Olaf, efterskoleforst, V Vedsted, 102.
Kjergaard Jensen, forst, Jerne, 323.
Kjergaard, Marie, fru, S Omme, 521.
Kjær, Holger, højskolelærer, Askov, 180, 183.
— Morten, Hinnum, 266.
— P. Vad, indremiss, Vejen, 200.
— S., tømrer, Henne, 455.
Kjærbøl, Johs., minister, 304, 457.
Kjørbye, E. O., organist, Esbjerg, 310.
Klausen, E., gdjr, Filskov, 526.
Klemmensen, Kr., gdjr, Tyregod, 514.
Klint, Kaare, arkitekt, 424.
Klinting, O., ungdomsskoleforst, Skanderup, 241.
— Torben, lærer, Faaborg, 337, 344, 455.
Klintø, F., skoleinsp, Esbjerg, 301.
Klit, kbmd, Grimstrup, 330.
Kloppenborg Skrumsager, H. D., 170, 181, 201, 546.
Klougart, F. J., stadsgartner, Esbjerg, 301.
Knudsen, højskoleforst, Janderup, 428.
— indremiss, 524.
— A., overlærer, Bramminge, 138.
— A. E., skoleinsp, Ansager, 411.
— A. J., skoleinsp, Brande, 492, 494.
— Axel, skoleinsp, Esbjerg, 301.
— E., uddeler, V Vedsted, 102.
— G., gdjr, Holsted, 168.
— Hans, gdjr, Ansager, 406.
— H. C., gdjr, Agerbæk, 343.
— Jørgen, gdjr, Vorbasse, 288.
— K. A., gymnastikinsp, 442.
— Kaj, amtsraadsmedl, Skovlund, 410.
— Knud, gdjr, Forballum, 211.
— L., indremiss, 245, 269.
— Mads, gdjr, Enkelund, 514.
— Mads, gdjr, Sejrup, 503, 514.
— Mads, gdjr, Skovbølling, 127.
— Marie, fru, Debel, 341.
— Martin, gdjr, Ansager, 409.
— N. K., indremiss, Bække, 206.
— O. K., lærer, S Omme, 521.
Knuth, Henriette, komtesse, 229, 538.
Kobberø, gdjr, Nr Nebel, 448.
Koch, Hans, smed, Ansager, 406.
— Ulrikke, frk, Ribe, 86.
Kodal, Grete, fru, Esbjerg, 316.
Kofoed, A., indremiss, Esbjerg, 311.
— J. C., arkitekt, 292.
Kold, Jørg., lærer, Tistrup, 393.
— Kristen, lærer, 88, 177, 211, 489, 519.
Kolding, Kr., friskolelærer, Oksbøl, 466f.
Konradi, landbrugslærer, Ladelund, 203.
Konstantin-Hansen, Margr., fru, Askov, 192.
Korsgaard Kristensen, J., gdjr, Ølgod, 399.
Korsgaard Pedersen, J., indremiss, Ovtrup, 435.
Kragelund, T. T., forretningsfører, Esbjerg, 143.
Krarup, C. M., rektor, Ribe, 73.
Krarup-Hansen, Johanne, kgl kammersangerinde, 502.
Krebs, Axel, landsretssagf, Esbjerg, 300, 309, 313f.
— Lis, fru, Esbjerg, 313.
Kristensen, And. Kr., indremiss, Tistrup, 393.
— And., gdjr, Hejnsvig, 292.
— Evald Tang, folkemindesamler, 11, 265.
— Hans Jessen, Skovlund, 409.
— H. K., lærer, Lunde, 395, 433, 435, 445, 470.
— H. Møller, lærer, Vilslev, 143.
— J., lærer, Stenderup, 409, 411.

— J., lærer, Skovlund, 408f, 411.
— Jens, sømand, Holsted, 434.
— Jens, gdjr, Grene, 279.
— Jens, gdjr, Vesterhede, 292.
— J. T., lærer, Yderik, 383.
— Karl, J., gdjr, Hostrup, 358.
— Knud, statsminister, 180.
— Kr., gdjr, Blaahøj, 526.
— Kr., gdjr, Hejnsvig, 290, 292.
— Kr., gdjr, Uhre, 494.
— Kr., højskoleforst, Hoven, 12, 132, 520.
— Kr., lokalhistoriker, Faaborg, 335, 344.
— Kr., indremiss, S Omme, 411.
— Laust, gdjr, Tyregod, 514.
— L. Puggaard, Grene, 278.
— Magda, lærerinde, Skovlund, 408, 411.
— M. E., skomager, Filskov, 526.
— Marinus, gdjr, Sig, 383.
— Marius, dr. phil, Askov, 135, 154, 180, 182, 191, 203.
— Martin, gdjr, Omvraa, 526.
— N. H., skoleinsp, Filskov, 527.
— N. K., lærer, Tistrup, 393.
— Niels, sognefoged, Grene, 276, 279.
— Ole, gdjr, Skovlund, 406.
— Olga, missionær (DMS), 215.
— Sand, gdjr, Gesing, 352.
— Sofus, gdjr, Bramminge, 138.
— Søren, friskolelærer, Faaborg, 344.
— Tage, gdjr, Blaahøj, 526.
— Therkild, skrædder, Ovtrup, 434, 452.
— Thorkil, minister, 180.
— T. Puggaard (og hustru Astrid), Vandel, 554.
— Villads, manufakturhdlr, Faaborg, 343.
— (Borg), Kr., Grindsted, 266, 270.
Kristensen-Randers, højskoleforst, Ollerup, 520.
Kristiansen, Aage, gdjr, Grene, 278.
— A., Grene, 275.
— Anders A., husmd, Grindsted, 270.
— K. A., lærer, Lindknud, 169.
— Fr., husmd, Kvong, 442.
— K. M., gdjr, Grene, 278f.
— Kr. Thisgaard, gdjr (og hustru Kristine), Vester, 515.
— Peter, gdjr, Grene, 277f.
— Vagn, kordegn, Varde, 422f.
Kristoffersen, P., gdjr, Føvling, 165.
Krog, J., gdjr, Billum, 430.
Krogh, A., kordegn, Jerne, 323.
— Jens, gdjr, Strelluf, 400.
— Johanne, lærerinde, Ansager, 409.
— K. K., lærer, Holsted, 162.
Kromann, Anne, fru, Sønderho, 374.
— N. M., fabrikant, Esbjerg, 300, 363.
— P., skoleinsp, Esbjerg, 301.
Krukow, K. F., lærer, Aarre, 344,
— Niels, gdjr, Kvong, 443.
— Niels, gdjr, Ovtrup, 435.
Kruse, Bahne, Skovlund, 409.
— Ejner, Skovlund, 410.
— Georg, Skovlund, 409.
— Peter, Skovlund, 409.
Kruuse, Jens, dr phil, Askov, 30, 183.
Krüger, Hans, gdjr, Bevtoft, 160, 170, 443.
Krægpøth, gdjr, Henne, 448.
Kræmer, Kr., gdjr, Ansager, 405.
Kudahl, J. C., skoleinsp, Brande,
Kræn, H., lærer, Janderup, 429. 494.
Kure, Johs., indremiss, 252.
Kurtsen, Kr., Billum, 429.
Kvist, Ingvard, gdjr, Lejrskov, 210.
— J., lærer, Veerst, 205f.
— V., skibstømrer, Jerne, 323.
Kvist Jensen, O., gdjr, Gaarde, 393.
Kynde, L. O., søm miss, Esbjerg, 311.
Kyndrup, N. E., sem rektor, Ribe, 73.
Labri, »prof«, 281.
Ladefoged, lærer, Gaarde, 393.
Lambertsen, Fr., baadfører, Esbjerg, 301.
Lange, Niels, fabrikarb, Randbøl, 553.
— Thomas, forfatter, 469, 478.
— Thor, forfatter, 170.
Langgaard, Rued, organist, Ribe, 78.
Larsen, A., lægpræd, Gamborg, 248f.
— A. H., skoleinsp, Esbjerg, 301.
— A. Kjær, skoleinsp, Ribe, 73.
— Aksel, gdjr, Grimstrup, 331.
— Alfred, gdjr, Ansager, 410.
— C., kordegn, Ribe, 77f.
— E. M., førstelærer, Aastrup, 127.
— Fjordby, arkitekt, 333.
— Gordon, overlærer, Varde, 425.
— H. A., læge, Holsted, 160.
— H. C., sygehusinsp, Grindsted 267f, 271, 289, 292.
— Jens, gdjr, Hjarup, 249.
— J. P., indremiss, Randbøl, 553.
— Johanne, fru, Grimstrup, 331.
— Karl, forfatter, 265.
— K. H., lærer, Darum, 133.
— L., lærer, Vorbasse, 286, 288.
— L. J., indremiss, N Nebel, 448.
— M., indremiss, Ribe, 78.
— Marius, gdjr, Tjæreborg, 348.
— Mikkel, gdjr, Farup, 109.
— Nelly Buch, indremiss, Esbjerg, 311.
— N. P., lærer, Skanderup, 234.
— Otto Hess, skoleinsp, Jernved, 149.
— Peder, kaptajn, Henne, 453.
— S., skrædder, Holsted, 161.
Larsen Pedersen, J., skoleinsp, Gørding, 119.
Larsen-Skræppenborg, P., gdjr, Almind, 24, 89, 101, 123, 156, 160, 170, 177f, 185, 196, 201f, 205, 209, 211, 213, 218, 240, 243, 248f, 252, 276, 390f, 400, 419, 487, 518, 537, 546.
Lassen, hoteldir, Nordby, 368.
— Axel, red, 70.
— Frode, mejeribest, Uhre, 491.
— Jens, kroejer, Nymindegab, 454.
— Las, gdjr, Vejrup, 116f.
— Morten, daglejer, Darum, 131.
— T. Bundgaard, skoleinsp, Bra nde, 494.
— Vald., skoleinsp, Varde, 415.
Lau, H. H., skoleinsp, Seest, 246.
Laugesen, J. C., lærer, Darum, 133.
— Søren, Ansager, 409.
Laurberg, H. C., lærer, Jernved, 149.
Lauridsen, lærer, Aarre, 337.
— Aage, Øse, 327.
— Agnes, fru, Skødstrup, 466.
— Anton, gdjr, Skødstrup, 466.
— G. M., dir, U.S.A., 384.
— Hans Jokum, Vejen, 196.
— Horsbøl, gdjr, Ansager, 410.
— J. M., lokalhist, Vilslev, 143.
— Johs., nationalbankdir, 195, 197ff.
— Jørgen, gdjr, Øse, 327.
— Maren, fru, 198, 200.
— J. Vang, dir, Vejen, 195.
— Karl, gdjr, Skovlund, 410.
— Laur., gdjr, Aastrup, 127.
— Mikkel, murermester, Ribe, 73, 78.
— N., uddeler, Vandel, 554.
— O. Vang, dir, Vejen, 64, 154, 195, 199.
— P., murermester, Grimstrup, 331.
— Peder, gdjr, Vejen, 196.
— Petra, lærerinde (miss Syd-Arabien), 369.
— Poul, gdjr, Øse, 327.
— P. C., gdjr, Horsbøl, 266, 270.
— Søren, gdjr, Torstrup, 383.
— Tage, gdjr, Nollund, 271.
Lauritsen, C., smed, Seest, 243.
— F., lærer, Grimstrup, 332.
Lauritzen, D., konsul, Esbjerg, 298, 301, 370.
— J., konsul, Esbjerg, 298, 318.
Laursen, diakon, Brørup, 158.
— Hans, gdjr, Ø Nykirke, 504.
— Julius, gdjr, Ringive, 536.
— L., gdjr, Drantum, 494.
— N. K., lærer, Darum, 134.
Lausted, N., læge, N Nebel, 448.
Lawaetz, O., propr, 45.
Lede Jensen, fabrikant, Esbjerg, 298.
Leding, stationsforst, N Nebel, 448.
Legaard, C., gdjr, Henne, 452, 454.
Legarth, Joh., indremiss, Andst, 216.
Lehmann, Edv., prof, 135, 419, 539.
Lembcke, Edv., digter, 170.
Lenler, politifuldm, Ribe, 78.
Lerbeck Sørensen, lærer, Grindsted, 527.
Lervad, A., husflidsskoleforst, Askov, 173.
Levin-Hansen, S., apoteker, Grindsted, 263.
Lind, Johs., apoteker (Folding), 170.
— Nathalie, minister, 416.
Lindberg Nielsen, C., landsarkivar, 415.
Lindbæk, Jannik, historiker, 72, 104f.
— Peter B., gdjr, Farup, 108.
Lindegaard, M. P., gdjr, Grimstrup, 332.
— P. C., gdjr, Grimstrup, 332.
Linderberg, Fernando, skribent, 299.
Lindqvist, A., skoleleder, Esbjerg, 311.
Lindved, P., salgschauffør, Grindsted, 269.
Listov, rektor, Herlufsholm, 176.
Lodberg, Fr. Jensen, fiskeskipper, Esbjerg, 300.
— Jensen, P., indremiss, Esbjerg, 31, 118, 311f, 317.
Lohse, H. H., boghandler, Varde, 423.
— O., boghandler, Kbhvn, 257, 357f, 419, 421, 423.
Lorentsen, J. Ravn, lærer, Øse, 327.
Lorentzen, skomager, N Nebel, 448.
— Thomas, gdjr, Varde, 418, 422.
Ludvigsen, K., snedker, Jerne, 322.
Lund, gdjr, Laurup, 161.
— A., Dalgas, sparekassedir, Ribe, 78.
— Anker, maler, 98, 344, 393, 401, 449.
— Chr., gdjr, 356, 358.
— C. P., lærer (og hustru), Vorbasse, 288.
— Hans, gdjr, Ovtrup, 434.
— Hans, højskoleforst, Rødding, 18, 107f, 180, 182, 184, 188, 194, 421.
— Helge, gdjr, Hygum, 352.
— Jens, gdjr, Ø Nykirke, 502.
— N. P., gdjr, Ansager, 406.
— Peter, gdjr, Ø Nykirke, 502.
— S., skomager, Skanderup, 234.
Lundgaard, Hans, gdjr, Brørup, 159.
— L., lærer, Bække, 206.
Lundsgaard, G., førstelærer, N Nebel, 448.
Luplau, Marie, malerinde, 418.
Lykke, N. E., mejeribest, Henne, 454.
Lykke Thomsen, fabrikant, Brøndum, 352.
Lyndgaard, P., gdjr, Jernved, 147f.
Lyne, Jes, gdjr, Ovtrup, 434.
Lyngaa, lærer, Seem, 90.
— Mogens, lærer, Hovborg, 169.
Lyngbo, Fr., maler, 460.
Lyngbye, borgmester, Esbjerg, 298.
Lütken, Anna, organist, Ribe, 57, 78.
Lüttichau, H. H. von, stiftamtmand, Ribe, 73.
Læssøe, E., lærer, Holsted, 162.
— oberst, 441.
Løbner, F., lærer, Stenderup, 165.
Løffler, J. B., arkitekt, 401.
Løkkegaard, S., skoleinsp, Esbjerg, 301.

Lønborg-Jensen, H., arkitekt, 73, 91, 138f, 273, 289, 292, 344, 408, 412, 495.
Lønneth, S., c th, lærer, Lønne, 455.
Løvbjerg, Sv., bankbogholder, Give, 540.

Madsen, boghandler, Tarm, 28.
— skræddermester, Oksby, 476.
— A., indremiss, Filskov, 526.
— A. K., uddeler, Billum, 430.
— Carl, insp, Skovlund, 410.
— Chr., gdjr, Nebel, 288.
— Chr., gdjr, Vejen, 196.
— Chr. Hansen, Skjoldbjerg, 288.
— C. L., gdjr, Starup, 127.
— Erik, fabrikant, Bramminge, 139.
— Erna, lærerinde, Grene, 278.
— G., tømrer, Billum, 430.
— Herman, gdjr, Føvling, 165.
— Ingv., lærer, Gadbjerg, 543.
— Iver, sognefoged, Skærlund, 484.
— J., tømrer, Billum, 430.
— J. Chr. la Cour, højskoleforst, V Vedsted, 102.
— Jens, gdjr, Agerbæk, 343.
— Jens, gdjr, Løvlund, 278.
— Jesper, højskoleforst, Janderup, 428.
— J. K., proprietær, Vejen, 199.
— J. K., sognefoged, S Omme, 520.
— Johan, gdjr, Løvlund, 278.
— Johs., gdjr, Aastrup, 127.
— Johs., gdjr, Nebel, 284.
— J. Skov, lærer, Aastrup, 127.
— Jørgen, gdjr, Føvling, 165.
— Karen, frk, Starup, 127.
— K. B., kornet, Grindsted, 272.
— Kjærulff, lærer, Darum, 133.
— Kr., gdjr, Hodde, 391.
— Kruse, skoleleder, Lønne, 455.
— Kr., sognefoged, Læborg, 199.
— L., lærer, Give, 534.
— Martin, indremiss, Esbjerg, 311.
— Morten, gdjr, Vorbasse, 288.
— N. C., gdjr, Vesterlund, 515.
— Niels, Mejls, 419, 421.
— Niels, gdjr, Vonge, 504.
— Niels, vejmand, Seest, 246.
— P., Agerbæk, 343.
— P., politibetjent, Nykøbing M., 200.
— Peder, gdjr, Tjæreborg, 348.
— Peder, gdjr, Vemmelund, 537.
— Rebekka la Cour, fru, Vejen, 199.
— Søren, gdjr, Skjoldbjerg, 289.
— Søren, hedeplanter, Aastrup, 121.
— S., skræddermester, Oksbøl, 463.
— Sv. Aa., indremiss, Esbjerg, 310f.
— S. Bojsen, ldmd, Grindsted, 272.
— Th., lærer, Gelballe, 234.
— Thomas, gdjr, Givskud, 498.
— Viggo, frihedskæmper, Varde, 416.
Maegaard, P. C., sognefoged, Kvong, 442ff, 449.
Magdahl-Nielsen, arkitekt, 318, 455.
Mahler, P., gdjr, Jerne, 323.
Maigaard, A., gdjr, Skads, 323.
Malle, Jens, gdjr, Ovtrup, 435.
— Johs., miss, Ovtrup, 343, 419, 430, 434, 448, 452, 453, 459, 473, 476.
Malling, H., viceskoleinsp, oplæser, Varde, 415f.
Maltesen, L., højskoleforst, 276.
Mandøe, Niels, lærer, Mandø, 113.
Manich, J., overlærer, Bramminge, 138.
Mansfeld-Giese, J., advokat, Brande, 488.
Marbæk, H. P., Billum, 429.
Marke, W., kantor, lærer, Varde, 415, 420f.
Marcussen, smed, Oksbøl, 459.
Marienlund, E., uddeler, Ø Nykirke, 505.
Markskel, Ane, Oksbøl, 466.
Marstrand, Vilh., kunstmaler, 292.
Martinsen, N. M., gdjr, Henne, 455.
Mathiesen, fru, KFUK-spejderleder, Vorbasse, 288.
— Chr., gdjr, Ovtrup, 435.
— Laur., rentier, Guldager, 361.
— Sv. Aa., førstelærer, Tjæreborg, 347f.
Matthiassen, Johs., miss, N Nebel, 448.
Matthiesen, J. L., gdjr, Ø Nykirke, 502.
Meibom, Aksel, forst, Vesterlund, Tyregod, 516.
— Herdis, fru, Vesterlund, Tyregod, 516.
Meldgaard, S. M., husflidsskoleforst, Askov, 173, 178.
Mellergaard, L., miss, Grindsted, 270.
Meyer Benedictsen, Aage, forfatter, 539.
Michaelsen, A., landmd, Vejrup, 117.
Michelsen, M. H., gdjr, Filskov, 523.
Midtgaard, Kr., gdjr, Tyregod, 514, 539.
— Jens, sparekassedir, Tyregod, 514.
Mikkelsen, A., gdjr, Ølgod, 400.
— L., lærer, Langelund, 535.
— Chr., Grene, 276.
— Gerner, politiass, Varde, 416.
— Ivar, lærer, Ringive, 536.
— Jens, gdjr, Horne, 381.
— J., skoleinsp, Oksby, 480.
— L., gdjr, Holsted, 161.
— N. Bang, lærer, Oksby, 476, 479.
Moe, Fr., miss dr, 75ff, 92.
— J. O., apoteker, Nyk F, 92.
Moesgaard, Kr., lærer, kordegn, Nordby, 367, 370.
Mogensen, Kr., smed, Billund, 276f.
— Chr., gdjr, Bejsnap, 399.
— B., lærer, Blaahøj, 527.
— Sv., sem rektor, Ribe, 73.
— Osvald, lærer, Ringive, 536.
Moltesen, L., minister, 104f, 155, 180, 194.
— Klaus, gdjr, Brørup, 157.
— Søren, gdjr, Brørup, 157.
Moltesen-Hansen, murerm, Hostrup, 358.
Moltke, F. C., lensgreve, Bregentved, 167.
— Joachim, greve, 529.
— Huitfeldt, L. N., greve, 167.
Momsen, F., propr, Malt, 170.
Moos, P., gdjr, Vamdrup, 258.
Moresco, J., etatsraad, 281.
Mortensen, C., maaleraflæser, Varde, 423.
— Hans, indremiss, Ribe, 78.
— K., rektor, Ribe, 73.
— Luther, indremiss, Sædding, 311, 361.
— M., borgmester, Esbjerg, 298.
— Morten, regnskabsfører, Lindknud, 169.
— Niels, gdjr, Snorup, 393.
— Niels Hansen, lærer, Oksbøl, 459.
— P., gdjr, Veerst, 206.
— Rasm., lærer, Lindeballe, 537, 542f, 545.
— Thorv., gdjr, Ovtrup, 434.
Mose, Lars, gdjr, Aarre, 344.
Mosegaard Kristensen, Kr., lærer, Givskud, 498.
Mosgaard, P. H., lærer, Oksby, 476, 479.
Moth, Cl. Fr., lektor, Haderslev, 264.
Mouridsen, Laur., lærer, Velling, 439.
Moustgaard, A., grosserer, Filskov, 528.
— Jens, gdjr, Filskov, 525.
— K., indremiss, 317.
— Sv. Imm., Filskov, 528.
Muff Christensen, C., fiskeskipper, Esbjerg, 312.
Munck, Hans, indremiss, Esbjerg, 302, 304, 309, 311.
Munk, Anders, lærer, Ringe, 491.
— sognefoged, Jerne, 323.
— Harald, kunstmaler, 103.
Munk Poulsen, lærer, Hejnsvig, 291.
Murtfeldt, Ludv., journalist, Varde, 415.
— R. L., læge, Varde, 415.
Mygent, And., skoleinsp, Brande, 494.
Müller, A. C. C., lærer, Give, 534.
— dommer, Varde, 415.
Mynster, Else, fru, Brørup, 156.
— læge, Grindsted, 272.
Mærsk, friskolelærer, Kollemorten, 502, 505.
Møbjerg Hansen, gdjr, Blaahøj, 526.
Møller, Bertel, sogneraadsmd, Ansager, 409.
— Jens, gdjr, Ansager, 406f, 409.
— Martin, Ansager, 409.
Møller, lærer, Henne, 454.
— lærer, Vorbasse, 286.
— Axel, arkitekt, 316.
— B., lærer, Vamdrup, 255ff.
— Chr., Luth Missforening, 453.
— Chr. Hansen, plantningsforegangsmand, Give, 537.
— F., fabrikant, Esbjerg, 305.
— Hans, landinsp, Filsø, 450.
— J., gdjr, Skærlund, 494.
— Jens, dir., Esbjerg, 300.
— Kathrine, lærerinde, Næsbjerg, 332.
— Lorenz, gdjr, Jerne, 322.
— Niels, landstingsmd, Hodde, 390, 392.
— P., kunstmaler, 221, 279.
— P., lærer, Grønfeld, 400.
— P. Laursen, togfører, Esbjerg, 312.
— Poul Martin, digter, 244.
— Tage, mejeribest, Uhre, 494.
— Thorv., grosserer, Esbjerg, 306f, 313.
— Volf., gdjr, Agerbæk, 343.
Møller Christensen, plantør, Hejnsvig, 291f.
Møller Jensen, arkitekt, 176.
— J., lærer, Ullerup, 539f.
— L., møller, Løvlund, 266, 276ff, 285.
Møller Jørgensen, gdjr, Lille Almstok, 288.
Møller Lund, overretssagf, Kbhvn, 444.
Møllgaard, N. P., lærer, Lyne, 443.
Mønsted, G., førstelærer, Vamdrup, 258.
Mørch, kunstmaler, 273.

Nederby, J. P., gdjr, Skibelund, 174.
Neergaard, N., statsminister, 209.
Nicolajsen, lærer, Gadbjerg, 543.
Nielsen, vaskeriejer, Nr Nebel, 448.
— A., KFUM-sekr, Varde, 423.
— A., gdjr, Ovtrup, 434.
— A. C., gdjr, Guldager, 361.
— A. C., kordegn, Varde, 422.
— A. C. N., godsejer, Emdrupholm, 332.
— A. H., gdjr, Darum, 134.
— A. K., gdjr, Ringive, 535.
— Aksel, indremiss, Esbjerg, 307, 309, 311.
— Alfr., gdjr, Aastrup, 127.
— Alfr., miss (ØM), Askov, 183.
— Anders (Trædholm), gdjr, Brande, 493.
— Anders, højskoleforst, Askov, 173, 191f.
— Anders, murermester, Vonge, 502.
— Andreas, Askov, 185.
— Andr., gdjr, Vonge, 502.
— Arendt, overlærer, Give, 540.
— Arne, gdjr, Hodde, 392.
— Bertel, efterskoleforst, Bramminge, 138.
— Børge, skoleinsp, Brøndum, 352.
— Børge, sparekassedir, Grimstrup, 332f.
— C., gdjr, Henne, 455.
— C., lærer, Grimstrup, 332.
— Carl, gdjr, Sneum, 348.
— Carl, gdjr, Vamdrup, 258.
— Carl, komponist, 351, 455.
— Carl, sognefoged, Ansager, 409.
— Carl (og hustru Mathea), Nymindegab, 453.

— Chr., gdjr, Hodde, 392.
— Chr., sognefoged, Lydum, 448.
— Chr., tømmerhandler, Gørding, 116ff, 149.
— Ditlev, gdjr, Henne, 455.
— E., lærer, Tjæreborg, 348.
— E., murer, Ovtrup, 434.
— Edv., gdjr, Janderup, 428.
— Einer, insp., S Omme, 518, 529.
— Ejnar, gdjr, Vilslev, 144.
— Ejner, lærer, Skjoldborg, 288f.
— Elias, gdjr, Jernved, 147.
— Elias, skrædder, Jerne, 322.
— Ellen, missionær (Kina), 229.
— Elof, billedhugger, 372.
— Esra, hmd, Agerbæk, 344.
— Frands, sognefoged, Øse, 327.
— Frede, ungdomsskoleforst, Varde, 416.
— Frederik, Horsbøl, 266.
— Fr., lærer, Hodde, 392.
— Fr., lærer, Varde, 423.
— Fr., kbmd, Vejen, 200.
— Gregers, gdjr, Vorbasse, 285.
— Grønvald, højskoleforst, Vestbirk, 525.
— Hans (Grøndal), Askov, 184, 191.
— Hans, gdjr, Billum, 430.
— Hans, gdjr, Grimstrup, 331.
— Hans, tømmerhandler, Vamdrup, 255, 257.
— Hans Vulf, skrædder, Faaborg, 343.
— H. C., stiftamtmand, Ribe, 72, 85.
— H. K., gdjr, Skanderup, 234.
— H. P., gymnast, Esbjerg, 301.
— H. P., gartner, Varde, 421f.
— H. Wulff, førstelærer, Hejnsvig, 291f.
— Jac., bagermester, Skanderup, 234.
— J. C., husmd, Hejnsvig, 291.
— J. C., lærer, Føvling, 165.
— Jens, friskoleleder, Vejen, 199.
— Jens, tømmerhandler, Give, 540.
— Jens Fr., gdjr, Billund, 278.
— Jens Kr., møller, Løvlund, 277.
— Jeppe, indremiss, Ovtrup, 419.
— Jesper, indremiss, Sydvestjyll, 434.
— J. K., lærer, Grindsted, 264ff, 271.
— J. Kr., gdjr, Randbøl, 552.
— J. M., indremiss, Brande, 494.
— Johs., gdjr, Billum, 430.
— Johs., gdjr, Faaborg mølle, 344.
— Johs., gdjr, Filskov, 526.
— Johs., isenkræmmer, Gørding, 116, 118.
— Johs., radioforhdlr, Varde, 416.
— Johs. Bøje, lærer, Nørbølling, 174.
— J. P., forsikringsinsp, Varde, 421, 423.
— Julius, rektor, Ribe, 73.
— Jørgen, gdjr, Andst, 216.
— K., karetmager, Gredstedbro, 149.
— K., lærer, Fitting, 286.
— Karen M., skoleinsp, Esbjerg, 301.
— Kathrine, miss, Kina, 229.
— Kjeld, søndagsskolelærer, Billum, 429.
— Knud, kaptajn, Nordby, 370.
— Kr., forstander, Ladelund, 173.
— Kr., gdjr, Givskud, 498.
— Kr., gdjr, Jernved, 148.
— Kr., gdjr, Lyne, 443.
— Kr., gdjr, Vester, 514.
— Lars, forfatter, Brande, 494.
— Laust, Give, 540.
— L. C., borgmester, Ribe, 73.
— M., gartner, Aal, 463.
— Mads, apoteker, digter, 363.
— Mads, gdjr, Ansager, 408.
— Mads, kolportør, Faaborg, 343.
— Marinus, gdjr, Billum, 430.
— Marius, gdjr, Henne, 454.
— Mildred, miss (DMS), 215.
— Morten, gdjr, V Nykirke, 333.
— Morten (Kjær), gdjr, Grindsted, 270.
— N., indremiss, Brande, 494.
— N., indremiss, Give, 540.
— N., indremiss, Ølgod, 400.
— N., gdjr, Ringive, 535.
— N., vejmand, Randbøl, 553.
— N. A., lærer, Egebæk, 103.
— N. C., lærer, Janderup, 429.
— Nis, rejsebud, Askov, 184.
— Niels, lærer, Bastrup, 259.
— Niels, sognefoged, Nebel, 284, 287f.
— N. J., assistent hos statskonsulent, Askov, 191.
— N. J., tømrer, Give, 538.
— N. K., indremiss, Bramminge, 138.
— N. Kr., gdjr, Ringive, 536.
— N. M., gdjr, Hejnsvig, 292.
— N. M., lagerforv, Gørding, 118.
— N. P., gdjr, Ansager, 409f.
— N. P., gdjr, Janderup, 429.
— N. P., gdjr, Randbøl, 554.
— N. P., karetmager, Holsted, 162.
— N. P., lærer, Seest, 246.
— O. H. Hansen, Ovtrup, 434.
— Oluf, historiker, 332.
— Oluf, rektor, Esbjerg, 301.
— Orla, skoleinsp., Holsted, 162.
— Peter, Billum, 430.
— Peter, Ringive, 532.
— Peter, gdjr, Darum, 134.
— Peter, gdjr, Nebel, 288.
— Peter, sognefoged,Lindknud, 167.
— P. J., lærer, Darum, 129, 131, 133.
— P. L., kbmd, Vejen, 200, 233.
— Poul, sømandsmiss, 476.
— Rasmus, professor, 103, 110, 242.
— Signe, lærerinde, Gesten, 221.
— S. P., KFUM-sekr, Esbjerg, 311.
— Sv., gdjr, Darum, 134.
— Sv. Aage, gdjr, Nollund, 271.
— Søren, bogsælger, Grindsted, 271.
— Thomas, gdjr, Darum, 133.
— Thomas F., lærer, Hodde, 393.
— T. Hovgaard, efterskoleforst, Vedsted, 102.
— Tobias, gdjr, Aal, 458.
— Vagn, gdjr, Andst, 216.
— Vald., lærer, Brøndum, 351f.
— Zacharias, forfatter, 265.
Nielsen-Kock, borgmester, Esbjerg, 298.
Nikolajsen, Niels, kromedhj, Hovborg, 167.
— Peter, kromand, Hovborg, 167.
— Poul, kromand, Hovborg, 167.
Nissen, lærer, Dollerup, 241.
— Andr., direktør, Kbhvn, 76, 453f.
— Chr., gdjr, Henne, 453.
— Chr., murermester, Randbøl, 554.
— G., førstelærer, Gesten, 221.
— Hans, grosserer, Esbjerg, 300.
— H. P., kbmd, Ansager, 410.
— Jeppe, indremiss, 252.
— Johs., gdjr, Skanderup, 234.
— J. P., landmd, Randbøl, 553.
— Laur., gdjr, Skanderup, 234.
— M., savskærer, Holsted, 162.
— N. H., lærer, Sig, 383.
— Nis, landdagsmand, Nordborg, 181.
— Niss, proprietær, Vilslev, 143.
— Paula, fru, husholdningsskoleleder, Vejen, 200.
— P., kbmd, Ansager, 404.
Noe, Karen, bestyrerinde, Tistrup, 391.
Nordby-Nielsen, arkitekt, 333.
Nordentoft, Knud, læge, Varde, 415f.
Norlyk, gdjr, Tyregod, 514.
Norman, A., minister, 11.
Norrild, Sv., lektor, 397.
Norup Jensen, A., overlærer, Brande, 494.
Novrup, H. P. H., lærer, Alslev, 353, 357f.
— Johs., højskolelærer, Askov, 180, 183.
— Leo, lærer, Gesten, 221.
Nutzhorn, H., højskolelærer, Askov, 154, 156, 170, 176f, 181, 184f, 191f, 194, 219.
Nyerup, Rasm., professor, 171.
Nygaard, C. S., lærer, Lyne, 56, 443.
— P., lokalhistoriker, Jernved, 147.
Nymann, H. J., skoleinsp, Vamdrup, 259.
Nyrop, Mart., arkitekt, 463.
Næsted, læge, Grindsted, 272.
Nøhr, murer, Guldager, 361.
Nørgaard, And., gdjr, Seem, 90.
— Bang, lærer, Bramminge, 138.
— Fred., højskoleforst, Antvorskov, 177.
— Ivar, højskoleforst, Esbjerg, 299.
— Lauge, kolportør, Blaahøj, 526.
— M. G., lærer, Grimstrup, 332.
Nørholm, lærer Ansager, 404, 409, 411.
Nørlund, førstelærer, Skjoldbjerg, 288.
Nørregaard, A. M., lærer, Tyregod, 512, 515.
— Jens, højskoleforst, Testrup, 104, 150, 168, 176, 178, 502.
— K., Elkær, 278.
Nørrevang, lærer, Ø Nykirke, 502.
Nørskov Jensen, A. T., stationsforst, Oksbøl, 463.

Obbekjær, J. P., lærer, Andst, 217.
Obling, H., skoleinsp, Esbjerg, 301.
Okholm, K., amtsrevisor, V Vedsted, 102.
Oksbøl, cykelhandler, Vamdrup, 255.
Olander, Ad., gdjr, Ølgod, 399.
— J. M., indremiss, Adsbøl, 343, 397, 400, 419, 430, 448, 473.
— M., gdjr, Lindknud, 169.
Olesen, A. E., murermester, Bramminge, 138.
— A. K., lærer, Torstrup, 383.
— Anker, hotelejer, Grindsted, 270.
— Anna M., sygeplejerske, Grindsted, 269.
— Jak., landmand, Holsted, 162.
— Johs. P., lærer, Grene, 278.
— Jørgen, gdjr, Seem, 90.
— M. Nørgaard, lærer, Lunde, 434f.
— Morten, gdjr, Terpling, 117, 127.
Olivarius, arkitekt, 162.
Olrik, Axel, professor, 135, 182.
— Sofie, frk, Ølgod, 396.
Olsen, lærer, Oksby, 476.
— A. Horslund, lærer, Tyregod, 515f.
— indremiss, Ølgod, 400.
— Jens, skoleinsp, Varde, 415, 419, 478.
— Johs., lærer, Ho, 480.
— L. P., snedkermester, Vamdrup, 258.
— Niels, Janderup, 428.
Ostenfeld, Ib, overlæge, V Vedsted, 102.
Ottesen, N. P., gdjr, Ringive, 535.
Otto, Johs., sømandshjemsbest, Esbjerg, 311.
Ottosen, A., kordegn, Esbjerg, 310.
— Jørgen, lægprædikant, Saltum, 518.
— Olav R., billedskærer, Give, 541.
Overgaard, H., indremiss, Esbjerg, 311.
— J., forst, Ladelund, 173.
Ovesen, A., kromand, Grene, 279.
Ovtrup, Karl, Nymindegab, 454.
Oxholm, O., overkammerherre, 264.

Paaske, P. C., lærer, Aal, 463.
Pagaard, L., gdjr, Torstrup, 383.
Pagh, H., konsul, Esbjerg, 298.
Pallesen, Jens, gdjr, Farre, 503, 515, 538.
— Jens, gdjr, Grene, 276.
— Kirstine, miss, DMS, 215.
— Laura, fru, Farre, 538.
— Simon, gdjr, Mejls, 423.
Palludan, J. W., bankdir, Varde, 338, 414, 420.
— O., kbmd, Varde, 414, 424.
Paludan, H., arkitekt, 273.
Paludan-Müller, Frederik, digter, 38.
— Jens, 176.
Paulin, S., frk, Vamdrup, 255.
Paulsen, P., gdjr, Jernved, 148.

— S., benbrudslæge, Vamdrup, 258.
Pedersen, førstelærer, Hjerting, 361.
— lærer, Ho, 480.
— Agnes, Ringive, 532.
— And., fisker, Lønne, 454.
— And., højskolelærer, Brørup, 158.
— And., lærer, Gesten, 220.
— Anton Gorm, gdjr, Givskud, 497f.
— Arnold, gdjr, Lunde, 434.
— Bennet, gdjr, Janderup, 428.
— Bodil, fru, Holsted, 162.
— Chr., gdjr, Ho, 480.
— Chr., hotelejer, Varde, 415.
— C. J., borgmester, Ribe, 73.
— Daniel, højskoleforst, Esbjerg, 300.
— Einer, tømrermester, Oksby, 480.
— Ejnar, gdjr, Kvong, 443.
— Elise, fru, Nymindegab, 453.
— Ellen, lærerinde, Vamdrup, 258.
— Erik, billedskærer, 316.
— Georg, lærer, Uhre, 491, 494.
— H., gdjr, Vilslev, 144.
— H., kolportør, Vejen, 200, 233.
— Hanne Bejer, organist, Ribe, 78.
— Hans, detailhandler, Esbjerg, 305.
— Hans, gdjr, Vejrup, 116f.
— Hans, Grindsted, 262.
— Hans, gdjr, Oksby, 480.
— Hans, gdjr, Starup, 121, 127.
— H. J., gdjr, Lejrskov, 210.
— H. Jepsen, lokalhistoriker, Aarre, 344.
— H. L., kordegn, Esbjerg, 310.
— H. P., førstelærer, Nørup, 548.
— Ingemann, førstelærer, Malt, 174.
— Ingv., vejmand, Ansager, 410.
— Iver, gdjr, Esbjerg, 305.
— Jens, gdjr, Hejnsvig, 292.
— Jens, gdjr, Torstrup, 383.
— Jensine, fru, Skjoldbjerg, 288.
— (Fromsejer), Jes, gdjr, Vorbasse, 288.
— Johs., Ulkind, 535.
— John, husmd, Faaborg, 343.
— J. P., navigationsskoleforst, Nordby, 369f.
— J. R., lærer, Andst, 217.
— Jørgen, lærer, Ringive, 534.
— K., lærer, Ansager, 404, 409, 411.
— K. A., lærer, Farup, 109.
— Kr., gdjr, Hostrup, 358.
— Kr. Hansen, gdjr, Lindeballe, 543.
— L., gdjr, Henne, 455.
— Laur., gdjr, Ovnbøl, 383.
— L. H., eksportør, Esbjerg, 312.
— M., gdjr, Almstok, 554.
— Maren, Ho, 476.
— Marius, gdjr, Klink, 291.
— N. C., lærer, Ovtrup, 433.
— Niels, boghandler, Askov, 163.
— Niels, gdjr, Autrup, 343.
— Niels, gdjr, Faaborg, 342.
— Niels, højskolelærer, Brørup, 157.
— Niels, landbrugsskoleforst, Ladelund, 173.
— Niels, indremiss, Agerbæk, 343.
— N. O. M., lærer, Henne, 454f.
— N. P., skoleinsp, Give, 540.
— Ole, gdjr, Henne, 455.
— Ole, gdjr, Lønne, 453.
— Ole, gdjr, Ø Nykirke, 505.
— Oluf, minister, 11.
— P., gdjr, Lejrskov, 210.
— P., lærer, Hejnsvig, 292, 411.
— P., lærer, Langelund, 535.
— P. A., gdjr, Vejrs, 480.
— Peder, Aarre, 341.
— Peder, frihedskæmper, Varde, 416.
— Peder, gdjr, Farup, 109.
— Peder N., gdjr, Filskov, 526.
— P. Gyde, gdjr, Boldesager, 323.
— P. K., møller, Darum, 131.
— P. M., lærer, Lyne, 441.
— P. O., dir, Polytekn Læreanst, 384.
— Poul, overlærer, Jerne, 323f.
— P. St., gdjr, Hodde, 392.
— P. Storgaard, lokalhistoriker, Ølgod, 395.
— Rs., indremiss, Agerbæk, 343.
— Rs., lærer, Folding, 174.
— S. Bremer, gdjr, Almstok, 554.
— Stefan Viggo, kunstmaler, 327, 384, 541.
— Søren, Faaborg, 341.
— Verner, skoleinsp, Billund, 278.
Peisen, Kr., landpost, Nymindegab, 454.
Peters, arkitekt, 200.
Petersen, emissær, Christiansfeld, 257.
— lærer, Holsted, 162.
— lærer, Kokspang, 356.
— Aage, fabrikant, Brande, 492.
— Aage la Cour, forst, Skibelund, 173.
— A. B., skrædder, Brørup, 158.
— Aug., læge, Andst, 216.
— Bennet, gdjr, Lyne, 441f.
— C., lærer, Ansager, 408, 411.
— C. Hansen, gdjr, Nebel, 288.
— Eske, gas- og vandmester, Esbjerg, 318.
— Georg, fmd, IM, S Omme, 521.
— Gyde, billedhugger, 533.
— H. P., gdjr, Ø Nykirke, 502.
— Holger, gross, Kbhvn, (Lindknud), 167, 217.
— J. R., friskolelærer, Røj, 214.
— Karl, gdjr, Ø Nykirke, 502.
— Knud, forst, Skibelund, 170, 172, 190.
— Kr., lærer, Lyne, 441.
— Lauge, gdjr, Føvling, 165.
— Marie la Cour, fru, 191.
— Nis, forfatter, 259.
— Oluf, skoledir, Esbjerg, 301.
— P. Iversen, miss, Brørup, 158.
— Rich., gdjr, Vester, 515.
— Rud., kunstmaler, 207.
— S., lærer, Gesing, Brøndum, 352.
— Skat, gdjr, Kvong, 443.
— Thorvald, gdjr, V Vedsted, 102.
— Wm., lærer, Gilbjerg, 286, 288.
Petri, Philemon, Israelmiss, 421, 547.
Philipsen, Niels, førstelærer, Vamdrup, 258, 259.
— kbmd, Esbjerg, 297.
Pihl, Erik, IM miss, Agerbæk, 344.
Pilkjær, Andreas, gdjr, Vejen, 199.
— Niels, gdjr, Vejen, 199.
Pinborg, F., skoleinsp, Bramminge, 138.
Pinholt, plantør, Vejrs, 460, 476, 480.
Plagborg, N. K., IMmiss, Grindsted, 269f.
Plank, G., lærer, Give, 540.
Platy, J. Kr, emissær, 252.
Plaugborg, Niels, gdjr, Hodde, 391.
Plesner, Ulrik, arkitekt, 495.
Pontoppidan, Eleonora, overlærerinde, Vejen, 200.
Pors, Karen Høyer, fru, Vilslev, 142.
Porsild, M. P., magister, Grønland, 216.
Pottesen, Johanne, lærerinde, Tistrup, 393.
Poulsen, gartner, Holsted, 161, 162.
— gdjr, Moesgaard, Veerst, 206.
— fabrikant, Esbjerg, 298.
— Alfred, organist, Ribe, 78.
— A., lærer, Slebsager, 343.
— Augustinus, rektor, Hjørring, 75.
— Andreas, Mosevraa, Ho-Oksby, 473.
— Beckmann, elektriker, Vorbasse, 289.
— Chr., murerm, Hejnsvig, 291.
— Emilie, Holsted, 161.
— G., lærer, Jerne, 323.
— H., gdjr, Føvling, 165.
— Halvor, gross, miss, Esbjerg, 311, 323.
— Hans, plantningsmand, Ho, 469.
— Harald, førstelærer, Grimstrup, 332.
— Holger, historiker, Fanø, 363.
— J., gdjr, sognefoged, Aarre, 343.
— Jørgen, snedker, Hjortlund, 98.
— Kr., Ringive, 536.
— Mich., gdjr, Lindknud, 169.
— Nik., kromand, Hovborg, 167f.
— Ole, miss, Esbjerg, 307, 311, 434, 538.
— Peder, hedeopdyrker, Vittarp, 432.
— P. A., førstelærer, Stenderup, 409, 411.
— P. J., førstelærer, Hyllerslev, 429f.
— Rich., hmd, Lønne, 455.
Povelsen, J., lærer, Stenlille, 116.
Povlsen, Alfred, Ryslinge, 514.
Primdal, Kr., førstelærer, Jernved, 149.
Prytz, C. V., prof, 47.
Præstiin, C., sognefoged, Seem, 90.
Puggaard Kristensen, Th., ungdomsskoleforst, Vandel, 554.

Quesel, P., skoleleder, Nr Nebel, 448.

Raahauge, kaptajn, Esbjerg, 312.
Rahbek, Astrid, fru, Ringive, 536.
— H., gdjr, Ansager, 410.
— Kr., sognefoged, Ringive, 531.
Ramlou, Helga, miss, DMS, 215.
Ramskov Andersen, M., skoleinsp, Give, 540.
Randbæk, Anders, indremiss, Agerbæk, 343, 494, 526.
Randlev, lærer, Guldager, 361.
Randrup, Kr., miss, Ølgod, 400.
Rasch, V., indremiss, 306, 311.
Rask, Karen, Jernved, 148.
— Kr., gdjr, Hodde, 392.
Ravn, Jeppe, gdjr, Faaborg, 343.
Rasmussen, dir, Nordenskov, 327.
— skrædderm, Oksbøl, 463.
— Alfred, gdjr, Bække, 206.
— C., kordegn, Esbjerg, 310f.
— Chr., gdjr, Billund, 278.
— Fr., gdjr, Vesterhede, 291.
— Henning, borgmester, Esbjerg, 296, 298.
— Henry, kordegn, Esbjerg, 310.
— H., gdjr, Vrenderup, 343.
— Ingemann, lærer, Tistrup, 393.
— J., lærer, Ovtrup, 435, 437, 454f.
— J. W., lærer, Andst, 217.
— Jørgen, sløjdskoleforst, Askov, 173.
— L., diakon, Give, 540.
— Laust, folketingsmd, Grindsted, 206, 263, 272.
— Lindskov, K.F.U.M., Esbjerg, 311.
— Niels, hmd, 503f, 512, 514, 538f.
— N. H., gymn dir, Kbhvn, 256.
— Poul, lokalhist, Brørup, 155.
— Rs., propr, Højrupgaard, Lejrskov, 210.
— Rs., landstingmd, Ansager, 411.
— Rud, borgm, Varde, 416.
— Th., lærer, Hjortlund, 98.
Raunkjær, B., gdjr, Lyne, 443.
— Ane, fru, Lyne, 442.
— Chr. C., prof, Lyne, 442.
— Hans, Lyne, 442.
— Joh. C., gdjr, Lyne, 442.
— Kr., gdjr, Lyne, 442ff.
— Niels, gdjr, Lyne, 443.
Ravens, C. B., indremiss, 228.
Ravn, manufakturhdl, Vorbasse, 288.
— H., gdjr, Føvling, 165.
— Johs., gdjr, Føvling, 165.
— Kr., gdjr, Læborg, 197, 199.
Ravn Jensen, S., skoleinsp, Ovtrup, 435.
Ravnholdt, apoteker, Nr Nebel, 448.
Rechnagel, indremiss, Tarm, 448, 473.
Ree, Knud, redaktør, Esbjerg, 11, 298.
Reintoft, Rob., gross, Varde, 424.
Remmer, Lars, kolportør, Darum, 131.
Riber, H., murer, Alslev, 358.
— Kr., murer, kolportør, Alslev, 358, 430.
Riberholt, Erik, organist, Esbjerg, 310.
Richter, H., dommer, Holstebro, 203.
Riis, overlærer, Ribe, 86.

— Jac. A., 70, 72, 85f.
— Jac., miss, Ribe, 78.
Riisbjerg, N. Kr., miss, Gørding, 116f, 266.
Riisgaard, indremiss, 322.
Rikhof, dyrlæge, Hejnsvig, 290.
Ring, Oluf, komponist, 466.
Ringgaard, P., gdjr, Varde landsogn, 423.
Risbjerg Thomsen, lærer, Filskov, 523, 527.
Rohleder, Sv., kredslæge, Varde, 415.
Rode, N., lærer, Gadbjerg, 543.
Rolskov, lærer, Hinnum, 269.
Rolver, Th., arkitekt, 241.
Rosenberg, P. A., forfatter, 537, 539.
Rosendal, H., højskoleforst, Vinding, 505.
— Kr., bogtrykker, Esbjerg, 300, 302.
— kroejer, Give, 537.
Rosenkjær, Jens, højskolelærer, Askov, 180, 199.
Rosenlund, L. M., sagfører, Varde, 423.
Rosenqvist, V., organist, Esbjerg, 310.
Rosenstand, Erik, gdjr, V Vedsted, 102.
— Tage, propr, V Vedsted, 101f, 104.
— Thomas, forstander, Korinth, 101.
Rosenørn, E., godsejer, 416.
— Ingeborg, frk, Nørholm, 382, 384.
Rosenørn-Lehn, C. F. G., baron, Nørholm, 379.
Rosenørn-Teilmann, C. P. Th., kultusminister, Nørholm, 379, 384.
Rud, Bo, højskolelærer, Askov, 180, 183, 188.
— H., snedker, Boldesager, 323.
Rudbeck, H., kordegn, Ribe, 78f.
Rudkøbing, T., skoleinsp, Vejen, 200.
Rusgaard, C., sømandshjemsforst, Esbjerg, 306.
Rødebæk, M., lærer, Guldager, 361.
Rødgaard, And., kaptajn, Nordby, 369f.
Rølling, B., bestyrer, Esbjerg, 307.
Rønberg, C., cykelhandler, Ansager 409.
Rønnow, I., indremiss, Brande, 494.
Rørdam, Vald., digter, 181, 365.
Røst, Niels, Hodde, 392.

Sabroe, N. C., propr, Ø Nykirke, 502.
— P., politiker, 137, 203.
Salling, A., lærer, Seest, 246.
Salomonsen, E. J., skoleinsp, Ølgod, 400.
Saugmann, J., gdjr, Løvlund, 278.
Scavenius, kultusminister, 224.
Schelde, J., gdjr, Lejrskov, 210.
— P., gdjr, Lejrskov, 210.
Schiøler, A., lærer, Roust, 332.
Schjørring, E., arkitekt, Grindsted, 270.
— Kaj, repræsentant, Grindsted, 272.
Schlanbusch, politifuldm, Varde, 416.
Schlosser, Asbjørn, gdjr, Brørup, 158.
— Vilh. (og hustru Anne Marie), gdjr, Brørup, 158.
Schmidt, postbud, Varde, 421.
— propr, Ølgod, 397.
— Agnes, kunstmaler, 103.
— Aug. Fr., forfatter, 155, 220, 222, 264, 335.
— C., amtsstueass, Varde, 416.
— C. A., gdjr, Brørup, 158.
— Chr., gdjr, Varde, 415.
— F. List, kaptajn, Nordby, 370.
— H. Uhre, førstelærer, Kvong. 443.
— J., gartner, Holsted, 162.
— Kr., gdjr, Varde, 421ff.
— Mette, fru, Ringive, 535.
— Palle, seminarierektor, Esbjerg, 301.
— Peder, gdjr, Janderup, 428.
— Theodor, propr, Varde, 421.
Schou, Johs., kbmd, Vamdrup, 257ff.
— Laurids, fabrikant, Vamdrup, 258f.
— Nina, fru, Vamdrup, 259.
— P., gdjr, Givskud, 498.
Schram, P., kammersanger, 86.
Schroeder, Rolf, arkitekt, 159, 176, 192.
Schrøder, Charlotte, fru, Askov, 176, 191.
— Holger, civilingeniør, 187.
— Julie, frk, Askov, 184, 191.
— Ludvig, højskoleforst, Askov, 123, 147, 154, 170, 173, 176f, 186, 189ff, 194, 196, 201f, 209, 211, 214, 218, 356, 391f, 431.
Schøning, F., lærer, Vamdrup, 259.
Schønweller, G., professor, 91.
Schøtt, P. C., førstelærer, Næsbjerg, 327.
Sidelmann, lærer, Naur, 437.
Siegumfeldt, Johanne M. la Cour, frk, Askov, 182.
Sievert, W., højskoleforst, Janderup, 428, 437.
Sigurdsson, G. P., kaptajn, Esbjerg, 312.
Sillasen, kbmd, Nymindegab, 454.
Sillesen, kbmd, Oksbøl, 466.
— Maren, fru, Oksbøl, 465f.
Sillesthoved, Søren, Give, 540, 545.
Simmelsgaard, J., indremiss, Esbjerg, 312.
Simonsen, uddeler, Alslev, 358.
— And., gdjr, Gesten, 213.
— J. Bredmose, fiskehandler, Esbjerg, 320.
— Kr., gdjr, Billum, 429f.
— Laur., husmd, Lindknud, 168.
— S., propr, Skanderup, 222.
— Simon, gdjr, Billum, 430.
Simony, J. B., politimester, Varde, 415f.
Sindberg, P. H., førstelærer, Ølgod, 383, 397, 400.
Sivebæk, Jeppe, gdjr, Brande, 492.
Skelmose, Kaj, malermester, Esbjerg, 300.
Skjoldborg, Johan, forfatter, 332, 497.
Skjøde, Hans, gdjr, Veerst, 205f.
— Klaus, gdjr, Gesten, 219f.
— Peter, gdjr, Gesten, 220.
Skjødt, A., førstelærer, Jordrup, 210.
— J. M., skoleinsp, Lejrskov, 210.
Skousen, Mar., isenkræmmer, Gørding, 118.
— N., gdjr, Vamdrup, 252, 257.
— N. N., isenkræmmer, Vamdrup, 257.
Skov, Eskil, skrædder, Askov, 191.
— H. P., husmd, Aarre, 342.
— M., gdjr, Staarup, 119.
Skov Jensen, Jac., sognefoged, Skærlund, 494.
Skovbjerg, N. K. N., lærer, Lindknud, 169.
Skovgaard, B., gdjr, Ho, 480.
— H. G., kunstner, 192, 301.
— Joakim, kunstmaler, 113.
— J. Th., kunstmaler, 241, 401.
— Matthias, gdjr, Skanderup, 234.
— N. F., gdjr, Skanderup, 234.
— Niels, kunstner, 170, 516.
— Roland, arkitekt, 241.
Skovlund, B., lærer, Lejrskov, 210.
Skovmand, Helge, redaktør, 444.
Skovsted, I., stationsforst, Vamdrup, 258.
Skydsgaard, indremiss, 75, 284.
Skærbæk, lærer, Bramminge, 138.
— lærer, Brøndum, 352.
Skærlund, Aage, gdjr, Brande, 494.
Skøtt, Mar., grundbogssekr, Ribe, 78.
Slebsager, M. N., minister, 11, 199f.
Sloth, gdjr, N Nebel, 448.
Sloth-Christensen, C., boghandler, Varde, 424.
— Johs., boghandler, Varde, 424.
Slott-Møller, Agnes, kunstner, 176.
Sloustrup, P., gdjr, Vester, 516.
Smed, Niels, gdjr, Aal, 465.
— N. Christensen, lærer, Vandel, 554.
Smedegaard, E. S., lærer, Lyne, 443.
Smidt, A., møller, Vejrup, 117f.
— C. M., arkitekt, 273.
— H., indremiss, Esbjerg, 311.
Sneum, C., viceskoleinsp, Nordby, 370.
— N. F. S., lærer, Varde landsogn, 423.
Sommer, Mog., lægprædikant, 72.
— Otto V., kordegn, 265.
Spangsbjerg, Morten, hotelejer, Esbjerg, 297.
Staal, Jens, Holsted, 162.
Stage, R., indremiss, Sædding, 361.
Stald, Jørgen, smed. Ovtrup, 433f.
Stau, Cornelius, grosserer, Kbhvn, 414.
Staunberg, lærer, Donslund, 286.
Steen, N. S. H., efterskoleforst, V Vedsted, 102.
Steenstrup, Ingemann, ungdomsskoleforst, Vesterlund, 516.
— Jap., professor, 10.
— Kirsten, fru, Vesterlund, 516.
Steffens, Henrik, forfatter, 177, 329.
Steffensen, Poul, kunstmaler, 293, 431.
— Kr., gdjr, Ølgod, 400.
— P., gdjr, Ø Nykirke, 502, 504.
— Sv., overlærer, Vejen, 200.
Steiner, S., gdjr, Lindknud, 169.
Steinthal, frk, Kbhvn, 87.
— overretssagf, Kbhvn, 87.
Stemann, G. C. V. H., stiftamtmand, Ribe, 47, 73, 203.
Stenbæk, Kr., Askov, 191.
Stenderup, A., gdjr, Ølgod, 396.
Stensig, M. C., lærer, Vilslev, 143.
— N. F. M., lærer, Torstrup, 383.
Stidsen, P., indremiss, Ølgod, 400.
Stokholm, M., gdjr, Lindknud, 168.
Storgaard Pedersen, P., lokalhistoriker, 395.
Storm, A., gdjr, Veerst, 206.
Straarup, A., gdjr, Lindknud, 169.
Strandvig, V., borgmester, Varde, 416.
Strøm, fru, Vejen, 199.
Stubkjær, And., indremiss, 306, 406, 430, 434, 538.
— Hans, Billum, 429.
Sundbo, Arne, lokalhistoriker, 296, 321.
— J. P., redaktør, Esbjerg, 11, 298, 301.
Svendsen, J., gdjr, Ansager, 410.
— Nic., amtsskolekonsulent, 69.
Svendstrup, lærer, Hjortsvang, 504.
Svennesen, E. K., lærer, Skanderup, 241, 246.
Svenningsen, R. N. K., lærer, Langelund, 535f.
Søgaard, lærer, Skjoldbjerg, 289.
— Carl, lærer, Holsted, 162.
— Chr., lærer, Holsted, 160, 162.
Søholm, Kr., gdjr, Starup, 127.
Sønderby, Knud, forfatter, 300.
Søndergaard, murermester, Filskov, 526.
— A., husmd, Holsted, 162.
— A., lærer, N Nebel, 448.
— Chr., gdjr, S Omme, 521.
— Karen, frk., Grene, 276.
— Knud, indremiss, S Omme, 276f, 521.
— Kr., indremiss, S Omme, 521.
— Kr., sogneraadsfmd, Grene, 277.
— Mettinus, gdjr, Brande, 490, 494.
— Ole, kunstmaler, 316, 324.
— Vald., murermester, Blaahøj, 526.
Søndergaard Hansen, N., skoleinsp, Grindsted, 272.
— Jensen, frk, Ansager, 410.
Sørensen, lærer, Givskud, 498.
— sagfører, Seest, 244.
— A., dyrlæge, Holsted, 160.
— Alfr., overlærer, Vejen, 200.
— And., lærer, N Nebel, 448.
— Andr., gdjr, Darum, 134.
— Andr., red, Fanø, 364.
— Anton, teglværksarb, Ølgod, 398.
— Anton, gdjr, Givskud, 498.

— Anton, kæmner, Henne, 455.
— B., snedker, Ansager, 410.
— Bejer, gdjr, Malt, 172, 175.
— Bent, forst, Ladelund, 173.
— C., fabrikant, Gørding, 116.
— Carl, snedkermester, Vamdrup, 258.
— Claus, dir, Esbjerg, 300.
— C. N., lærer, Mosevraa, 476.
— Dahl, sømandshjemsbest, Esbjerg, 311.
— Daniel, gdjr, Oksbøl, 467.
— Ejler, gdjr, Brørup, 158.
— Eskild, Faaborg, 342.
— G. C., lærer, Tyregod, 515.
— Gustav, gdjr, Foldingbro, 172.
— H., bager, Skovlund, 410.
— H., friskolelærer, Oksbøl, 466.
— Hans, gdjr, Givskud, 498.
— Hans, gdjr, Ø Nykirke, 502.
— Helene, forstanderinde, Vejen, 200.
— Henrik, gdjr, Jernved, 149.
— H. J., kommunebud, Nordby, 370.
— H. P., lærer, Gesten, 220.
— H. V., førstelærer, Hejnsvig, 292.
— J. C., skovrider, Høllund, 167, 285.
— Jens, kbmd, Ringive, 535.
— Jensenius, gdjr, Borre, 466f.
— J. M., gdjr, Ulfborg, 437.
— J. K., kromand, Hovborg, 167f.
— Johanne, fru, Bække, 207.
— Johs., gdjr, Hodde, 392.
— Johs. A., landssekr, 234, 238.
— K., organist, Esbjerg, 310.
— Knud, sogneraadsfmd, Vejrup, 119.
— Kr., Faaborg, 342.
— Kr., lærer, Ø Nykirke, 505.
— M., malermester, Nordby, 369.
— fru, malermester, Nordby, 369.
— Marie, forfatterinde, Skovlund, 411.
— Marius, gdjr, Darum, 134.
— Marius, gdjr, S Starup, 127.
— Marius, seminarielærer, Jelling, 497.
— Metum, gdjr, Billum, 430.
— M. K., overportør, Vejen, 199.
— P. Hansen, indremiss, 210, 343.
— R. F., gdjr, Ulkind, 536.
— S., overlærer, S Omme, 521.
— S., mejeribest, Almstok, 554.
— S. H., skoleinsp, Grindsted, 271.
— Sig., gdjr, Janderup, 430.
— Simon, boelsmd, Farup, 108.
— S. K., lærer, Tistrup, 393.
— S. Madsen, gdjr, Vorbasse, 292.
— S. Th., førstelærer, Lindknud, 168.
— Søren, Troldholm, 466.
— Søren, gdjr, N Nebel, 416, 447f.
— Søren J., gdjr, Filskov, 526.
— Søren Lindberg, gdjr, Vrenderup, 344.
— Søren Starup, gdjr, Donslund, 291.
— Th., indremiss, Bække, 206.
— Thomas, gdjr, Tyregod, 489, 514f.
— Vald., gdjr, Vrenderup, 344.
— Viggo, gdjr, Løvlund, 278.
— Vilh., lærer, Skovlund, 411.

Tagmose, A., indremiss, Ribe, 78.
Tandskov, karetmager, Holsted, 162.
Tarp, førstelærer, Vraa, 210.
Teglgaard, P., gdjr, Givskud, 498.
Teglgaard Hansen, A., lærer, Slebsager, 343.
Teilmann, Th. de, propr, Varde, 421.
Tengnagel Jørgensen, B., lektor, Esbjerg, 301.
Terkelsen, J. M., sognefoged, Tjæreborg, 348.
— T. M., redaktør, 348.
Terkildsen, S., sognefoged, Sig, 383.
Termansen, Niels, kromand, Aal, 465.
— N. J., gdjr, Læborg, 147, 154, 156, 160, 170, 182, 196ff, 297, 305, 391, 518, 520.
Terp, C., gdjr, Vorbasse, 288.
Thaarup, P., klitdirektør, 480.
Therkelsen, K., gdjr, Givskud, 498.
Therkildsen, Kr., Vrøgum, 429.
Thing, H. P., gdjr, Henne, 454.
Thomasen, Aage, sømandshjemsleder, Esbjerg, 311.
Thomsen, lærer, Klinting, 454.
— lærer, Trælund, 527.
—fru, lærer, Hovborg, 169.
— mejerist, Oksby, 480.
— A., gdjr, Donslund, 291f.
— Aksel, sogneraadsfmd, Lindknud, 169.
— A. K. Sibrand, lærer, Hodde, 393.
— Andr., Ringive, 535.
— Carl, væver, Ribe, 77.
— Chr., Vejrs, 423.
— Erik, fabrikarb, Randbøl, 553.
— Fr., højskoleforst, Børkop, 125, 256.
— Gregers P., lærer, Sønderho, 374.
— H. Rask, skoleinsp, Nordby, 370.
— J. Chr., lærer, Grene, 278.
— K., skoleleder, Vamdrup, 259.
— K. L., gdjr, Vesterhede, 291.
— Knud, arkitekt, 320.
— Kr. M., gdjr, Brande, 490, 492.
— M., lærer, Vorbasse, 288.
— Mads, kirkebetjent, Skjoldbjerg, 289.
— Martin, gdjr, Give, 539.
— Martin, gdjr, Læborg, 201.
— M. K., smedemester, Ansager, 410.
— M. Risbjerg, lærer, Lyne, 443.
— N., lærer, Aarre, 343.
— Niels, gdjr, Hjarup, 240, 248.
— P. L., gdjr, Stenderup, 410.
— Risbjerg, lærer, Filskov, 523, 527.
— Søren, gdjr, Veerst, 206.
— Th., dir, Nørup, 549.
— Th., gdjr, Andst, 216, 241.
— T. K., lærer, Vandel, 554.
— Tranberg, sognefoged, Hodde, 392.
— Vald., gdjr, Skanderup, 234.
— Walther, gdjr, Vorbasse, 288.
Thomsen-Petersen, P., sogneraadsfmd, Grimstrup, 332.
Thorsen, Jens, Kvong, 442.
— P. K., sprogforsker, 182, 416.
Thorup, dommer, Kbhvn, 257.
— N. V., kordegn, Esbjerg, 310.
— P. N., rektor, Ribe, 73.
Thorup Rasmussen, snedker, Jerne, 323.
Thorvaldsen, Bertel, billedhugger, 95, 163, 241.
Thuesen, Hans, lærer, Alslev, 358.
— Jesper, gdjr, Billum, 430.
— Kr., gdjr, Brøndum, 352.
— Mads, Vamdrup, 234, 252, 257.
— P., gdjr, Kokspang, 358.
Thuesen Nielsen, N., indremiss, Vejen, 196, 199.
Thuesen Sørensen, S., gdjr, Vesterhede, 291.
Thygesen, propr, Seest, 244.
— C., gdjr, Brørup, 158.
— C., sømandshjemsbest, Esbjerg, 311.
— Laur., fiskeskipper, Esbjerg, 300.
Thygeson, Th. de, klitinsp, 450.
Thyregod, C. A., forfatter, 404, 515.
Thyssen, A., skolebest, Nordby, 368, 370.
— P. Schjørring, landsretssagfører, 397.
Thøgersen, J., fabrikant, Sønderho, 374.
— Niels, sogneraadsformand, Lindknud, 168.
— P., lærer, Sønderho, 374.
Tietgen, C. F., bankdirektør, 177, 297.
Tind-Christensen, J., forstander, Ribe, 74.
Tirsgaard, uddeler, Skjoldbjerg, 288.
— Marinus, sogneraadsfmd, Tyregod, 514.
Tjellesen, P. B., gdjr, Grimstrup, 332.
Tobiassen, A., gdjr, Janderup, 429.
— Karen, fru, Borre, 466.
— Poul, gdjr, Billumvad, 467.
— Tobias, gdjr, Borre, 466.
Toft, F. C., sagfører, Varde, 420.
Toftdal, lærer, Ringive, 536.
Tofterup, B., skoleinsp, Gørding, 119.
Toftrup, J., gdjr, V Starup, 127.
Tolstrup, S. A., indremiss, Bramminge, 138.
Topholm, N., indremiss, Bramminge, 138.
Tranberg, A., godsejer, Henne, 450.
Trier, Ernst, højskoleforst, Vallekilde, 150, 176, 182, 391, 446.
— Ernst, maler, 210.
— Troels, maler, 174, 344.
Troelsen, Helge, friskolelærer, Give, 540.
— Inger, frk, Give, 540.
Tromborg, Søren, Farre, 538.
Trommer, Aage, adjunkt, Esbjerg, 303.
Truelsen, Varde, 421.
Trædemark, N., gdjr, Filskov, 525.
Trædholm, And. N., gdjr, Brande, 493.
Trøglborg, Ane, »klog kone«, Ringive, 536, 544.
Tuxen, L., professor, maler, 62.
Tygesen, skoleinsp, Vorbasse, 288.
Tørning, fru læge, Vorbasse, 288.

Uhd, N. H., sparekassedir, Ølgod, 395, 401.
Uhre, Aage, gdjr, Kvong, 443.
— Hans, gdjr, Tistrup, 391f.
— Th., førstelærer, Billum, 430.
— Th., gdjr, Glibstrup, 443.
Uhre Pedersen, møller, S Omme, 521.
Uldall, F., arkitekt, 482.
Underlin, B., lærer, Blaahøj, 527.
Urup-Jensen, J., kunstmaler, 320, 449.
Uth, P., gdjr, Lindeballe, 543.
Utoft, Kr., Ringive, 535.
— N., Lindet, 515.

Waaben, førstelærer, Nørup, 548.
Vad, J. P., lærer, Lund, 409, 411.
— Mikkel, gdjr, Ansager, 408.
Valeur, Tang, fru, Nr Vosborg, 28.
Vammen Jensen, friskolelærer, Aal, 467.
Vang, C., gdjr, Brørup, 158.
— Kr., gdjr, Nørbølling, 172.
Warming, Eugen, professor, 86, 112.
Wedel-Heinen, byfoged, Varde, 415.
Vedsted-Hansen, G., ungdomsskoleforst, Ølgod, 399.
Veirup, Knud, højskoleforst, Brande, 494.
Veis, A., maler, Ansager, 410.
Weiss, Anna, fru, Sønderho, 374.
Vejrup, P., gdjr, Gesten, 205, 213.
Weltzer, Johs., forfatter, 180.
Wemmelund, Alfr., gdjr, Give, 497, 540.
— Ansgar, gdjr, Give, 539f.
— Karen, fru, Give, 538.
— Kirstine, miss, Kina, 539.
— Mads, gdjr, Give, 538f.
— M. P., herregaardsmiss, Høng, 539.
— Søren, gdjr, Give, 538.
Werborg, S. A., skoleinsp, Esbjerg, 301.
Vesterager, Anton, lærer, Vorgod, 453.
Vesterdal, skolebest, 442.
Vestergaard, Fr., gdjr, Seem, 90.
— V., rektor, Ribe, 73.
Westergaard, Har., professor, 39, 298.
— H., red, Bramminge, 138.
— Viggo, vandbygningsdir, Esbjerg, 298.
Vesterlund, E., organist, Ribe, 78.
Vestkjær, Morten, gdjr, Ølgod, 401.
Westring, Inger, frk, Nordby, 459ff.
Wielandt, H. N. P., læge, Ribe, 74.
Vig Jensen, Ingrid, overbibliotekar, Esbjerg, 301.

Vig Petersen, S., kunstmaler, 109.
Wiinholt, arkitekt, 169, 495.
Villadsen, S., gdjr, S Farup, 102.
Villemoes, J., konsul, Esbjerg, 298.
Willemoes, C., red, Ribe, 74, 82.
Villesen, Villads, Vejrs, 476.
Willumsen, Aage, rektor, Ribe, 73.
Wimmelmann, J. C., kæmner, Gørding, 118.
— frk, lærerinde, Gørding, 116.
Vind, Andr., gdjr, Obbekær, 95.
— Rasm., højskoleforst, Esbjerg, 299.
Vindbjerg, Niels, Ringive, 535.
Windfeld, Anna, fru, Oksbøl, 466.
Windfeld-Hansen, C. M., konsul, 109.
Vingborg, J., gdjr, Vesterhede, 291.
Winstrup, arkitekt, 95, 527f.
Vinten, lærer, Lønne, 454f.
Winther, F., lærer, Ringive, 536.
Vinther Jensen, J., husmd, Ansager, 410.
Vistisen, højskoleforst, Janderup, 428.
— Jak., lærer, Tistrup, 393.
Vittarp, Bertel, gdjr, Lunde, 435.
Viveke, Holger, politiker, 304.
Wivel, Ole, højskolelærer, Askov, 180, 183.
Voigt, Nanna, fru, Varde, 421.
Voldsgaard, førstelærer, Brørup, 158.
Vonsild, L., husmd, Jernved, 147.
Voss, mejeribest, Føvling, 165.
Wulff Nielsen, H., førstelærer, Hejnsvig, 291f.
Vynne, P., sløjdskoleforst, Askov, 173.
Værge, K. V., lærer, Tyregod, 516.
Væver, Jens, Esbjerg, 301.

Øhle, Th. Jensen, lærer, Vejrs, 480.
Øhlenschlæger, J. C. B., arkitekt, 333.
— Kaj, arkitekt, 333.
— P., gdjr, Vesterhede, 291.
— Th., grosserer, Grindsted, 270.
Øllgaard, A., manufakturhandler, Bramminge, 138.
— H., overlærer, Ølgod, 395, 400, 402.
— Karen K., fru, Skads, 323.
— N. E., rektor, Ribe, 73, 77.
— Olav, gdjr, Jernved, 148f.
Ørsted, H. C., professor, 85, 441.
Østergaard, A., gdjr, Janderup, 430.
— A. J., gdjr, Hjarup, 248.
— E., gdjr, Filskov, 525.
— H. P., gdjr, Stenderup, 410.
— J., frihedskæmper, Varde, 416.
— J., gdjr, Tistrup, 393.
— J. C., gdjr, Langelund, 535.
— J. P., skrædder, Skanderup, 234.
— N. C., gdjr, Filskov, 525.
— Th., indremiss, Ølgod, 400, 423.
Østergaard Christensen, gdjr, Jerne, 323.

Personalhistoriske, sognehistoriske og statistiske bidrag

til

EN DANSK PRÆSTE OG SOGNEHISTORIE

(Kirkelig geografi)

1849–1949 (1968)

Samlet og udgivet af

PAUL NEDERGAARD

Sognepræst

IX A

(1. halvbind)

RIBE STIFT

KØBENHAVN 1968

INDHOLDSFORTEGNELSE

Stiftsoversigt

Natur, kulturoversigt, borge, kirker 9
Af stiftets historie 18
Konventer, præsteslægter 27
Biskopper 32

Sognebeskrivelser

Ribe Amt

Ribe-Gørding herreders provsti 66
Malt-Andst-Slaugs herreders provsti 152
Skads herreds provsti 294
Øster-Vester Horne herreders provsti 376

Vejle Amt

Nørvang-Tørrild herreders provsti 486

FORKORTELSER

BDG: Barfods Danske Gejstlighed 1850 f.
Beck. Alt: Francis Beckett: Altertavler i den senere middelalder 1875.
CB I: N. Clausen-Bagge: Grundtv banebrydere 1941 f.
CB II: N. Clausen-Bagge: Grundtv hjem 1945 f.
CB III: N. Clausen-Bagge: Grundtv lægm ordførere 1941.
CP: Carsten Petersen: Slesvigske præster 1938.
DBL: Dansk biografisk leksikon I–XXVII 1933 f.
DH: August Schmidt: Danske helligkilder 1926.
DKT: Dansk Kirketidende.
DnA: IM's almanak »Det nye år« 1907 f.
DS: Danske studier 1904 f.
Dsk Atlas: Erik Pontoppidan: Den dsk atlas.
E: Erslevs forfatterleksikon 1843 f.
E I: Elvius' præstehistorie 1884.
E II: Elvius' præstehistorie 1911.
Elle J: Elle Jensen: Pietismen i Jylland 1944.
Festskr: Ribe bispesæde 948–1948.
FRA: Fra Ribe amt.
Frost: P. N. Frost: Optegnelser om Ribe 1842.
G: C. Giessing: Jubellærere 1779–86.
Gl gr hj: H. P. B. Barfod: Minder fra gamle grundtvigske hjem 1922 f.
Gr hj: H. Begtrup: Grundtvigske hjem i 19. århundrede 1929 f.
Hertz: M. Hertz: Efterretninger om gejstl embeder.
H-F: Hauch-Fausbøll's præstehistorie I–II 1911.
Hist Tidsskr: Historisk Tidsskrift 1840 f.
Hj o Tr: E. Steenvinkel: Hjemliv og trosliv 1932 f.
IM hist: L. Blauenfeldt: IM's historie 1912:
Hof fund: Hofmans fundatser 1755–60.
Højskbl: Højskolebladet.
IM tid: Indre Missions tidende.
J Br: J. Brodersen: Fra gamle dage.
J. Helms D T: J. Helms: Danske Tufstenskirker 1894.
Jy saml: Samlinger til jysk hist og topografi 1866 f.
KH: P. Nedergaard: Kirkelig Haandbog 1923 f.
Khst saml: Kirkehistoriske samlinger.
KLfN: Kirkeleksikon for Norden 1900 f.
Lkm: De lakmannske samlinger.
L. Koch: L. Koch: Fra grundtvigianismens og rationalismens tid 1898.
LPB: Lengnicks personalhist bidrag til Danmarks og Norges gejstlige historie.
Mack D: M. Mackeprang: Danmarks middelalderlige døbefonte 1941.
Mack JG: M. Mackeprang: Jyske granitportaler 1948.
Mack L: M. Mackeprang: Vore landsbykirker 1944.
Magn P: Magnus Petersen: Kalkmalerier 1895.
Mbl: Menighedsbladet (Dsk Kirketid).
MS: Ministeriets samlinger.
N: R. Nyerup: Alm Litteraturleksikon 1818–20.
Nat arb: Fra Nationalmuseets arbejdsmark 1928 f.
Nørl-Lind: Danmarks romanske kalkmalerier 1944.
Pont ann: E. Pontoppidan: Annales ecclesiae danicae 1741–47.
Prf bl: Præsteforeningens blad.
Prf h: P. Nedergaard: Præsteforeningens historie 1946.
Prh saml: Præstehistoriske samlinger 1930 f.
PT: Personalhistorisk tidsskrift 1880 f.
Sl: Salmonsens konversationsleksikon 1925 f.
S nkr: Semlers nekrologer.
Stamtavler: P. Nedergaard: 100 danske præsteslægter 1954.
T: Treschows jubellærere.
Trap: Trap's Danmark 1956 f.
Uldall: F. Uldall: Danmarks middelalderlige kirkeklokker 1906.
Vis: Visitatsbog.
W: Wiberg's præstehistorie I–III, 1870 f.

Iøvrigt er de hyppigst forekommende forkortelser følgende:

a = ansat
A = Amt
Adj = Adjunkt
Adv = Adventister
Afh = Afhandling
Alt = Altergæster
Arb = Arbejde (re)
BM = Bestyrelsesmedlem
Bef = Befolkning
c = candidat
† = død
DdU = De danske ungdomsforeninger
Dk = Domkirke
DKU = Dansk kirke i Udlandet
DMS = Dansk Missionsselskab
egr = egregie (udmærkelse)
ev = evangelisk
Ev Lt Mf = Evangelisk luthersk Missionsforening
* = født
F = Forening
Fh = Forsamlingshus
fmd = formand
fris = frisindet
~ = gift med
Gd = gaard
gl = gammel
gn = gennem
Gr = grundtvigsk
h = haud illaudabilis (2. karakt)
ha = Hektar
h c = honoris causa (æres-)
Hg = Herregaard
Hjpr = Hjælpepræst
I M = Indre Mission
kap pp = kapellan pro persona
kat = Kateket
K C = Kirkeligt Centrum
Kkg = Kirkegang
kkp = kaldskapellan
kl = Klasse
K S = Kirkeligt Samfund
l = laudabilis (1. karakter)
Lt Mf = Luthersk Missionsforening
Mh = Missionshus
Mgh = Menighed
Mgh h = Menighedshus
n c = non contemnendus (3. karakter)
ord kat = ordineret kateket
Prgd = Præstegaard
pkp = personel kapellan
prstv = præsteviet
rkp = residerende kapellan
s = side
Sbl = Sognebaandsløser
Sct = Sanct
Sd = Siddepladser
Sdsk = Søndagsskole
Sk = Skole
Smf = Samfund
sp = sognepræst
t = til
Td l = Tønde land
u = udnævnt
Y M = Ydre Mission

Ved teol eksamenskarakterer (efter 1942) er tilføjet pointsantal efter hovedkarakteren.

For ordensdekorationer anvendes de sædvanlige forkortelser.

Gymnasier og latinskolers navne er forkortet, saa det antagelig let forstaas, f eks: Mtrp = Metropolitanskolen, Ø Brgd = Østre Borgerdydskole, Hrlf = Herlufsholm.

TRYKFEJLSLISTE

s 27, sp 2, lin 7 f n: Sta- læs Hus-
s 43, sp 2, lin 34 f n: 1822 læs 1922
s 113, sp 1, lin 25 f n: Ejnar læs Edvard
s 170, sp 1, lin 17 f o: Bregnerup læs Bregninge
s 205, sp 2, lin 20 f n: Vejret læs Vejrup
s 210, sp 1, lin 28 f o: Holm læs Skov
s 353, sp 1, lin 17 f o: Øslev læs Øsløs
s 476, sp 1, lin 15 f n: VIII læs VII
s 478, sp 1, lin 12 f n: flyttes op ml lin 16 og 17 f n
s 490, sp 2, lin 33 f n: 17 læs 07
s 496, sp 2, lin 30 f n: 20 læs 29
s 506. Efter nr 23 indføjes som nr 24:
26. marts 02–24. juli 09 (hjpr Brorstrup-R
28. juni 98): **Georg Thaning,** fl t Hobro, se der.

Alfabetisk fortegnelse over de i dette bind omtalte pastorater

Aal (Børsmose) 456
Aal valgmenighed 464
Aastrup-Vester Starup 120
Alslev-Hostrup 353
Andst 214
Ansager (Stenderup-Skovlund) 404
Askov valgmenighed 190

Blaahøj-Filskov 522
Bramminge 137
Brande (Uhre-Skovlund) 488
Brøndum-Vester Nebel 350
Brørup 155

Darum 129

Esbjerg købstad 295
Esbjerg Vor Frelser sogn 316
Esbjerg Zions sogn 318
Esbjerg Treenigheds sogn 320

Faaborg-Aarre (Agerbæk) 335
Farup 107
Føvling (Stenderup) 163

Gadbjerg-Lindeballe 542
Gesten 218
Give (Farre-Vorslunde) 536
Givskud 497
Grene 275
Grimstrup-Vester Nykirke (Rousthøje)... 328
Grimstrup-Vester Nykirke valgmenighed 334
Grindsted (Nollund-Urup) 262
Guldager 360
Gørding-Vejrup 115

Hejnsvig (Vesterhede) 290
Henne-Lønne 450
Hjortlund-Kalvslund 96
Ho-Oksby 467
Hodde-Tistrup 388
Holsted 160

Janderup-Billum 427
Jerne-Skads 320
Jernved (Grestedbro)..... 146

Kvong-Lyne 440

Lejrskov-Jordrup 208
Lindknud (Hovborg) 167
Lunde-Ovtrup 432

Malt-Folding 170
Mandø 111

Nordby 367
Nørre Nebel-Lydum 445
Nørup 545

Obbekær 95

Randbøl 552
Ribe købstad 67
Ribe domsogn 79
Ribe Sct. Catharinæ sogn 91
Ringive (Langelund) 531

Seem 88
Seest-Hjarup 242
Skanderup 222
Skanderup-Hjarup valgmenighed 240
Sneum-Tjæreborg 345
Sønderho 372
Sønder Omme 518

Torstrup-Horne 378
Tyregod-Vester 506

Vamdrup 251
Varde 413
Veerst-Bække 204
Vejen-Læborg 195
Vester Vedsted 99
Vilslev-Hunderup 141
Vorbasse (Skjoldbjerg) 280

Ølgod-Strelluf (Bejsnap) 394
Øse-Næsbjerg 325
Øster Nykirke (Vonge) 499

Lidt personalia-statistik

Hvor kommer præsterne i disse provstier fra?

I det følgende er kun medregnet de præster, der har haft deres afsluttende embede i de i dette bind omhandlede provstier, og hvis data er meddelt i dette bind.

Fødeamt:	Antal
København-Frederiksberg	31
Københavns amt	5
Frederiksborg amt	5
Bornholms amt	2
Holbæk amt	9
Sorø amt	8
Præstø amt	9
Odense amt	9
Assens amt	2
Svendborg amt	15
Maribo amt	6
Aalborg amt	7
Hjørring amt	8
Thisted amt	7
Viborg amt	18
Aarhus amt	8
Skanderborg amt	6
Randers amt	12
Ringkøbing amt	29
Ribe amt	30
Vejle amt	25
Aabenraa amt	3
Haderslev amt	2
Sønderborg amt	2
Tønder amt	5
Færøerne	2
Island	1
Grønland	0
Udlandet	2
I alt	268

Følgende er dimitteret fra **gymnasier i omraadet:**

Esbjerg

1916: Gregersen, Give
1929: Bruun, Brørup
1951: Nielsen, hjpr Guldager

Ribe

1798: Angel, Vilslev
1801: Koch, Jerne
1819: Friis, Vilslev
1827: Sparrevohn, Sneum-T
1845: Stiftspr C. F. Koch
1849: Feilberg, Darum
1850: Aagaard, Gørding
1857: Lindbæk, Seem
1859: Stiftspr P. J. Pedersen
1866: Moe, Skanderup
1871: Nielsen, Sneum
1878: Rosenstand, V Vedsted
1900: Andersen, Blaahøj
1908: Sort, Blaahøj
1927: Øllgaard, Lunde
1952: Paulsen, Grimstrup
1955: Bruun, hjpr Jerne

Tarm

1934: Kjeldgaard Knudsen, Seem
1939: Jakobsen, Vorbasse

Tønder

1931: Kragh-Schwarz, Ø Nykirke
1955: Heick, Grindsted

Udlandet

1935: Noack, Alslev (Flensborg)

Følgende præster har **ikke dansk teologisk embedseksamen:**

Albrechtsen, Ansager (miss)
Andersen, Ho (lærereks)
Bjerg, Mandø (lærereks)
Bjerno, Gørding (Methodist)
Bjerre, Ansager (amer pr)
Christensen, Hejnsvig (austr pr)
Hansen, Sneum (amer pr)
Jensen, Blaahøj (amer)
Jensen, Guldager (lærereks, miss)
Pedersen, Aastrup (amer pr)
Ravn, Henne (amer pr)
Søgaard-Andersen, Skanderup valgm (højsk)

Fra hvilke **samfundslag** kommer præster?

Ligesom tilfældet var i andre stifter, udgør præstesønner (71) og landmandssønner (66) de to største grupper, mens den anden halvdel af præsterne kommer fra en lang række forskellige erhverv.

FORORD

In memoriam Paul Theodor Nedergaard

Et livsværk er endt, et præsteliv er afsluttet, som vil blive husket ikke blot i de sogne, hvor Paul Nedergaard virkede som præst, men i videre kredse, som enten gennem radioens gudstjenestetransmissioner eller gennem hans flittige litterære produktion lærte ham at kende.

Der er ikke tvivl om, at de to hovedværker: *Kirkelig Haandbog,* som udkom hvert 4. aar efter menighedsraadsvalgene ialt i 12 udgaver fra 1923–67, og *En dansk Præste- og Sognehistorie,* som begyndte at udkomme 1949, bedst giver udtryk for hans kærlighed til og interesse for den kirke, hvis tjener han blev.

I hans erindringer, der blev trykt som manuskript i 1963 under titlen: *Minder om mange mennesker,* træder det tydeligt frem, at hans historiske interesse ikke er begrænset til navne, data og tal, men følges af en indlevelsesevne i medmenneskelige forhold.

Han skriver i denne erindringsbog:

»Formaalet med begge værker er at vække kærlighed til og interesse for og kendskab til folkekirkens arbejde i vort land og samlet paa eet sted at bringe, hvad man ellers maa søge paa spredte, ofte vanskeligt tilgængelige steder, at give et billede af Danmarks kirkeliv, af forholdene sogn for sogn med hensyn til historie og forhold samt alle præsters data, at redde navne, som ellers ville glemmes, mindes begivenheder ude i pastoraterne, som er værd at huske, og ord, der var guldkorn.«

Det lykkedes ham trods tiltagende svaghed at udsende bind efter bind af Præste- og Sognehistorien, saa der ved hans død (25. januar 1970) kun stod tilbage at afslutte beskrivelsen af Ribe stift og søge arbejdet med det sidste stift: Haderslev ført ud i livet.

Allerede nogle aar før sin død havde pastor Nedergaard faaet tilslutning fra kyndige folks side til at danne et patronat for Præste- og Sognehistorien med kirkehistorikeren, pastor, dr. theol. L. P. Fabricius som formand.

Dette forord kan ikke sluttes, uden at der rettes en varm tak til alle medarbejderne, som har været med til at fremskaffe stoffet, præster, lærere og lokalkyndige, ligesom en særlig tak rettes til Kirkeministeriet og Ministeriet for kulturelle anliggender samt til den Hjelmstjerne-Rosencroneske stiftelse, som alle har ydet tilskud til værkets udgivelse.

Paa patronatets vegne:

J. Juul Sørensen.

Patronat

for Dansk Præste- og Sognehistorie.

Fabricius, L. P., dr theol, fh sognepr, Charlottenlund, formand.

Baun, Chr., biskop, Viborg.

Birkelund, Palle, rigsbibliotekar, København.

Dahl, Aage, fh sognepr, Virum.

Fabritius, Albert, dr phil, kgl historiograf, København.

Fuglsang-Damgaard, H., dr theol, biskop, København.

Holt, Paul, seminarierektor, Aarhus.

Hvidtfeldt, Joh., dr phil, rigsarkivar, København.

Rigsager, Vagn, mag art, provst, Randers.

Sommer, Otto, kordegn, København.

Sørensen, J. Juul, provst, Hellerup.

Topsøe-Jensen, Helge, dr phil, overbibliotekar, København.

Som medlemmer for Ribe stift er indtraadt:

A. Bork Hansen, sp, Løgumkloster, *Steen Christiansen,* provst, Gram, *A. Fog Pedersen,* højskoleforstander, Rødding, *Knud Ree,* chefredaktør, Esbjerg, *M. L. Skovsborg,* sp, Tinglev, *Ingrid Vig-Jensen,* overbibliotekar, Esbjerg.

Til abonnenterne:

Efter pastor Paul Nedergaards død – den 25/1 1970 – fortsætter fru Yrsa Nedergaard med at forestaa udgivelsen af de resterende hefter af Ribe stift. Til disse hefter forelaa der manuskript fra pastor Nedergaards haand.

Udgivelsesretten til det endnu manglende af værket, nemlig Haderslev stift, samt eventuelle suppleringshefter, overgaar fra 1/1 1971 til patronatet for Dansk Præste- og Sognehistorie. Som redaktør har patronatet efter pastor Nedergaards ønske antaget provst J. Juul Sørensen, Hellerup, og som medarbejdere desuden sognepræst, dr theol, Hejselbjerg Paulsen, Fjelstrup, sognepræst Georg S. Geil, Haderslev, og pastor emer Aage Dahl, Virum.

Pris for dette hefte: 26,25 kr.

heri medregnet moms og porto. Prisforhøjelsen skyldes stigning i moms'en. – Hvert hefte med den vanskelige sats indeholder stof som en bog i tilsvarende oplag til ca. 40 kr.

Beløbet, 26,25 kr, bedes venligst snarest (inden 3 uger) sendt til fru Yrsa Nedergaard, Vestersøgade 54, 1601 Kbhvn V. Postgiro 21542.

De sparer den dyre opkrævningsporto ved selv at indsende beløbet paa den vedlagte giro-blanket.

Patronatet for Dansk Præste- og Sognehistorie:

Baun, C., biskop, fh Viborg, *Birkelund, Palle,* rigsbibliotekar, Kbhvn. *Dahl, Aage,* sognepræst, Virum. *Fabricius, L. P.*, dr theol, sognepræst, Charlottenlund, formand. *Fabritius, Albert,* dr phil, kgl historiograf, Kbhvn. *Fuglsang-Damgaard, H.*, dr theol, biskop, Kbhvn. *Georg S. Geil,* sognepræst, Gl Haderslev. *Holt, Paul,* seminarierektor, Aarhus. *Hvidtfeldt, Johan,* dr phil, rigsarkivar, Kbhvn. *Paulsen, H. Hejselbjerg,* dr theol, sognepræst, Fjelstrup, *Riisager, Vagn,* mag art, provst, Randers. *Sommer, Otto,* kordegn, Kbhvn (redaktionssekretær). *Sørensen, J. Juul,* provst, Hellerup, *Topsøe-Jensen, Helge,* dr phil, overbibliotekar, Kbhvn.

Som medlemmer er for *Ribe stift* indtraadt:
A. Bork Hansen, sp, Løgumkloster. *Steen Christiansen,* provst, Gram. *A. Fog Pedersen,* højskoleforstander, Rødding. Chefredaktør *Knud Rée,* Esbjerg. *M. L. Skovsborg,* sp, Tinglev. *Ingrid Vig-Jensen,* overbibliotekar, Esbjerg Centralbibliotek.

Redaktørens adresse er: Hellerupvej 84, 2900 Hellerup.

Hermed afsluttes udgivelsen af Ribe stift, 2. halvbind. Registre til 1. halvbind (hefte 1–7) følger med dette hefte. Registre til 2. halvbind (hefte 8–17) er under udarbejdelse og vil senere blive tilsendt abonnenterne.

DUPLEX-TRYKKERIET